

БАС РЕДАКТОРДЫҢ СӨЗІ

ОБРАЩЕНИЕ ГЛАВНОГО РЕДАКТОРА

CHIEF EDITOR'S PAGE

Әлемге әйгілі концерннің бірі «DaimlerChrysler» 2001 жылы өзінің автокөлік брендтерінен гөрі корпоративтік атағын шығаруға бағытталған бедел-бейне науқанына 90 000 000 доллар жұмсады. Ұқыпты немістердің және ең танымал автокөлік өндірушісінің тарапынан, бұл, әрине, алғаш қарағанда, мүлде күтпеген қадам болды.

Алайда, олардың еңбектері зая кеткен жоқ. Аталған қаржысалым компанияның басты активтерінің бірі - компания беделін арттыруға бағытталды. Тұрақты бедел жинақтауға ондаған жылдар кетеді, атақ-беделді қалыптастырып, оны үздіксіз қолдап отыру - бұл, дұрыс байқағанға, спринт емес, марафон іспетті.

Осы орайда көпжылдық ортақ күш-жігердің арқасында соңғы жылдары «ПетроҚазақстан» компаниясының елдегі беделі жоғары жетекші компаниялардың қатарына орныққандығы қуантады.

Біз 2012 жылдың қорытындысы бойынша беделі тұрақты 50 топ-компания тізіміне қайта кірдік, және бұл рейтингте тек 2 мұнай компаниясы бар - «ҚазМұнайГаз» және «ПетроҚазақстан».

Президент Н.Ә. Назарбаевтың Жарлығымен компания басшыларының қосқан үлесі мемлекеттік марапаттар мен сыйлықтар жүйесіндегі сирек жағдай болып табылатын екі орденмен марапатталды.

Бұл - компания топ-менеджментінің теңгерілген саясатындағы, оның еңбек ұжымының қызметіндегі үлкен абырой және маңызды баға.

Ал, жиынтығында мұның барлығы компания қызметкерлеріне, әсіресе, барлық деңгейдегі бөлімшелердің қызметіне байланысты тұлғаларға үлкен жауапкершілік жүктейді.

Біз әйелдерге ерекше үміт артамыз - олар ПетроҚазақстан ұжымының 23% құрайды. Нәзік жандылар жинақы, жауапты әрі тәртіпті болып келеді. Оның үстіне, олар аса сұлу жандар.

Құрметті арулар, ақжаулықты аналар мен асыл әжелер! Сіздерді 8-наурыз мейрамымен шын жүректен құттықтаймыз! Ұлыстың ұлы күні - Наурыз мерекесі құтты болсын!

Izgi тілекпен,

*Б. Исенғалиев,
«ПетроҚазақстан»
Вице-президенті*

В 2001 году один из самых знаменитых концернов в мире «DaimlerChrysler» вложил 90 000 000 долларов в имиджевую кампанию, нацеленную в большей степени продвигать корпоративную репутацию, нежели свои автомобильные бренды. Достаточно неожиданный, на первый взгляд, ход со стороны бережливых немцев и самого популярно-го производителя автомобилей.

Однако игра стоила свеч. Инвестиции были направлены в один из главных активов - репутацию компании. На создание устойчивой репутации уходят десятилетия, поэтому построение имиджа и его постоянная поддержка - это, как справедливо замечено, марафон, а не спринт.

В этой связи от радно отметить, что благодаря общим многолетним усилиям «ПетроҚазақстан» в последние годы устойчиво позиционируется в числе ведущих компаний страны с наиболее высокой репутацией.

По результатам 2012 года мы опять вошли в список 50 топ-компаний с устойчивой репутацией, причем в этом рейтинге только две нефтегазовые компании - «КазМұнайГаз» и «ПетроҚазақстан».

Указом Президента Назарбаева Н. А. двумя орденами отмечен вклад руководителей компании, что является довольно редким случаем в системе государственных наград и поощрений.

Это большая честь и важная оценка деятельности трудовых коллективов компании, выверенной политики ее топ-менеджмента.

С другой стороны все это в совокупности налагает большую ответственность на работников компании, в особенности на тех, от кого зависит деятельность подразделений на всех уровнях.

Особая надежда на женщин - их в «ПетроҚазақстан» 23%. Они более собранные, ответственные, дисциплинированные. И просто прекрасны.

С праздником 8 Марта вас, дорогие наши женщины! Всех с наступающим великим праздником Наурыз!

С наилучшими пожеланиями,

*Б. Исенғалиев,
Вице-президент
«ПетроҚазақстан»*

In 2001, one of the best known concerns in the world, DaimlerChrysler, invested 90,000,000 dollars in its image building campaign, which to a greater extent was aimed at promoting its corporate reputation, rather than its automobile brands. At first glance, this would seem like a completely unexpected move on the part of the thrifty Germans and the most popular automobile maker.

The game, however, proved to be worth the candle. The investments were directed to one of the company's most important assets - the company's reputation. It takes decades to establish a sustainable reputation, therefore, image building and its continuous support is, as was justly noted, a marathon, not a sprint.

It is gratifying to note in this respect that, thanks to the common persistent efforts during the recent years, PetroKazakhstan is now being steadily positioned among the country's leading companies with the highest reputation.

According to the 2012 results, we are again rated in the top 50 companies with sustainable reputation, moreover, there are only 2 oil&gas companies in this rating - KazMunaiGas and PetroKazakhstan.

The input of the company's managers has been acknowledged by two orders, conferred to them by President N.A.Nazarbayev's decree, which is a rare occurrence in the system of state awards and incentives.

It is a great honor and an important appraisal of the activities of the company's work teams and of the well planned policies of its top management.

On the other hand, all of this puts a high overall responsibility on the company's workers, especially on those who are ensuring the activities of the divisions at all levels.

And we are especially relying on women - they constitute 23% of PetroKazakhstan team. They are more organized, responsible, disciplined. And simply beautiful!

Our congratulations on the occasion of March the 8th celebration, our dear ladies! And congratulations to all on the great holiday of Nauryz!

Best wishes,

*B. Issengaliyev,
Vice President,
PetroKazakhstan*

МАЗМҰНЫ

4	2012 Жылдың нәтижелері
6	Біздің марапаттарымыз
7	8 Наурызбен!
8	7 сұрақ...
14	Алтын жүрекер / ПҚҚР-дағы ОHSAS 18001:2007
15	Мұнай: жер қойнауынан ...сіздің үйіңізге дейін
19	Біздің дарындар - 2012-жылғы корпоратив
22	Мұнай өнімдері - қарапайым және ерекшелері
24	Оқиғалар күнтізбесі
26	Лапландияға қысқы саяхат

СОДЕРЖАНИЕ

29	Итоги-2012
31	Наши ордена
32	С 8 марта!
33	7 вопросов к ...
39	Золотые сердца / ОHSAS 18001:2007 в ПҚҚР
40	Нефть: из недр и до... вашего дома
44	Наши таланты - корпоратив-2012
47	Нефтепродукты - обычные и необычные
49	Календарь событий
51	Зимнее путешествие в Лапландию

CONTENTS

54	The 2012 Results
55	Our Awards
56	Happy 8 th of March!
57	7 questions to....
63	Hearts of Gold / OHSAS 18001:2007 in PKKR
64	Oil: From Subsurface Right to Your Home
68	Our talents - Corporate New Year Party 2012
70	Oil Products - the Well Known and the Unusual
72	Calendar of Events
73	The Winter Trip to Lapland

Байланыстық ақпарат:

Қазақстан Республикасы, Алматы,
050059, Фурманов көшесі, 244-а
тел.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Контактная информация:

Республика Казахстан, Алматы,
050059, ул. Фурманова, 244-а
тел.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

Contact information:

244-a Furmanov Street, 050059,
Almaty, Republic of Kazakhstan,
tel.: +7 (727) 258 1848
Ainash.Tleubayeva@petrokazakhstan.com

МҰНАЙШЫ

«Мұнайшы» журналы - «ПетроҚазақстан» компаниясының қызметкерлеріне арналған корпоративтік басылым.

Бас редактор:

Бақытжан Исенғалиев

Бас редактордың орынбасары:

Екатерина Гребенникова

Редакциялық топ:

Махаббат Джайлганова,
Диляра Қасымбекова,
Айнаш Тілеубаева,
Гүләйхан Ембердиева,
Ақтолқын Сұлтангереева.

Фотограф:

Андрей Тайгунов.

Журнал «Мұнайшы» - корпоративное издание компании «ПетроКазakhstan», предназначенное для сотрудников.

Главный редактор:

Бахытжан Исенғалиев

Заместитель главного редактора:

Екатерина Гребенникова

Редакционная группа:

Махаббат Джайлганова,
Диляра Касымбекова,
Айнаш Тлеубаева,
Гүләйхан Ембердиева,
Ақтолқын Сұлтангереева.

Фотограф:

Андрей Тайгунов.

Munaishy is a corporate PetroKazakhstan magazine for the employees.

Chief Editor:

Bakhytzhon Issengaliyev

Deputy Chief Editor:

Ekaterina Grebennikova

Contributors:

Makhabbat Dzhaiganova,
Dilyara Kassymbekova,
Ainash Tleubayeva,
Gulyaikhon Yemberdiyeva,
Aktolkyn Sultangereeva.

Photographer:

Andrey Taigunov.

2012 ЖЫЛДЫҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

«ПетроҚазақстан» бөлімшелерінің 2012 жылғы тұрақты өндіріс көрсеткіштері, белсенді әлеуметтік және демеушілік қызметтері, компания басшылығының өткен жылдың соңында алған 2 жоғарғы мемлекеттік марапаты, сонымен қатар қазақстандық беделі орнықты 50 көшбасшы компаниялары көрсеткішіндегі орны – біз үшін мақтанарлық іс! Төменде көрсетілген әрбір сан мен жетістіктерде біздің жеке үлесіміздің бірден бір бөлігі, біздің компаниямыз – «ПетроҚазақстан» тобының әр қызметкерінің үлесі бар.

Барлау және өндіру

2012 жылы «ПетроҚазақстан Инк» 5,7324 млн. тонна мұнай өндірді, оған біздің бірлескен кәсіпорындар - «Қазгермұнай» мен «Торғай-Петролеумнің» 50%-дық үлестері де кіреді. Оның ішінде ПҚҚР, Көлжан мен ПҚВИ компанияларының іс жүзіндегі жиынтық өнімі - 3,1007 млн. тоннаны құрады, Торғай-Петролеум өндірген 50% - 1,0695 млн. тоннаны құрады, Қазгермұнай өндірген 50% - 1,562 млн. тоннаны құрады.

Өткен жылы компания 79 жаңа ұңғыма, оның ішінде 57 - өндіруші ұңғыма және 22 - бағалау ұңғымасы іске пайдалануға енгізілді. Көмірсутектің жаңа қорын анықтау мақсатымен сейсмосбарлау жұмыстары жүргізілді, олардың ішіне 951-Д лицензиясы бойынша 200 қума метр көлемінде 2Д-сейсмикалық барлау және 80 шаршы метр көлемінде 3Д-сейсмикалық барлау жүргізілді. 1057 келісімшарттары бойынша 100 шаршы метр 3Д сейсмикалық барлау жұмыстары орындалды. 1928 келісімшарты бойынша 500 қума метр ауданда 2Д-сейсмикалық

барлау және 64 шаршы метр ауданда 3Д-сейсмикалық барлау жүргізілді.

2012 жылы барлама бұрғылау коэффициенті 70% болатын 34 барлау ұңғымасы бұрғыланды. Компанияның ұзақ мерзімді дамуы үшін мұнай қоры өсімінің көрсеткіші маңызды болып табылады. 2012 жылы бұл көрсеткіш негізінен Батыс Түзкөл, Белкұдық және Досжан барланған кен орындарында 3,674 млн. тоннаға тең болды. Сондай-ақ Ақжар және Кетеказған құрылыстарында газ кендерінің қорлары орнатылды.

Өңдеу

2012 жылы біздің МӨЗ 4,753 млн.тонна шикізат қайта өңделді. Бұл көрсеткіш 2011 жылғы көрсеткіштермен салыстырғанда 149 мың тоннаға артық. Одан басқа өткен жылы жоғары октан бензиндерін өндірудің рекордық көрсеткіштеріне қол жеткізілді (өндірілетін бензиннің жалпы көлемінің 72%). 2011 жылмен салыстырғанда бұл көрсеткіш 9%-ға ұлғайды. Зауыт әуе керосинді, вакуумдық газойльді, тұрмыстық сұйытылған газды

және жоғары октан маркалы бензиндерін шығару көлемін арттырды.

Өткен жылдың ішінде зауыттың мамандары шығарылатын өнімдердің сапасын жоғарлату бойынша ауқымды жұмыстар жүргізді. Компания МӨЗ жаңарту және дамыту бағдарламасын жүзеге асыруды жалғастыруда, оның аясында 7 жаңа технологиялық қондырғылардың құрылысы, сонымен қатар қолданыстағы 3 қондырғыны қайта жаңғырту қамтылған. Зауытты жаңарту және қайта жаңғырту жобасының мақсаты Еуро-4 және Еуро-5 стандарттарына сәйкес мұнай өнімдерін шығаруға көшу, сонымен қатар өңдеу тереңдігін ұлғайту және ашық түсті мұнай өнімдерін шығару болып табылады.

Маркетинг және тасымалдау

«ПетроҚазақстан» мұнай өнімдерінің нарығындағы тұрақсыздыққа қарамастан тұтынушыларға отынды жеткізу бойынша өз міндеттерін үнемі орындауда. ҚР-ғы ЖЖМ нарығын тұрақтандыру және әлеуметтік-жауапты компанияның мәртебесін сақтау аясында әлеуметтік бағдарламалар бойынша 1,012 млн. тонна мұнай өнімдерін (дизель, бензин, мазут, әуе керосині) жеткізу қамтамасыз етілді.

Көлік логистикасы саласы үшін де 2012 жыл сәтті болды. Цистерналар айналымының жөнге салынған жүйесінің арқасында компания тасымалдау құнының төмендеуіне қол жеткізіп, Қазақстанның жүк жөнелтушілерінің ішінде көшбасшы компаниялардың бірі ретіндегі өзінің ұстанымын сақтады.

КЕҒОҚ

Қауіпсіздікті қамтамасыз ету, еңбекті және қоршаған ортаны қорғау саласындағы «ПетроҚазақстанда» қабылданған барлық өндірістік стандарттар толық көлемде орындалуда. Өткен

5,7324 млн. тонна мұнай - 2012 жылы өндірілді

3,674 млн.тонна мұнай - қор өсімінің көлемі

4,753 млн.тонна мұнай - ШМӨЗ-дағы өңдеу деңгейі

72% жоғары октан бензиндерін өндіру бойынша 2012 жылы қол жеткізілген рекордтық көрсеткіш

1,012 млн. тонна мұнай өнімдері әлеуметтік бағдарламалар бойынша бөлінген

жылы «ПҚОП» ЖШС-де ҚТҚОҚ басқару жүйесінің ISO 14001 халықаралық стандарттарына сәйкестігін растайтын аудит және OHSAS 18001 халықаралық стандарттарына сәйкестігін растайтын қайта сертификаттау сәтті өтті. Ал ПҚҚР болса OHSAS 18001 халықаралық стандарттарына сәйкестігін растайтын сертификаттауды 2012 жылы сәтті өтіп, жылдың соңына дейін ISO:14001 стандартын енгізуді жоспарлап отыр. Толықтыра кетсек, ПҚОСИ және ПҚОП компаниялары CNOCS жағынан ҚТҚОҚ басқару жүйесінің аудитін өтті.

Корпоративтік жауапкершілік әлеуметтік

«ПетроҚазақстан» өзінің әлеуметтік жауаптылығы күшті компания ретіндегі мәртебесін бірнеше жылдан бері іс жүзінде дәлелдеп келеді. Өз қызметінің аймағында ең ірі жұмыс беруші және салық төлеуші бола тұра, «ПетроҚазақстан» спонсорлық бағдарламалардың белсенді түрде жүзеге асырылуын жалғастырып келеді. Дәстүрлі демеушілік және қамқорлыққа алынған ұйымдарды қолдау жобаларына қоса, 2012 жылы ПҚОП және ПҚҚР компаниялары Оңтүстік Қазақстан және Қызылорда облыстарының Әкімшіліктерімен ынтымақтастық туралы Меморандумға қол қойды. Қол қойылған Меморандумдардың аясында әлеуметтік жобаларды іске асыруда ПҚОП 1 млн., ПҚҚР - тиісінше 2,5 млн. доллар бөлді.

Әлеуметтік жауапкершіліктің ішкі де бағыты бар. КАМ вахталық ауыл жұмысшылары бос уақыттарын пайдалы түрде өткізсін деген мақсатпен 2012 жылы Арысқұм кен орнында 9 спорт

түрі бойынша секциялар жұмыс істейтін Қажымұқан Мұнайтпасов атындағы спорт кешені пайдалануға берілді.

2012 жылы мәдениетті қолдауға бағытталған жобалар ерекше орынға ие болды. Солардың ішінде «Жылы өлке» атты Қазақстан және Орта Азияның үздік суретшілерінің шығармалар көрмесі орасан зор жобалардың бірі болды. Бұқаралық ақпарат құралдарында кең баяндалған, Алматы қаласының әкімдігі, Алматы қаласының Медеу әкімдігі және ҚР Орталық мемлекеттік мұражайының қолдауымен өткізілген бұл шара «ПетроҚазақстан» компаниясының ынта білдіруімен ұйымдастырылған. Біздің компания сондай-ақ И.Серкебаеваның «Бибігүл Төлегенова: сую, үміттену және сену» атты кітабінің бас демеушісі болды. Әншінің өмірі және шығармашылық жолы туралы естеліктері бойынша жазылған кітаптың тұсаукесері 2012 жылдың 19 желтоқсанында Абай атындағы

Қазақ Мемлекеттік Академиялық Опера және Балет Театрында өтті. Сонымен қатар «ПетроҚазақстан» өткен жазда Алматы қаласында Қастеев атындағы мұражайында өткен «Франция інжу-маржандары - Ренессанс кезеңінен бастап осы күндерге дейінгі француз өнері және мәдениеті» атты көрменің демеушісі болды.

Марапаттары мен жетістіктері

Өңірдің және Қазақстан Республикасының дамуындағы «ПетроҚазақстан» рөлін мемлекет басшылығы мойындаған аса маңызды жалпы 2 мемлекеттік марапат болды. Бұл марапаттар ПКИ президентіне және ПҚОП-тың бірінші вице-президенті Вэй Юйсян мырзаға және ПКИ-дің стратегиялық коммуникациясы жөніндегі вице-президент Б.И.Исенғалиев мырзаға берілді. Мемлекет басшысы Н.А.Назарбаевтың жарлығына сәйкес Вэй мырзаға II дәрежелі «Достық» ордені, ал Б.И.Исенғалиев мырзаға «Күрмет» ордені берілді (толық ақпаратты 6 беттен оқыңыз).

2013 жыл алдымызға жаңа мақсаттар және тапсырмалар қоюда. 5,05 млн. тонна мұнай және газ конденсатын өндіру және шығарылатын өнімдердің сапасын жоғарылату арқылы 4,8 млн. тонна мұнайды өңдеу, Шымкент МӨЗ-ін жаңарту бағдарламасын белсенді түрде жүзеге асыру және жаңа көмірсутек қорларын барлау жоспарлануда. «ПетроҚазақстан» ұйымшыл ұжымы, өңір экономикасының жалпы бүкіл Қазақстанның экономикасының дамуына үлес қоса отырып, жоспарланған жобалардың жүзеге асырылуы үшін бар күшін салуда.

БІЗДІҢ МАРАПАТТАРЫМЫЗ

Елбасы Н.Назарбаев тарапынан біздің компания басшыларының Қазақстан Республикасы алдындағы ерен еңбектері жоғары бағаланды – 2012 жылдың соңында «ПетроҚазақстан Инк.» Президенті Вэй Юйсян мырза және Вице-президент Исенғалиев Бахытжан Ізтілеуұлы мемлекеттік марапаттауларға ие болды.

Қызылорда облыстық музыкалық драма театрының сахнасынан: «... Қоғамдағы өзара келісімді сақтау жөніндегі жемісті жұмысы үшін, халықтар арасындағы бейбітшілікті, достық пен ынтымақтастықты нығайтуға сіңірген еңбегі үшін марапатталады...» - деген сөздер естіліп жатты. 2012 жылдың 25 желтоқсанында Қызылорда облысының әкімі Б.Қуандықов салтанатты жағдайда компания Президенті Вэй мырзаға мемлекеттік сыйлық - II дәрежелі «Достық» орденін табыстады. Компанияда қызмет атқарған жылдары Вэй мырза Қазақстан мен Қытайдың екіжақты ынтымақтастығының үлгісіне айналған және республиканың мұнай саласындағы жолбасшылардың бірі болып табылатын «ПетроҚазақстан» дамуына үлкен үлес қосты. Компанияға енгізілген алдыңғы қатарлы басқару тәсілдері мен технологиялар, кен орындарын игерудегі елеулі жетістіктер, олардың инфрақұрылымын дамыту жұмыстары орын алып жатыр. Газды толығымен пайдаға асырудағы үздіксіз

Вэй мырза және Қуандықов мырза / г-н Вэй и г-н Қуандықов / Mr.Wei and Mr.Kuandykov

Анықтама

Мемлекеттік марапаттармен ҚР Президенті марапаттайды. Орден алған тұлғалар осы орден иегерлері деп танылады.

I және II дәрежелі «Достық» орденімен азаматтар қоғамдағы өзара келісімді сақтау жөніндегі жемісті жұмысы үшін, халықтар арасындағы бейбітшілікті, достық пен ынтымақтастықты нығайтуға сіңірген еңбегі үшін марапатталады.

«Құрмет» орденімен азаматтар экономиканы, әлеуметтік саланы, ғылым мен мәдениетті, білімді дамытуда сіңірген еңбектері үшін, мемлекеттік органдардағы үлгілі қызметі және белсенді қоғамдық қызметі үшін марапатталады.

жұмыстары, Шымкент МӨЗін жаңа даму деңгейіне шығаруға мүмкіндік беретін жаңғырту жобасындағы белсенді қызметі жүргізіліп жатыр.

13 желтоқсанда Президентіміздің резиденциясы Астана қаласындағы Ақ Орда ғимаратында Исенғалиев Бахытжан Ізтілеуұлына «Құрмет» ордені табыс етілді. Бұл жоғары деңгейлі мемлекеттік марапат Мұнай және газ министрлігі, Оңтүстік - Қазақстан әкімдігі мен «KAZENERGY» ассоциациясы ұсынып, Исенғалиев Б.І. мырзаның компанияның дамуына, мұнай-газ саласына және Қазақстан мен Қытай арасындағы стратегиялық серіктестікке қосқан елеулі үлесі осылайша бағаланды.

Оның бастамаларының және компанияның әлеуметтік жауапкершілігі мен бейнесін қалыптастырудағы жүйелі әрекеттерінің арқасында бүгінде «ПетроҚазақстан» бизнестің корпоративтік әлеуметтік жауапкершілігінің үлгісі және серпінді дамып келе жатқан, жоғары беделді

халықаралық компания ретінде танылады.

Компанияның экономикалық, әлеуметтік және экологиялық өрістер аясындағы таңдалған әрекеттер стратегиясы - соңғы 5 жыл ішінде мұнай-газ саласының көшбасшысы болып айналуына себеп болды. Еліміздің беделі жоғары үздік 50-компанияларының тізімінде «ПетроҚазақстан» компаниясы тұрарлық орын алып жатыр. Бұл тізімнің ішіне еліміздің мұнай-газ секторының атынан және сол сектордың жетекшілері текекі компания «ҚазМұнайГаз» бен «ПетроҚазақстан» ғана кіргендігі айтарлықтай жетістік.

Өмірден тоқығаны көп, кәсіби тәжіребесі мол Исенғалиев Б.І. мырзаның билік құрылымдағы, әлеумет пен бұқаралық ақпарат құралдарындағы беделі сындарлы нысаналарға сәтті жетуге мүмкіндік беретін компанияның ерекше активі ретінде бағаланады.

Аяулы ханымдарға

«ПетроҚазақстан» фирмаларының атынан!

Наурызбен!

8-Наурыз күні Сіздердің барлық бағамдарыңыз бен ұжымдарыңыз ауа талсын! Әсіресе жұмысы көп арындарымен байланысты әріптесіңіз атап өткіміз келеді. Сіздер, кәсіпшілік жұмыс өдісіңіз барлық жаңалықтарын ер адамдармен теудей боласыздар, осы үшін Сіздері - ұзын пен алым!

Үйлеріңізде тек қана аман-саулық пен маңыстық болсын! Мызты денсаулық пен адал махаббат тілейміз!

Құрметті құрметті, Құрметті к/о

Біздің Сіздерге қалай қамтамасыз ететімізді сөздейсіздер де! Сіздерге өз аламыз жақсырақтан тұрған сіздер қана және біздің барлық әріптестеріміз - тек сіздер үшін! Сіз беретін сүреңіңіз, маңында, дағдылық бек қамқорлық - бізге қай сүреңіңіз барлығын күні берсеңіз, Сіздер үшін әрдайым бір ұялы табыттанғанды!

А.Бекмеш, бас менеджер, ПҚКҚП

Азаматтарыңыз сіздерге әрқашан тек қуаныш, аул шоқтары мен құттықталуларын ғана сыйлауын, ал сіздерден тек қана күлкі мен ілтипат алуын тілесіміз келеді. Сіздерге бағдыр бақыт пен зор денсаулық тілейміз!

Жосалы терминалының ұжымы

Сүйіңіздер және сүйікті балалықтар, бізге өздеріңізді сүйсізден және ерқалыңа ұялымаңыздар! Осындай жарқын күнмен мейрамында көрелет көзіңіз құй, тілел бақытпен және барлық армандарыңыздың орындалуын тілейміз!

А.Зекер, Қауіпсіздік жетіндегі аял маман, ПҚКҚП

Сіздердің барлық асқақ армандарыңыз орындалсын, қиыншылықтар айналып өтсін! Шуақты көктемнің күні Сіздердің жандарыңызды жадыратсын, ал сіздердің жанымызда болғандарыңыздан біздің жанымыз жылынсын! Үйлеріңізде тек қана жақсы көңіл-күй мен жақындырыңыздың күлкісі орнасын.

С.В.Пилипенко, Техникалық директор, ПҚОП

Сіздерге өзіңіз фруктен бақыт, махаббат және қамқорлық тілейміз! Ұялыз көзектегі үлгі шоқтарына төлесеңіз, сыйлық көлсі сөзі мен қамқорлық сапар сауыт қамқорлық!

Бүгін күні - бақытты тек Сіздер үшін!

В.Жуанкеев, Тәуелсіздік күнінің алғашқы бағдарының маманы ПҚКҚП

Тілел - отбасының тірегі, барлығының бастауы, бізге жарық беретін тіршілік пен махаббат көзі! Сіздерге денсаулық, бақыт, табыс және мол ұраныш тілейміз!

А.Байжанов, ПҚКБ қедеңдік ресімдеу тобының маманы, ПҚКҚП

Сіздердің бағамдарыңыз үшін және біздің ерлер ұжымына сұлулықтарыңызбен жарасымдылық өкілетіндеріңізге көп рақмет. Сіздерге қиындық және жемісті жұмыс тілейміз, жаңалықтарыңызда азаматтарыңыздың тек қана қуанышты жүздері мен жаппаған үлдері күтсін! Әсіресе махаббат пен шаттық, жылдың 365 бақытты күнін және көңілдің мәншілік жастығын тілейміз!

М.П.Мадиходжаев, ЕРҚӨД

Сенімді де мейірімді, алдарына қойған мақсаты бар және үлкен жетістіктерге жеткен жандар! Біз Халықаралық әйелдер күнінің құрметіне компаниядағы әйелдер қауымы туралы әңгімелеуді жөн көрдік. Назарларыңызға 6 шағын-сұхбатты ұсынамыз.

...ПҚҚР, Қаржылық есептілік жөніндегі аға маманы

АТАБАЕВА ЛӘЗЗАТ КЕНЖЕӘЛІҚЫЗЫ ХАНЫМҒА

1. Қызмет салаңызды не себептен ауыстырдыңыз?

Қысқаша айтатын болсам - 90-жылдардағы әлеуметтік өзгерістердің нәтижесінде орын алған мұғалім мамандығының күнсыздануы себеп болды. Өзгеше жағдайға бейімделу қажет еді, бұл жолда сол кездегі ЖОО-дағы жұмыс тәжірибем және екінші мамандығым - ағылшын тілі қатты көмектесті. Жұмысты оңай тауып, сол кезде біздің өңірге келген түрлі халықаралық миссиялар мен ұйымдарға көмек көрсетіп жүрдім.

1996 жылы мен «Харрикейн Құмкөл Мұнай» компаниясына келдім, және аудармашы ретінде бірден қаржы департаментіне түстім. Аудармашы мамандығының қызықтырарлық керемет бір қасиеті бар - ол ұдайы рухани өсуге мүмкіндік береді. Ауызша және жазбаша аудармалар жасау бухгалтер пен қаржы ежелерін іс жүзінде меңгеруге мүмкіндік туғызған өнегелі мектеп болды. Уақыт өте осы салада жұмыс істеуге қызығушылық пен ниет туындады. Кейіннен, Мәскеу мемлекеттік экономика, статистика және информатика университетінің Дистанциялық білім беру институтында «Бухсеп және аудит» мамандығы бойынша сырттай оқуды бітіргеннен кейін маған қаржы есептілігі тобындағы аналитик қызметі ұсынылды - мен оған қуана-қуана келістім.

2. Жаңа кәсібіңіз үшін өзгеруіңізге тура келді ме? Қаржыгерде қандай маңызды қасиеттер болу керек?

Әрине, өзгеруге тура келді. Жаңа білім алу қажет болды - қайта оқуға, гуманитариядан нақты ғылымдар жағына бетбұрыс жасауға тура келді. Қаржыгерге қажетті маңызды қасиеттер қатарына жақсы дамыған логикалық ойлау қабілетін, жеке қасиеттер ішінен байсалдылықты, игерілгендерден - қызметтес бола білу қабілетін атар едім.

3. Жұмыс үдерісінің ең сүйікті бөлігі қайсы?

Маған әрдайым жаңа білім алған ұнайды, ұжымдағы жағымды тілдесулер, жаңа адамдармен байланысу мүмкіндіктері, материалдық ынталандырулар және, әрине, рухани тұрғыдан қанағат әкелетін жұмыс нәтижелері қуантады.

Білімі

Киров атындағы Қазақ мемлекеттік университеті, мамандығы - шет тілінде оқыту құқығымен орта мектептің тарих пәнінің оқытушысы; Киев мемлекеттік университетінің аспирантурасы (кандидаттық ғылыми дәреже); Мәскеу мемлекеттік экономика, статистика және информатика университетінің Дистанциялық білім беру институты, мамандығы - бухгалтер және аудит

Мансабы

1983 - тарих мұғалімі, Қызылорда педагогикалық институты; 1995 - әкімші және аудармашы, БҰҰ және өзге халықаралық ұйымдардың даму жобалары; 1996 - аудармашы, «Харрикейн Құмкөл Мұнай»; 2004 - қаржы есептілігінің маманы, ПҚҚР; 2008 - қаржы есептілігінің аға маманы; 2011 - қаржы есептілігінің менеджері.

Бірінші еңбекақысы

120 рубль (1983 жыл)

4. Сіз үшін ең жақсы демалыс қандай?

Мен үшін, күнделікті мәселелерді тез ұмыттыратын және нақ қазір қызықтыратын нәрсеге көңіл бөлуге мүмкіндік беретіннің барлығы - ең жақсы демалыс. Ал қызықтырар нәрсе көп - классикалық әуен, жақсы шығарма, қызықты тұлғалармен тілдесу, балалармен уақыт өткізу, туризм, қол шеберлігі, табиғатты тамашалау.

5. Сіздің кәсіби арманыңыз?

Менікі нақыл сөздегідей: «Орындалуы мүмкін армандар - арман емес, іс-әрекетің жоспары». Қаржы департаментінде жұмыс істегендіктен арманым да айтарлықтай асқақ емес: барлық топ сағаттай жұмыс істесе, бүкіл тексерулер ауыртпалықсыз өтсе, өзара әрекет етуде қиындықтар болмаса, бүкіл қызметкерлер білікті, адал, уәжделген және үлкен құлшыныспен жұмыс істейтін болса - менің арманымның орындалғаны.

6. Мансап жолының басындағы қызметкерлерге қандай кеңес берер едіңіз?

Менің ойымша, кез келген адам өзінде ынталық, білуге құмарлық және дамуға құштарлық сияқты қасиеттерді дамытқаны дұрыс. Мансаптық өсу жолында айналадағыларға құрметпен қараудың маңыздылығын да ұмытпау керек.

7. Сіз лотореядан 20 миллион доллар ұтып алдыңыз дерлік. Оны не нәрсеге жұмсар едіңіз?

Жартысын табысты іске салар едім, екіншісі бөлігін - отбасының, балалар мен туыстардың жоспарларын іске асыруға, ал үшінші бөлігін міндетті түрде қайырымдылыққа жұмсар едім. Және қандай да бір бөлігін өзімді саудақұмар адам ретінде сезіну үшін қандай да бір ірі сауда орталығында түрлі әйелдерге арналған заттарға ойланбастан жаратар едім.

...ПҚҚР, Өндіріс департаментінің технологтар тобының жетекшісі ЕСІРКЕПОВА БАҚЫТГҮЛ ЖЕҢІСХАНҚЫЗЫ ХАНЫМҒА

1. Біз тау-кен инженері мамандығы және кен орнындағы тікелей жұмыс - ер азаматтардың дәстүрлі жұмысы екендігіне үйреніп кеткенбіз. Сіздің тандауыңыз не себепті осы мамандыққа түсті?

Ежелден бері кәсіптер ерлердік және әйелдердік болып бөлінеді. Біріншілері - дене күшін, табандылықты іскери ептілікті қажет етсе, екіншілері - көпшілдікті, пысықтықты, жинақылықты және адалдықты талап етеді. Мен мамандығымды «ерлердік-әйелдердік» белгісі бойынша емес, жаныма жақын болғандықтан таңдадым. Мектеп кезінде математиканы, физиканы, химия мен сызуды жақсы көретінмін. Сондықтан, мамандық таңдау мәселесі көтерілгенде, мен политехникалық институттың мұнай факультетіне түсуге шешім қабылдадым, және шынымды айтсам, еш өкінбеймін. Ал мұның ерлердің немесе әйелдердің мамандығы деген таласқа келетін болсақ, нәзік жандыларға тән нақтылық, жинақылық, асқан дәлдік пен шыдамдылықты қажет ететін кейбір телімдерде әйелдер ер кісілерге қарағанда жұмысын жақсырақ орындап шығады. Негізінде, белгілі бір жынысқа тиесілілік аса маңызды емес, мұнайшы мамандығы нақты білімдер мен уақтылы техникалық шешімдерді талап етеді. Сондықтан бірінші кезекте мұнайшының кез келген техникалық мамандықта қажетті жақсы математикалық логикасы, физикадан, химиядан білімі болуы керек, және ең бастысы, өз кәсібінді сүюің керек.

2. Әдеттегі жұмыс күніңіз қалай өтеді?

Кен орнындағы тіршілік ерте басталады. Сағат 6.30-да мен барлық қызмет міндеттерімді 100% орындаймын деген ниетпен кеңсеге келемін. Мұнай өндіру, ұңғыма қорлары және жүзеге асырылған шаралар бойынша тәуліктік есепті тексеру - міне, менің жұмысым осылай басталады. Сағат таңғы 7.00-де жиналыс болады, онда әріптестер өндірістік көрсеткіштер бойынша тәуліктік баянат береді. Басшы ретінде, мен оларға талдау жүргіземін, мұнай өндірудің нақты көрсеткіштерінің жоспарланғаннан ауытқу себептерін анықтаймын - өйткені, мұнай өндірісінде барлығы сағат секілді жұмыс істеуі керек, және оларды жою жолдарын іздеймін. Менің жұмысымда бүкіл мәліметтерді тұрақты

қадағалау маңызды, себебі осылай ғана мәселені шұғыл анықтап, жоюға болады.

Сондай-ақ мен кен орындарындағы нысандарға барамын, ол жақта оператормен бірге ұңғыма шығымын бақылау мақсатында өлшеп, мұнай үлгісін іріктеуді жүргіземін, мұнай есептеуораптарындағы масса өлшегіш көрсеткіштерін, автоцистерналарда тасымалданатын мұнайдың толтырылған күәліктерін және мұнайдың химиялық талдау нәтижелерін тексеремін. Біз барлық мәліметтерді «ПҚҚР» «ПҚОСИ» АҚ, «ҚазМұнайГаз БӨ» АҚ және «ГДУ НПП» АҚ басшыларына, ИТҚ және мамандарына күнделікті есептеме түрінде ұсынып отырамыз.

Мен күні бойы Құмкөлдегі әріптестеріммен өндіру бөлімшесінің мамандарына түрлі кеңестер беру арқылы, сондай-ақ «ПҚҚР», «ПҚОСИ», «Көлжан» ЖШС және ПҚВИ қызметкерлерімен, және компания мердігерлерімен өзара қатынасамын. Жұмыс күнінің соңында бар істерді жеделдігі мен маңыздылығына бөлумен келесі күннің жоспарын жасаймын.

3. Жұмысыңызда қандай қателіктерге жол берілмейді?

Жауапсыздық, зейінсіздік, компания өкімдерінен, нұсқаулықтарынан және бұйрықтарынан ауытқушылық. Мұнай өндіру - қауіптілігі жоғары өндіріс, және кез келген, әсіресе, техникалық қауіпсіздікке қатысты ескермеу ұзаққа созылатын жағымсыз салдарға әкелуі мүмкін.

4. Сіз үшін қызметтес адамдардың қандай қасиеттері маңызды?

Мен үшін ең бастысы - жауапкершілік, тәртіптілік, кәсіпқойлық және өз компаниясына пайдалы болуға ынталану.

5. Осы жұмысыңыз Сізді не нәрсеге үйретті? Ол үшін не нәрседен бас тарттыңыз?

Ойлау икемділігіне, жұмыс барысындағы өз әрекеттеріңді талдап, бағалай білу қабілетіне, шешім қабылдауға даярлыққа және тіл тапқыштыққа үйретті. Шығыстың қызы ретінде көйлек кигенді ұнатамын, бірақ шалбарды да жақсы көруге тура келді.

6. Сізге берілген ең жақсы кеңес?

Өзіңе сену. Бұл, өз кезегінде, маған кәсіби дамуымда көмектесті. Екінші кеңес - мен қалыптасып, тұлға ретінде өскен компанияға оң көзбен қарау.

7. Егер кімде-кім Сіз туралы библиографиялық кітап жазса, ол қалай аталар еді?

«Оның көретіні - таңсәрі». Неліктен деп сұрайсыз ба? Себебі мен әрқашан да жақсы жағынан ойлауға тырысамын, болып жатқанның барлығынан ең алдымен мәселені емес, мүмкіндікті көруге тырысамын және бәрі алда екендігіне сенемін!

Білімі

В.И. Ленин атындағы Қазақ политехникалық институты, мұнай факультеті, мамандығы - мұнай және газ кен орындарын игеру және пайдалану, біліктілігі - тау-кен инженері

Мансабы

1991 - 4-разрядты оператор, Мұнай мен газ өндіру цехы, «Оңтүстік мұнайгаз»; 1995 - Орталық инженерлік технологиялық қызметтің (ОИТҚ) инженер-технологы; 2000 - ОИТҚ технологы; 2006 - Кен орнындағы өндірістік қызметтер бөлімшесінің жетекші инженер-технологы; 2008 - Топ жетекшісі (Технологтар тобы, Кен орнындағы өндіріс департаменті)

Бірінші еңбекақысы

220 рубль (1989 жыл)

Марапаттары

- 2008 жылғы «ПҚҚР» АҚ үздік қызметкері
- «KazEnergy» Қауымдастығының Марапаты
- Күміс «Президент сыйлықақысы»-2011

...ПКОП ОЗЗ (Орталық Зауыт Зертханасы) Су-ауаны бақылау және реагенттер зертханасының бастығы **ДҮЙСЕНБИЕВА АҚМАРАЛ ЛЕСҚЫЗЫ ХАНЫМҒА**

1. Есіңізде қалған жоба туралы әңгімелесеңіз.

Есімде қалған жоба осы Су-ауалық бақылау және реагенттер зертханасын (САБЖРЗ) жасақтауға қатысқан кезім шығар. Зертхана бастығы болып тағайындалғанға дейін мен аздап басқаша бағытта - тауарлық зертханада зертханашы болып жұмыс істедім. САБЖРЗ құжаттары басынан бастап жинақталды және маған бір уақытта жаңа істі жете түсінуге, адамдарды басқаруды үйренуге, сондай-ақ зертхананың аттестаттау құжаттарын дайындауға тура келді. Нәтижесінде 6 айдан кейін аттестаттау сәтті өтті.

2. Осы мамандығыңыз Сізге қалай әсер етті? Не нәрсеге үйретті?

Ең алдымен - ұжым атынан жауапты болуға, шешім қабылдауға, қызметкерлер пікірін тыңдауға және бір топ болып жұмыс істеуге үйретті.

3. Жұмысыңызда не нәрсені қатты ұнатасыз?

Бір нәрсені ұнатамын деп бөліп айту қиын. Дамуды және кәсіпорынның биік жоспарларын ұнатамын. Мен ПКОПта ISO 14001 бойынша экологиялық менеджмент жүйесі және OHSAS 18001 бойынша денсаулық қауіпсіздігі мен оны сақтау жүйесі сияқты маңызды жүйелердің енгізілгенін мақтан тұтамын. МӨЗдің алдағы қайта қалпына келтірілуі ғаламат жоба болмақ, нәтижесінде экологиялық таза жанармай мен жаңа өнім түрлері шығарылады, жаңа жұмыс орындары қалыптасады. Әріптестерімді жақсы көремін - жал-

пы, мен, жұмыс істейтін ұжымымды аса мақтан тұтамын.

4. Сіз Алтын «Президенттік сыйлықақыны» қандай жоба үшін алдыңыз?

Мен «Президенттік сыйлықақыны» Зауыт зертханасының ұжымымен бірге алдым. Біздің ұжым бірнеше жобаларды сәтті жүзеге асырды: «Зертхананы атмосфералық ауа, шығарындылар мен ағындыларды экологиялық мониторинг таудың заманауи аспаптарымен техникалық қайта жабдықтау жобасы»; «Зертхананы жанармайлардың Еуро-2 және жартылай Еуро-3 экологиялық жіктеліміне сәйкестендіру бойынша жабдықтар мен аспаптармен техникалық қайта жабдықтау жобасы» және «Өрт қауіпсіздігі бойынша қатерлерді азайту мақсатында Зауыт зертханасы жайының техникалық қабатын оттан қорғайтын өңдеу жобасы». Аталған жобалар сынақ жүргізу уақытын қысқартуға және нәтижелердің дәлдігін қамтамасыз етуге, сондай-ақ зертхананың өрт қауіпсіздігі бойынша қауіптерді азайтуға мүмкіндік берді. Оның үстіне су-ауалық бақылау және реагенттер зертханасын қайта аттесттауды сәтті өткіздік.

5. Сіздің күлуіңізге көбінесе не себеп болады?

Күлу үшін себеп әрдайым көп болады. Жағдайым жақсы болса - бақыттан күлемін. Отбасым мен туыстарым аман-есен, бақытты болса, сенім артуға болатын достарым, сенімді және адал әріптестерім болғанда - менің де жағдайымның жақсы болғаны.

6. Қалай зертхана басшысы болу керек? Жас мамандарға берер кеңесіңіз.

Кез келген еңбек ұжымын басқару - ауыр жұмыс. Бұл үшін белгілі бір мінез ерекшеліктері қажет - жетекшілік, даналық, өзгелерге ілтипат таныту, айналадағыларға ықпал ету қабілеті, эмоциялық байсалдылық, мәселелерді шығармашылық тұрғыдан шешу қабілеті. Нағыз көшбасшы іскер, батыл және орынды тәуекелге баруға қабілетті болуға, жауапты, сенімді, және әлбетте, үлгі тұтарлық болуға міндетті.

7. Егер Сіз түскі асқа кез келген атақты адамды шақыра алсаңыз, кімді таңдар едіңіз және не себепті?

Мен түскі асқа біздің ертеңгі болашағымыз тәуелді адам - ел президенті Назарбаев Нұрсұлтан Әбішұлын шақырар едім. Ел болашағы мені қатты толғандырады және біздің тұрақты, бейбіт, өркениетті және өскелең мемлекетте өмір сүргенімізді қалаймын.

Білімі

Шымкент политехникалық техникумы, мамандығы-мұнай және газдың химиялық технологиясы; Оңтүстік-Қазақстан мемлекеттік университеті, мамандығы-мұнай, газ және көмірдің химиялық технологиясы

Мансабы

1985 - 2 разрядты сынама іріктеуші, тауарлық зертхана, ОЗЗ, Шымкент МӨЗ; 1985 - 3-разрядты химталдау зертханашысы, ОЗЗ; 1987 - 4-разрядты химталдау зертханашысы; 1992 - 5-разрядты химталдау зертханашысы; 1992 - бақылау бойынша шебер, ОЗЗ; 1998 - тауарлық зертхананың 5-разрядты химталдау зертханашысы, ОЗЗ; 1998 - 6-разрядты химталдау зертханашысы, ОЗЗ; 2003 - Су-ауалық бақылау және реагенттер зертханасының бастығы, ОЗЗ

Бірінші еңбекақысы

90 рубль (1985 жыл)

Марапаттары

Алтын «Президенттік сыйлықақысы»-2010

...ПКОП Еңбек ресурстары және оқыту жөніндегі менеджері **КОСОКИНА ТАТЬЯНА СЕРГЕЕВНА ХАНЫМҒА**

1. Айтыңызшы, үміткермен сұхбаттасқанда ең алдымен не нәрсеге назар аударасыз?

Мен сұхбаттасуды сирек өткіземін, себебі қызметкерлер негізінен өндірістік бөлімшелерге алынатындықтан, ондағы арнайы мамандар өндірістің бейініне сәйкес үміткерлердің білімдерін сынақтан өткізеді. Дегенмен, сұхбаттасуға келген үміткер «бірінші әсерді екі рет қалдыра алмайсың» деген мәтелді ұмытпауы тиіс. Үміткердің жинақылығы, өзін-өзі ұстау әдеті және жұмыс берушіге деген қарым-қатынасы - бірінші кезекте осыларға назар аударасың. Әрине, оның кәсіби даярлығы - мұның барлығы да аса маңызды.

2. Сіздің пікіріңізше, қызметкерді еңбекақыдан басқа не нәрсемен ынталандыруға болады?

Ынталандыру құралдарын таңдауда қызметкердің құндылықтары мен мақсаттарын ескеру қажет. Егер қызметкер өзін байқатып, мансаптық өсуге ұмтылса, оның өзін көрсете алатын қызықты жобаларға қатысуы жақсы уәждеме болуы мүмкін, және бұл кейіннен оның мансаптық көтерілуіне де оң әсер етуі ықтимал.

Еңбек нәтижелерін көпшілік алдында жариялау да маңызды болып табылады - құрмет мадақтамасын, бағалы сыйлықтарды табыстау. Үздік уәждемелер қатарына компания есебінен білім алу, медициналық сақтандыру ұсыну, жолдама, фитнес орталыққа абонемент, тамақтануға демеуқаржы ұсыну, ұялы байланысты төлеу, жұмысқа дейін жеткізу жатады. Мәселен, 2012 жылы компания санаториялық шипажай жолдамалары және қызметкерлердің балаларына арналған жазғы балалар лагеріне жолдама алуға шамамен 13 млн. теңге бөлінді. 180-ге жуық қызметкер санаторийлерде демалып, денсаулықтарын қалпына келтірді.

Корпоративтік мерекелер өткізу секілді ынталандыру да жақсы, сондай-ақ кеңселерді заманауи жабдықтау және жұмыс істеуге қолайлы жағдай жасау үлкен рөл ойнайды - заманауи компанияда жұмыс істегенді барлығы да ұнатады. 2011-2012 жылдары МӨЗ аумағындағы әкімшілік-тұрмыстық корпусында орналасқан асханаларды қалпына келтіру аяқталды - барлық

асханаларға салқындатқыш, теледидар орнатылды, енді түскі уақытта жұмысшылар дәмді тамақтанумен бірге жаңалықтарды да көре алады.

3. Жүзеге асырылған жобалардың қайсысын ерекше мақтан тұтасыз?

Менің жадымда із қалдырған, сондай-ақ көптеген қызметкерлердің есінде қалған қызықты жобалардың бірі 2006 жылы өткізілген «Кәсібінің үздігі» байқауы болды. Мен бұл іс-шараны қолдаған және жеңімпаздарды марапаттауға қомақты ақша қаражатын бөлу мүмкіндігін тапқан Өндіріс жөніндегі Вице-президент Цзян Ши мырзаға алғыс білдіргім келеді. Марапаттау Жаңа жыл кешінде өтті, және менің ойымша, әріптестерінің қол шапалақтауымен марапат лентасын тағып, Вице-президенттің немесе Департамент Директорының қолынан «Кәсібінің үздігі» дипломы мен ақшалай сыйлығы бар хатқалтаны алу барлық жеңімпаздарға қуанышты сәттердің бірі болды. Өкінішке орай, байқауды өткізу дәстүрге айналмады.

4. Сіздің сүйікті нақыл сөзіңіз.

«Сабыр мен еңбек бәрін жеңбек». Бұл мақал әмбебап және кез келген істе қолданылады, мейлі жұмыс, оқу немесе бала тәрбиесі болсын - барлық жерде нәтижеге жету үшін төзім қажет және күш-жігер жұмсау қажет, өздігінен еш нәрсе болмайды.

5. Сіздің өміріңізде немесе тағдырыңызда «ПетроҚазақстан» компаниясына қандай рөл берер едіңіз?

Бұл - менің өмірімнің ажырамас бөлігі, мұнда мен кәсіби маман ретінде өстім, қалыптастым, көп нәрсені үйрендім және күні бүгінге дейін үйреніп келемін.

6. Сіздің ойыңызша, HR-менеджер жұмысындағы кешірілмес қателіктер қандай?

HR-менеджердің жұмысы адамдармен тікелей байланысты болғандықтан кез келген сөзінді ой елегінен өткізіп барып айту қажет және әрдайым өз-өзіңді ұстап, әдеп сақтау керек. Кешірілмес қателерге ізденушілерге үстіртін қарауды, өзге кәсіптегі секілді - біліксіздік пен жұмысқа немқұрайды қарауды жатқызар едім.

7. Егер Сіз сиқыршы болсаңыз, өзіңізді қандай тылсым қасиеттерге бөлер едіңіз?

Адамдарды дені сау, бақытты, мейірімді және әділ ететін қабілетті иеленер едім.

Білімі

Павлодар политехникалық техникумы, «Тоңазытқыш - сығымдағыш машиналарды және қондырғыларды пайдалану» факультеті, біліктілігі - техник-механик; Оңтүстік-Қазақстан мемлекеттік университеті, мамандығы - қаржы және несие, біліктілігі - экономист-қаржыгер

Мансабы

1979 - тоңазытқыш қызметінің технигі, «Медеу» спорт кешені, 1981 - сығымдағыш қондырғылардың 4-дәрежелі машинисі, Павлодар МӨЗ; 1985 - еңбекті ұйымдастыру жөніндегі инженері, Шымкент МӨЗ; 1987 - еңбек жөніндегі экономист; 1989 - есеп жөніндегі техник; 1998 - еңбекті оңтайландыру жөніндегі инженері; 2002 - еңбек бөлімінің аға менеджері; 2003 - еңбек бөлімінің бастығы; 2005 - еңбек ресурстары, әкімшілік және оқыту жөніндегі менеджердің м.а.; 2006 - еңбек ресурстары және оқыту жөніндегі менеджер.

Бірінші еңбекақысы

120 рубль (1979 жыл)

...ПҚОСИ, Бас бухгалтері

ИВАНОВА ТАТЬЯНА ВАЛЕРЬЕВНА ХАНЫМҒА

1. Жұмыс күніңіз қалай өтеді?

Жұмыс күнімді ұйымдастыруда: «Алдын ала дұрыс жоспарлау - нашар көрсеткіштерге жол бермейді» деген қағиданы ұстануға тырысамын. Ең алдымен поштамды қарап шығамын, сосын кездесулерді, есептілік пен міндетті төлемдерді өткізу мерзімдерін қамтитын жоспарланған істер тізімімен айналысамын, шоттардағы қаражат қалдықтарын, алдағы төлем болжауларын тексеремін, бас кітапқа енгізілетін мәліметтерді, есептілікті тексеремін, құжаттарға қол қоямын, қол астымдағы қызметкерлермен жұмыс істеймін және т.б. Уақытымның шамамен 60%-ын жоспарланған міндеттерді атқаруға тырысамын, қалғаны - аяқ асты пайда болған істерге кетеді.

2. Адамдардың қандай қасиеттерін бағалайсыз?

Мен мұны ұзақ тізбектей аламын: адалдық пен жинақылық, ұғымдылық, оң дүниетаным, әзіл түсінгіштік, қамқор бола білу, сүйе алу және дос бола білу. Жауапкершілікті, ерік-жігер мен ұстамдылықты, мақсаттылық пен жұмыс қабілеттілікті бағалаймын. Менің ойымша, орынды шегінулерге баруға дайын болған жөн және әрқашан дамуға, әрі қарай жетілуге тырысу қажет.

3. Жұмысыңызда не нәрсені ұнайды?

Бірге жұмыс істеп жүрген адамдарды жақсы көремін. Компания қызметінің ауқымын ойлағанда, осы бір үлкен істе өзіңнің де үлесің бар екендігін сезіну қуанышқа бөлейді. Әртүрлі елдердің және түрлі мамандық адамдарымен қатысу мүмкіндігі, әрдайым дамып отыру, кәсіби біліктілікті жетілдіру, лайықты табыс табу, отбасыма айналған әріптестеріммен араласудан ғанибет алу ұнайды. Тұрақтылықты, енгізілген заманауи технологияларды, барлық нәрседі ретке келтірілген нақты жүйелілікті, барлық лауазымдағы қызметкерлердің зиялылығын бағалаймын.

Бүгінгі адамға ағаш отырғызу, бала өсіру және үй салу жеткіліксіз, ол кәсіпте дамып, жеке тұлға ретінде қалыптасуды көздейді. Қабілетінді керек қылатын, бағалайтын және әріптестермен бөлісетін компанияны тапқан адам бақытты. Менің жолым болды.

4. Жұмысыңыз Сізді не нәрсеге үйретті?

Жазып алсаң - есінде, жіберіп алсаң - ұмыттың, есептегі қателік - бүкіл ісің зая кеткені.

Білімі

Алматы экономикалық колледжі, мамандығы - бухгалтерлік есеп; Белорус мемлекеттік университеті, мамандығы - экономист; ҚМЭБИ, «Cost and managerial accounting and taxation» курсы; Халықаралық қаржы есептілігі бойынша АССА дипломы; кәсіби бухгалтер сертификаты

Мансабы

1993 - маман, ЖШС бөлімінің салық инспекторы, Алматы қ. Совет (қазіргі Алматы) ауданы бойынша салық инспекциясы; 1995 - бухгалтер, «Туран Петролеум» БК; 1997 - бухгалтер, «Харрикейн Оверсиз Сервисес Инк.» АФ; 1998 - бас бухгалтер, «ПҚОСИ» АФ

Бірінші еңбекақысы

Рубльмен 65 доллардың баламасы (1993 ж.)

Марапаттаулары

Қола «Президенттік сыйлықақы»-2006

Ал, шындап келгенде, бас бухгалтердің жұмысы өте қиын және белгілі деңгейдегі біліміңіз болмаса тіпті мүмкін емес. Мен бағалы тәжірибе жинақтап, компанияның ішкі бизнес үдерістерін түсінумен біліміңді толықтырдым. Халықаралық қаржы есептілігінің стандарттары саласында, салық, еңбек, валюталық, азаматтық заңнама, бухгалтерлік және салық есебін ұйымдастыру әдіснамасы, бухгалтерлік операцияларды рәсімдеу тәртібі және есеп салалары бойынша құжат айналымын ұйымдастыру, сондай-ақ аудитор тексерулерінің тәртібі мен оны өткізу ережелері бойынша қосымша білім алдым.

5. Сіздің компанияда жұмыс істегеніңізге бірнеше жыл болды. Сіздің пікіріңізше, осы жылдары қандай жетістіктер мен өзгерістер орын алды және ең алдымен нені мақтан тұтасыз?

Мен 1997 жылы компанияға келгенімде, мұнда 36-ға жуық қызметкер және 2 бухгалтер ғана жұмыс істеді. Қазірде біздегі қызметкерлер саны бірнеше есе көп, ал «ПетроҚазақстан» Қазақстандағы ең ірі мұнай компанияларының біріне айналды. Компания өсті - онымен бірге біз де өстік.

6. Жас мамандарға қандай кеңес берер едіңіз?

Жаныңызға жақын істі таңдаңыз, өз салаңызда білікті маман болу үшін барлығын жасаңыз, тереңнен зерттеңіз, жан-жақты қараңыз, ой өрісіңізді кеңітіңіз, мамандармен араласыңыз, бірақ мансап құру жолыңызда ең бастысы - отбасы мен денсаулығыңыз жайында ұмытпаңыз!

7. Егер Сіздің ұшай босуақытыңыз болса және қаржы жағынан шектеу болмаса немен айналысар едіңіз?

Мұндай жағымды демалуды қазы келген адам, тіптен жұмысына катты берілген адам да армандайтын шығар - қаржы жағынан шектеу болмаса, тіпті жақсы... (күледі) Мүмкін, жылжымайтын мүлік немесе қаржы нарығына инвестиция салу, жеке бизнес ашу саласын байқар едім. Сонымен қоса, туыстарыммен бірге ең жақсы шипажайларды, спа-салондарды және әрине, - уақытым қалса - дүние жүзі бойынша саяхатқа шығар едім.

...ПҚОСИ, Экономика жоспарлау және бюджет бөлімінің директор орынбасары ЧЖУ ХУН ЮЙ ХАНЫМҒА

1. Жұмысыңыздың ең қызықты бөлігі қайсы?

ЭЖБ бөлімінің жұмысы корпорацияның іскерлік белсенділігінің микро- және макро-шолуын қамтиды. Жеке ұғыманы бұрғылауды бағалау арқылы біз оның пайдалылығы мен тиімділігін болжаймыз; «ПетроҚазақстан» компаниясының жылдық бюджетін есептеу арқылы жылдық экономикалық белсенділіктің жалпы көрінісін аламыз, ал қалдық баға бойынша тоқсандық есепті жаңалаудан жер қойнауын пайдалану келісім-шарттарының соңына дейінгі қызметтің кеңейтілген шолуын аламыз. Осылайша, ЭЖБ бөлімінде істеу экономикалық стратегиямен бірге тар экономикалық мәселелерді білуді талап етеді. Мен өзімнің білімімді кеңейту үшін әлі де оқып келемін.

2. Қазақстанда жұмыс істеудің қандай өзгешелігін байқадыңыз? Қазақстандағы іскери мәдениет қытай іскери мәдениетінен қаншалықты ерекшеленеді?

Біріншіден, Қытаймен салыстыратын болсақ, маған іскери қатынасу тілін өзгертуге тура келді (күледі). Одан басқа шетелде жұмыс істеу кезінде тілдесудің маңыздылығы екі есеге артатынын байқадым.

Өзара сыйластық пен түсіністік іскери мәдениеттердің айырмашылығына қарамастан шиеленістер мен келіспеушіліктердің санын азайтуға көмектеседі. Сондықтан да біз бір-бірімізді қолдап, бағалаймыз және жұмысымыздан ләззат аламыз!

Негізінен, Қазақстан адамдары жайдары және доспейлді. Олар табиғатты сүйеді, әрқашан да көмектесуге дайын және рахаттана өмір сүреді, мен олардан көп нәрсеге үйрендім!

3. Тіл жағынан қиын-қыстау жағдайға тап болған кездерінің болды ма?

Мен үшін кейде әріптестерімнің фамилияларын есте сақтап алу қиынға соғады. Сондықтан, егер мен біреуге электронды хабарлама жазатын болсам, сұхбаткерімнің аты-жөнінің дұрыстығын анықтауға аздап уақыт жұмсаймын.

Ең күлкілі жағдайға, меніңше, «Ақтөбемұнайгаз» әріптестерімнің маған орысша ат қойған кезі шығар. Менің ағылшынша есімім «Джин» болатын, мен оны «Джинаға» ауыстырып алдым, бірақ компанияда Джина есімді үш

қыз бар екендігін айтып, менің қытайша атымда «Ю» дыбысы болғандықтан (Чжу Хунь Юй) мені Юля деп атады, және бұл есім маған ұнады!

4. Сіз өзіңіздің күнделікті жұмыс жоспарыңызға әрдайым жүгінесіз бе?

Жұмыс күнінің соңында мен келесі күннің міндеттер тізімін жасаймын. Және оларды жүйелі түрде орындағаннан кейін өз жұмысымның нәтижесінен қуаныш сезіміне бөленемін.

5. Сіздің ең үлкен жеке жетістігіңіз қандай?

Әйелдің, менің ойымша, ең үлкен жетістігі отбасы мен мансабы болып табылады. Және маған да жұмыс пен отбасы арасындағы теңгерімді сақтауға тура келеді (күледі). Мен күнделікті 8 сағатымды жұмысқа, ал қалған бөлігін өз отбасыма арнауға тырысамын. Дәл қазіргі уақытта қолымдағы барымды қанағат тұтамын. Мен, мейлі отанымызда, мейлі шетелде болсын, отбасыммен біргемін. Өз дағды-машықтарымды көрсете алатын жұмысым бар – бұл CNPC шетелдік бөлімшесі. Мен ішкі үйлесім сезімінен қуанышқа бөленемін. Алайда, әлі де болса өзімдегі көп нәрсені жетілдіру керектігін білемін.

Дегенмен, меніңше, корпоративтік немесе әлеуметтік ортадағы адам ғаламат

Білімі

Магистр дәрежесі, И.М.Губкин атындағы Ресей мемлекеттік мұнай және газ университеті (Мәскеу)

Мансабы

2002 - Аға маман, Жоспарлау бөлімі, «Ақтөбемұнайгаз» Ақтөбе қ.; 2006 - Аға менеджер, Жоспарлау бөлімі, CNODC, Пекин қ.; 2009 - Директордың орынбасары, ЭЖБ, ПҚОСИ

Марапаттары

- Жоспарлау жүйесі бойынша біліктілікті арттыру жеке марапаты, CNODC, 2009-2010 жж.
- Президенттік күміс марапаты (ЭЖБ бөлімімен бірге, ұжымдық), 2010 ж.
- Жоспарлау жүйесі бойынша біліктілікті арттыру ұжымдық марапат, CNODC, 2011-2012 жж.

машинаның бөлшегі тәрізді. Мен тек қана өз міндеттемелерімді кезең-кезеңімен орындау үшін, және өзге мәселелерді шешуде қолдау көрсету үшін жасайтын істерімді атқарып жүрмін.

6. Егер Сіз сиқыршы бола алсаңыз, қандай айрықша қасиеттерге бөленер едіңіз?

Ұшу қабілетіне! Мен дүние жүзі бойынша саяхаттауды ұнатамын, мұндай қабілетпен бұл қарапайым серуендеп келуге айналар еді!

7. Сіздің Алматыға келмес бұрын Ақтөбеде жұмыс істегеніңізді білеміз. Осы екі қаладан алған әсеріңіз?

Ақтөбеде жұмыс істеген кезімде біз Пекинге барарда әрдайым Алматы арқылы ұшатынбыз, сол кезде мен қаланы үстінен көріп өтетінмін, алайда, біз жылына екі рет қана барғандықтан, бұл жиі болмайтын. Сол кездері Алматыда жұмыс істесем керемет болар еді деп ойлайтынмын! Міне, енді арманым орындалды! Мен Алматыны сүйемін. Бұл жердің климаты ылғал әрі қоңыржай. Пекинмен салыстырғанда Алматыда халық тығыз орналаспаған және мұнда кезектер де аз. Сонымен қоса, көбінесе керек жеріңе жаяу барсаң да болады. Бұл өте ыңғайлы. Алматы - ғажайып қала!

АЛТЫН ЖҮРЕКТЕР

Мейірімділік, көмек қолын созу мен қолдау көрсету қабілеті - өмірдің қиын жағдайларында сынаққа түсетін маңызды адами қасиеттердің бірі. Бүгінгі мақаламызда ПҚҚР-дағы орын алған осындай бір жайт туралы әңгімелейміз.

Өткен жылдың 28 шілдесінде ПҚҚР өрт қауіпсіздігі бөлімінің қарауыл бастығы, артында жары мен бес баласы қалған 39-жастағы Нұрлыбек Өтепбергенұлы Тойғұлов өмірден өтті. Барлығы үшін бұл ауыр қайғы болды... Ал оның отбасы қиын жағдайға тап болды - кезінде, төрт жыл бұрын тұрмыстық жағдайын жақсарту мақсатында Нұрлыбек банк арқылы несие рәсімдеп, үй алған екен. Нұрлыбек отбасындағы жалғыз асыраушы еді, және оның қазасынан кейін бес миллионнан астам теңге сомасында өтелмеген несие қалды - бұл қаржы оның отбасы үшін қалта көтермейтін көп ақша болатын. Компания да, қызметкерлер де көмекке келді. Әріптестерінің отбасына қолдан келер көмек көрсету мақсатында Нұрлыбекті танушылар қаражат жинай бастады. Компания материалдық көмек көрсетті, ал әкімшілік кәсіподақ комитетімен бірлесіп банк басшылығымен келіссөздер жүргізді.

Нұрлыбектің жары Ләззат Дүйсенбекқызы біздің редакциямызға хат жолдаған еді, хатында ол қиын-қыстау заматта оның отбасына көмекке келген абзал жандардың барлығына тағы да алғысын білдіреді.

Пәни жалғанның өткіншілігін айтып отыратын әжем марқұм: «Адам адамға - қонақ», - деуші еді. Алдымызда ұзақ өмір жатыр деп ойлағандықтан ба, ойда жоқта тосып алар тағдыр тауқыметі жайлы түсімізге де кірмейтін. Айдын көлді еркін жайлап, көгілдірлерін ерткен қос аққудай жарасып, өмірге еркелеп жүргенде, шуақты сәттеріміздің бітіп, ғұмырдың ызғарлы күзі мен қаһарлы қысы бір мезгілде орнап, басымдағы бақ құсымның ұшып кеткенін бір-ақ білдім. Арқа сүйер асқар тауым, балаларымның қамқоры, отбасымның құт-беркесі, ағайынның ардағы атанған Нұрлыбекпен бас қосқаным 17 жыл болыпты, осы азды-көпті уақыт ішінде бес балалы болдық. Екінің біріне бұйыра қоймайтын әйел бақыты менде болды, Алла тағала осы көрген қызығың жетер дегендей, өміріміздің мәніне айналған Нұрлыбекті айналдырған үш айдың

ішінде алды да кетті. Түс көргендей болып, аңырап қала бердік. Алақанына салып аялаған аяулымның көрікті келбетін енді көре алмаймын, жанға жайлы қоңыр дауысын енді естімеймін дегенге жүрек, шіркін, көнгісі келмейді. Жарқ етіп кіріп келердей, мейірімге толы жанарымен еркелете қарап, балаларды сурап, кенже қызымызды аймалай көтеріп алардай...

Мейірімділік, кімге болсын көмек қолын созу оның бойындағы ерекше қасиеттері еді. Өзінің де, менің де әкешемді бірдей жақсы көріп, құрмет көрсететін. «Жақсы келін - қызындай, жақсы күйеу бала - ұлындай» - деген халық даналығы дәл біздің Нұрлыбекке айтылған секілді.

Аспанымызды қара бұлт қаптап, қара дауыл биік бәйтерегімізді құлатқан күн әлі есімде... Алдымыз қара түнек болып, еш нәрсе көрінбей, ақылдан адасқан дай кезеңдегі екі жақтағы ата-аналарымыздың, ағайын-бауырларымыздың көмектеріне алғысым шексіз. Сырқаттанып, емделген уақыттарында жәрдемдері өз алдына, бақилық сапарға аттанып, бес балапаны шырылдап, жары аңырап, аспан жерге түскендей кезеңде, басымыздағы ауыр қайғыны бөлісіп, жанашырлық танытқан, қаржылай көмек көрсетіп, қол ұшын созған «ПетроҚазақстан» компаниясына, басшыларына, бүкіл қызметкерлеріне, осы компанияның кәсіподақ комитетіне, әсіресе, тікелей ұжымдастары - өрт қауіпсіздігі бөліміне шексіз алғысымды білдіремін.

Арқа сүйер азаматынан айрылып, ескексіз қайықта қалғандай күй кешкен менің отбасылық үлкен мәселемді реттеп, үйімді кепілден босатып, одан қалды үйімнің айналасына қоршау орнатып берген азаматтық жасаған жомарт жүректі кісілерге Алланың нұры жаусын демекпін! Бұл үлкен жүректі ізгі адамдар!

«Жақсының жақсылығын айт, нұры тасысын» - дегендей, қасында жүрген ұжымдас достарының Нұрлыбектің жаназасынан бастап, қырқында, жүзінде көрсетіп жатқан ықылас-пейілдеріне ел-жұрт риза болып, баталарын беруде. Оның осындай керемет ұжымда қызмет еткеніне, осындай мейірімді жандармен дос болғанына өте қуаныштымын. Балаларына әкесінің жасамаған жасын, бар асыл қасиеттерін бере гөр деп тілеймін.»

ПҚҚР-ДАҒЫ OHSAS 18001:2007

«ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз» АҚ OHSAS 18001:2007 халықаралық стандартының талаптарына сәйкестілік бойынша сертификаттаудан сәтті өтті. Өткен жылдың күзінде «Русский регистр» аудиторлық компаниясы ПҚҚР денсаулық сақтауды басқару және еңбек қауіпсіздігін қамту жүйесінің халықаралық талаптарға сәйкестілігін растайтын есебін ұсынды.

Стандартты енгізу барысында ПҚҚР барлық қызметкерлерін - жұмысшы құрамнан бастап басқарушы топ менеджерлерін еңбек қауіпсіздігі және оны қорғаудың халықаралық талаптарын сақтауға бағытталған оқыту жүргізілді. OHSAS стандарты бойынша денсаулық сақтауды басқару және еңбек қауіпсіздігін қамту жүйесі қызметкерлерді жарақаттау қаупін азайтуға, жазатайым оқиғалардың алдын алуға мүмкіндік береді, нәтижесінде, өндірістік жарақаттардың саны елеулі түрде азаяды. Сонымен қатар ПҚҚР OHSAS 18001:2007 сақтау аясында мердігер мекемелерге қойылатын талаптарды күшейтті, оның ішінде мердігер мамандарының арнайы киімінің, арнайы аяқ киімінің, жеке қорғану құралдарының болуын, жұмыстарды

орындауда өзінің және айналасындағылардың қауіпсіздігін қамтамасыз етуін міндеттеді.

«Компания еңбек қауіпсіздігі мен қызметкерлер алдындағы өз міндеттемелерін орындау мәселелеріне ерекше назар аударады, себебі ПҚҚР басты құндылығы - адам. Бізге OHSAS стандартының талаптарын сақтау еңбек қауіпсіздігі мен оны қорғау туралы дәстүрлі түсінік шеңберін кеңейтуге, аталған мәселелер жөніндегі атқарылған жұмыстар көлемін жүйелеуге, жұмысшылардан бастап топ-менеджментке дейінгі қызметкерлерді тартуға, осылайша еңбек қауіпсіздігінің тиімді жүйесін құруға мүмкіндік берді», - деп атап өтті «ПҚҚР» АҚ ҚЕҚОҚ департаментінің директоры Алмас Бекенов.

Сәйкес сертификат алынғаннан кейін сертификаттау жөніндегі тәуелсіз мекеме жыл сайын халықаралық қауіпсіздік стандарттарының талаптарын сақтау бойынша ПҚҚРда сыртқы аудит жүргізетін болады. Еске сала кетсек, 2011 жылы басталған ПҚҚРға OHSAS 18001:2007 халықаралық стандарты бойынша еңбекті қорғаудың менеджмент жүйесін енгізу 2012 жылдың 14 қыркүйегінде аяқталды.

МҰНАЙ: ЖЕР ҚОЙНАУЫНАН ...СІЗДІҢ ҮЙІҢІЗГЕ ДЕЙІН

Біз айдарымыздың алғашқы бөлімінде мұнайдың шығу теориясы жайлы әңгімелеген едік, ал бүгін мұнай өндірісі тізбегіндегі бастапқы кезең – барлау туралы сөз болмақ. Бұл – мұнай бизнесіндегі ең маңызды буындардың бірі, өйткені қорларды іздестіру мен табу компанияның дамуы мен келешегіне тікелей әсер етеді. Барлаудың қандай әдістері мен технологиялары бар, компаниямыздың ең терең ұңғымасы қайсы және ең бастысы: компанияда мұнайды табатын кім – осының барлығын біздің мақаламыздан білетін боласыз.

Екінші бөлім. Мұнай-газ кен орындарын барлау

Іздестіру-барлау жұмыстарының мақсаты мұнай мен газдың өнеркәсіптік кеніштерін анықтау, қорларын бағалау және игеруге дайындау болып табылады. Пайдалы қазба кеніштерін іздестіру үшін геологиялық, геофизикалық, гидрогеологиялық әдістер пайдаланылады, ал соңынан - ұңғымаларды бұрғылау және оларды зерттеу жүргізіледі. Барлау - кен орнының геологиялық құрылымын, оның пішіні мен көлемін, мұнай-газ кеніштерінің түрлері мен аумағын, сонымен қоса нәтижесінде әрбір нақты кен орнындағы өндіру әдісіне ықпал ететін басқа да факторларды анықтауға мүмкіндік береді.

«ПетроҚазақстанның» барлау және өндіру жөніндегі қызметі Оңтүстік-Торғай алабындағы 11 203 км² аумақта жүзеге асырылады, және компанияның 12 лицензия/келісім-шарт бойынша үлесі бар. Қорлардың жалпы көлемі 01.01.2013 жыл бойынша көрсеткіш 58973.0 мың тоннаны құрады. «ПетроҚазақстан» кен орындарының мұнайлылық қабаттарының кеуектілігі жоғары және өткізгіштігі де биік деңгейлі, ондағы мұнай жеңіл, күкірттігі төмен, тығыздығы API шәкілі бойынша 37°-ден 44°-ке дейін және құрамында 0,4% кем емес мөлшерде күкірт бар.

Директор Чжан Цзиньхай мен геология және геофизика департаментінің өкілдері / Директор Чжан Цзиньхай с представителями отделов Департамента геологии и геофизики / Director Zhang Jinhai with the employees of G&G Department

Бүгінгі күні біздің компания теңгерімінде 17 кен орны бар. Оның ішінде 8 кен орны игерілу үстінде: Құмкөл, Оңтүстік Құмкөл, Шығыс Құмкөл, Солтүстік Нүрәлі, Арысқұм, Майбұлақ, Қызылқия, Солтүстік-Батыс Қызылқия; ал 9-ы - барлануда: Батыс Түзкөл, Батыс Қарабұлақ, Қарабұлақ, Караванчи, Досжан, Оңтүстік-Шығыс Досжан, Жаңбыршы, Белқұдық және Тасқұдық. Сонымен бірге болашағы бар құрылымдар да айқындалған, оларға Қарабұлақ, Көкбұлақ, Ойшұбар, Бозжар, Тересай,

Жаңбыршы, Тасқұдық, Белқұдық, Ақжар және тағы басқалар жатады.

Геология және геофизика департаменті 35 қызметкер жұмыс атқаратын 3 бөлімнен тұрады: өндірістік геология бөлімі, барлау геологиясы бөлімі және лицензиялар мен келісім-шарттар бөлімі. Департаментті ГжГ департаментінің директоры және Бас геолог лауазымындағы Чжан Цзиньхай басқарады. Барлаудың барлық үдерісі туралы толығырақ білу үшін біз бөлім қызметкерлеріне сұрақтар қойған едік.

- Көпшіліктің түсінігінде, геолог – айтарлықтай романтикалық мамандық; шатырлар, жыныстардың үлгілері, гитара және алау айналасындағы кештер дегендей. Шын мәнінде мұнай-газ кен орындарын барлау қалай жүргізіледі? Қандай кезеңдерден тұрады және әрбір кезеңде не анықталады?

- Шынымен де, геолог мамандығы романтикалық болып есептелетін азғана мамандықтардың қатарына жатады, және түрлі қызығушылықтағы адамдар үшін тартымды жақтары да болады. Саяхатқа әуесқойлар үшін – бұл тайга, полярлық, шөлді және биік тау жағдайларындағы жұмыс романтикасы, түрлі аймақтарда болу мүмкіндігі. Экстрим әуесқойлары үшін - құрлықта, теңізде және ауада жүргізілетін қиын жағдайлардағы далалық жұмыстар: өйткені аптап ыстық пен ондаған градуустағы аяз қаһармандық шыдамдылықты талап етеді.

Минералдық және энергетикалық ресурстар - кез-келген мемлекет экономикасының негізі, және біздің ел бұл тұрғыдан әлемдегі ең бай елдердің бірі, себебі Қазақстан аумағында көптеген пайдалы қазба түрлерінің кен орындары шоғырланған. Геолог мамандығының аса маңыздылығын еш жалтарусыз атап өткім келеді, себебі солардың ерен еңбегі ел экономикасының дамуын қамтамасыз етуде.

Табиғатта екі бірдей кен орны болмайды, сондықтан да геологқа көптеген факторларды ескеруге, және шын мәнінде әрбір жолы ғылыми зерттеу өткізуге тура келеді. Барлау үдерісін 2 кезеңге бөлуге болады - іздестіру және барлау.

**Байзақ Әліпбаев,
Өндірістік геология
бастығы, Өндірістік
геология бөлімі**

Іздестіру кезеңі нысандарды анықтау және барлау бұрғылауына дайындық сатысына және мұнай мен газ кен орындарын іздестіру сатысына бөлінеді. Бірінші сатыда келешегі бар нысандардың қоры жасалады және оларды терең бұрғылауға енгізу кезектілігі анықталады. Мұнда мұнай-газ келешегі бар аймақтар шегіндегі жеке аудандарда мұнай-газдылық және мұнай-газ келешекті кешендерінің қалпын және басқа геологиялық-геофизикалық қасиеттерін анықтау мақсатында геофизикалық әдістермен бірқатар (көбінесе сейсмосбарлау) жұмыстар жүргізіледі. Келешекті тұтқыштар, нысандар анықталады және олардың барлау бұрғылауына дайындығының кезектілігі белгіленеді. Бұл кезеңде сондай-ақ іздестіру ұңғымаларының салыну орындары таңдалады.

Келесі саты – кен орындарын іздестіруде - геологтар барлау бұрғылауына дайындаған тұтқыштармен, басқаша айтқанда, көмірсутектердің жиналуы мүмкін жерлермен жұмыс атқарады. Бұл сатыда мұнай-газдылық кешендерінің қимасындағы мұнай мен газ кеніштері айқындалады, қабаттар мен қыртыстардың геологиялық-геофизикалық қасиеттері белгіленеді, бұл қыртыстар мұнай мен газдың өндірістік ағындарын алу және олардың қасиеттерін анықтау мақсатында сыналады, сондай-ақ ашылған кеніш қорлары есептеледі. Іздестіру кезеңінің нәтижесінде мұнай мен газдың бірінші өндірістік ағынын алу немесе нысанның келешексіздігінің дәйектемесі орын алады.

Барлау кезеңіндегі жұмыс ашылған кен орындарында және айқындалған кеніштерде жүргізіледі. Мұнда мамандар кен орындарының өнеркәсіптік мәнділігін анықтау мақсатында олардың негізгі сипаттамаларын анықтайды, физикалық-химиялық қасиеттерін және

шикізаттың тауарлық сапасын зерттейді, кеніш түрлерін, ұңғымалардың өнімділік коэффициентін анықтайды және қорларды есептейді. Дәл сол жерде кен орнын өнеркәсіптік және өнеркәсіптік емес деп бөледі, барлау нысандарын, олардағы тәжірибелік-өнеркәсіптік пайдаланым жүргізу және игеруге дайындық кезектілігін тандайды. Жалпы, барлау кезеңінде өнеркәсіптік кен орындарын игеруге дайындаудың ортақ мәселелері шешіледі.

- Біздің кен орындарымыздың геологиялық құрылымы мен мұнай орнының ерекшеліктері қандай?

- Басқа мұнай-газ алаңдарымен салыстырғанда Оңтүстік-Торғай алабының геологиялық құрылысы рифтогендік табиғатқа байланысты айрықша ерекшелікті болып келеді (ред. - опырық пен горсттардың кезектесуі).

Оңтүстік Торғай жер қойнауының құрылымында үш құрылымдық қабат бар: протерозой – ерте палеозой жасындағы кристалдық іргетас; көмірсутек шығарумен рифтогендік - карбонатты - тас көмірлі шөгінділер; жынысты-жинауыштардың төменгі өнімді кешендері бар платформалы - мезозой - кайнозой түзілулері.

- Компаниямен табылған ең ірі кен орны қайсы?

- Соңғы жылдарда анықталған ең ірі кен орындарына Батыс Түзкөл және Батыс Қарабұлақ жатады. Мұнай кеніштері 860-1545 метр тереңдікте орналасқан, кен орындарының санат бойынша геологиялық қоры: С1 мұнайы - 4587 мың т; С2 - 7990 мың т. С1 газы - 135 млн. м³; С2 - 166 млн. м³.

- Сіз мұнай шығу теориясының қайсысын құптайсыз - органикалық па әлде бейорганикалық па?

- Әлемде мұнай шежіресіне екі түрлі көзқарас қалыптасқан, біріншісі - мұнай жануарлар мен өсімдіктердің қалдығынан пайда болды деген мұнайдың органикалық тегінің жорамалы, екіншісі - мұнай табиғаттағы бейорганикалық қосындылардың синтезі деген көзқарасты жақтайтын минералды (абиогенді) тегінің болжамы.

Мен өзім мұнайдың органикалық шығуының жақтаушысымын. Өзінің зерттеу жұмыстарында академик И.М.Губкин көмірсутекті газдар мұнайының тунба-миграциялық шығу теориясын сенімді түрде дәлелдеп берді. Мұнай түзілімі үшін бастапқы зат ретінде И.Губкин өсімдікті- жануардан шыққан битуминозды тунба - сапропельді қарастырды. Органикалық қалдықтармен байытылған қабат кейінгі иінділер мен тектоникалық ауысулардың әсерінен тереңдеу нәтижесінде ондағы температура мен қысым арта түседі. Кейіннен катагенез атауын алған бұл үдерістер нәтижесінде органиканың мұнайға өзгеруіне әкеледі.

- Ресурстарды іздеу мақсатында компанияда қандай әдістер мен жаңа технологиялар қолданылады?

Біздің компанияда сейсмосбарлау, тігінен-сейсмикалық кескіндеу, гравиметриялық барлау, мұнай төркіндік жыныстарды бағалау, алаптың еліктеуіш техникасы, кешенді геологиялық-геофизикалық зерттеу қолданылады. Біз мұнай және газды іздеу үшін сондай-ақ жинауыштардың зерттеуі мен болжамы, тұтқыштарды бағалау техникасы, алаптың дамуын зерттеу, газды каротаж, ұңғымалардың геофизикалық зерттеуі, төмен кедергілікті қабатты тану техникасы, метаморфиялық жыныстардың жарықшақтығын тану техникасы және басқа әдістерді пайдаланамыз.

Сейсмосбарлау - геофизикалық әдістерінің ішіндегі ең нақтысы болып саналады, бұл әдісте көбіне құрылымдарды зерттеу және шөкпе қабаттардың кесігін бөліктеу сияқты қайтару толқындары қолданылады. Ұңғыманың геофизикалық зерттеу әдісі мұнай және газ орындарын табу және барлау кезінде қолданады, сонымен қатар ұңғыма жанындағы тау жынысының ерекшеліктері зерттеледі. Ал қиын геологиялық жағдайда вертикалды сейсмикалық профильдеу қолданылады, бұл әдіс бойынша ортаның жылдамдық үлгісі негізделеді әрі ұңғыма жанындағы құрылыс кеңістігі талданып, толқын өрісі зерттеледі.

- 3D барлау - әжештәуір ұзақ және қымбат әдіс. Мәліметтерді алу мен талдауға қанша уақыт кетеді? Осы әдіс дәлдігінің деңгейі қандай?

- 3D барлауды жүргізу кезеңі жұмыс көлеміне байланысты болады. Мысалы, 300 ш.км аумақта 3D барлау жүргізуге шамамен 10 ай кетеді, оның ішінде сейсмикалық мәліметтер жинауға 4 ай, оларды өңдеуге 3 ай және түсіндіруіне 3 айдай уақыт кетеді. Бұл жылдам үдеріс емес. Сейсμο-барлау омырылу бұзуларын және құрылымдық тұтқыштарды дәл анықтауға мүмкіндік береді, ал литологиялық тұтқыштар үшін (яғни өткізбейтін тау жыныс-жинауыштардан тау жыныс-жинамайтын литологиялық ауыстыру нәтижесінде түзілгендер) жоғарғы дәлдіктегі сейсμο-барлау жүргізу керек.

- Барлаудың соңғы кезеңі - барлау ұңғымасын бұрғылау. Компания бойынша барлап бұрғылауының орташа табыстылық коэффициенті қандай? Ал әлемдік тәжірибеде ше?

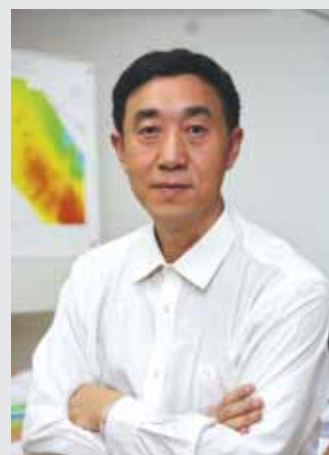
- Біз компаниямыздағы барлап бұрғылау табыстылығының коэффициенті жоғары деңгейде екендігін мақтан тұта аламыз және ол орташа есеппен 50-70% құрайды. Біздің жеке блоктарды алатын болсақ, 1057 блогы бойынша бұл сан 71%, 951D бойынша - 57%, 1928 бойынша - 48% және 260D-1 бойынша - 45% құрайды. Әлемдік тәжірибеде бұл орташа көрсеткіш шамамен 25% құрайды (2000-2010 жж. жағдай бойынша).

- Компаниядағы барлау ұңғымаларының орташа және ең төменгі тереңдігі қандай?

- Біздің компаниядағы барлау ұңғымаларының орташа тереңдігі 1600-1800 метрді, ал Арысқұм 301 ұңғымасы бұрғыланған ең максималды тереңдік 4250 метрді құрады.

- Кен орнының әлеуеті қай кезеңде анықталады?

- Кен орнының әлеуетін қабат-жинауыштардың біртектілік, бөлшектену сияқты көрсеткіштерін және түрлі тәртіптерде сынау кезіндегі дебиттік сипаттамаларын анықтаудағы барлау кезеңінде белгілейді.

Сукао Чен,
Барлау геологиясының бастығы, геофизикалық бөлім

Шыңғыс Басалхаев,
гидрогеология тобының жетекшісі, өндірістік геология бөлімі

- Жер асты сулары және мұнай компаниясы. Өзара байланысы бар ма... Сіздің бөліміңіз немен айналысатынын айтып беріңізші.

- Бүкіл гидросфера көлемінің 0,27% құрай отырып, жер асты сулары адамның суға деген қажеттілігін қамтамасыз етуде елеулі орын алады. Академик А.П.Карпинский атап өткендей: «Су - бұл жай ғана минералды шикізат емес, ол халық шаруашылығын дамыту құралы ғана емес, су - бұл мәдениеттің нағыз жетекшісі, бұл - жоқ жерден жаңа өмір жарататын тіршілік көзі».

Біздің компанияның кен орындары уақытша (тасқын сулар) көлдер мен өзендерді қоспағанда үстіңгі ағын сулары мүлде жоқ аумақтарда орналасқан. Қызметкерлердің тіршілігін қамтамасыз ету, қабаттық қысымды сақтау мақсатында суды қабаттарға айдау, пайдаланушылық және барлау ұңғымаларын бұрғылау, ұңғымаларды бұмен және ыстық сумен өңдеу, өртке қарсы мақсаттар, жасыл желектерді суару - осының барлығы жер асты суларынсыз мүмкін болмас еді.

Жер асты суларын өндіруге - мұнай және газ өндіру секілді - келісім-шарттар мен рұқсаттар алынады, және біз аталған құжаттарды алу үшін барлық қажетті шараларды дайындаймыз, жер асты суларын барлау, пайдалану және өнеркәсіптік игеру, су іркіш ұңғымаларды бұрғылау жобаларын әзірлейміз, қорларды бағалауды және қайта бағалауды жүргіземіз. Біздің бөлім су іркіш ұңғымалардағы гидрогеологиялық бақылауды жүзеге асырады, геология және жер пайдалану, су алабы инспекциясы және экология мемлекеттік органдары үшін әр түрлі есептерді дайындайды.

Кез келген пайдалы қазба сияқты жер асты суларының қорларын есептеп, Пайдалы қазба қорларының мемлекеттік комиссиясында бекіту қажет. Және жер асты суларының да бұл жағдайда ерекшеліктері бар, олардың ең бастысы - ортақ су айналымындағы жаңартылмалылығы, бұл жер асты суларын басқа пайдалы қазбалардан түпкілікті ажыратады, екінші ерекшелігі - жылжымалылығы және қоршаған ортамен тығыз байланыстылығы.

Өткен жылы біз Құмкөл кен орнының ауыз су және техникалық тоған телімдеріндегі жер асты суларын пайдалану қорларын қайта бағалаудан өткіздік, сонымен бірге Арысқұм мен Қызылқияда орналасқан бірқатар су тоғаны телімдеріндегі жер асты суларын есептеу мен қорларын бекіту жүргізілді. Биылғы жылы Оңтүстік-Шығыс Қызылқия кен орны және Арысқұм кезекшілік ауылын сумен қамту мақсатында су тоғаны телімдеріндегі қорларды бағалап, бекітуді жоспарлап отырмыз.

- Минералды сулар табылды ма? Дәл қазіргі уақытта жер асты суларының жаңа кен орындарын іздестіріп жүрсіздер ме?

- Минералды сулар - бұл жалпы минералдығы 1000 мг/л астам жер асты табиғи сулары. Біздің кен орындарындағы жер асты суларының минералдығы 900-ден 3200 мг/г аралығында құбылады, себебі олар шын мәнісінде ең минералдысы болып табылады. Ал құрамында адам денсаулығына ықпал ететін микроэлементтер мен құрамдас бөліктердің болуы басқа әңгіме. Жер асты суларының табиғи емдік минералды су ретінде пайдалану Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрығымен реттеледі және курорт-

тану орталықтарының құзырында болады. Шынын айтқанда, біз мұндай ғылыми орталықтарға сауал немесе құжаттар жөнелткен жоқпыз, ал егер әзілмен қарасак, мұнай кәсіпорны орналасқан курортқа ешкім де келмес еді.

Жер асты суларын іздестіруге қатысты айтар болсак, Оңтүстік-Торғай ойпаңының су алабы қимасында барлық жерде дерлік бір-бірінен минералдануы мен құрамдас бөліктерінің сандық мазмұны ерекшеленетін жер асты сулары бар. Бұл КСРО кезінде табактарды мемлекеттік гидрогеологиялық түсірілім жүргізуде анықталған еді. Сондықтан біздің бөлім міндетіне түрлі мақсатта салынатын және жобаланатын су тоғандары телімдеріндегі жер асты суларының пайдаланым қорын бағалау кіреді (шаруашылық-ауыз су немесе өндірістік-техникалық).

Және қорытындысында, соңғы он жылдықтарда жер асты сулары ең маңызды табиғи қордың бірі екендігі және мемлекеттер мен халықтың көші-қоны арасындағы болашақ жанжалдар тұщы судың тапшылығынан болатыны анықталғандығын атап өткім келеді.

Маған 2008 жылы компанияның арқасында Тояма қаласында (Жапония) өткізілген Бүкіләлемдік гидрогеологтар қауымдастығымен ұйымдастырылған XXXVI-ші ғылыми-практикалық конгреске қатысу сәті туды. Конгрес жұмысының негізгі арқауы болып жер асты тұщы суларына тиімді қарау тақырыбы болды, өйткені олардың ресурстары мен қорлары олардың қайта жаңарту өлшемдерімен шектелген. Мәселен, үстіңгі сулар үшін дүние жүзі бойынша судың жаңару орташа мерзімі 16 тәулік болып, ал жер асты суларының ағындары үшін - гидрогеологиялық қимасына байланысты ондаған, жүздеген, тіпті мыңдаған жылдармен есептеледі!

Әлбетте, заманауи өркениетті мұнайсыз және одан шығатын өнімдерсіз елестету қиын, алайда, тек су ғана адам онсыз өмір сүре алмайтын негіз болып табылады. Осы сұхбатты пайдалана отырып, компаниямыздың барлық қызметкерлерін суға, әсіресе, жер асты тұщы суларына ұқыптап қарауға, үнемдеп жұмсауға шақырғым келеді!

Ағзам Шарменов,
*Геология және
Геофизика
Департаментінің
аға менеджері*

- Дүниежүзілік мұнай қорының адамзатқа қаншалықты жеткілікті екендігі туралы мәселе бүкіл әлемді толғандырып отыр. Торғай алабының тікелей қорлары туралы не айтуға болады?

Соңғы 60 жыл ішінде Жер тұрғындарының саны үш есеге көбейді, және қазірде 7 миллиардтан асты, ал 2050 жылы 9 миллиардтарға жетеді. Сәйкесінше энергетикалық ресурстарға деген қажеттілік артады. Бүгінде саясатшылардан бастап ғалымдарды, қарапайым азаматтарды жаһандық энергетикалық қауіпсіздік пен табиғи қорлардың таусылу мәселесі аландатуда. Және барлығы бір сұрақты қояды: планетамыздағы көмірсутек шикізаты қанша жылға жетеді? Бүгінгі күні, зерттелген қорлардың көлеміне сүйене отырып, ғалымдардың есептеуі бойынша, көмірсутек шикізаты адам баласына 200 жылдан астам уақытқа жететінін айта аламын. Бірақ бұл ретте, мұнымен бәрі бітпейтінін атап өткім келеді және сонымен біздің оқырмандарды жұбатқым келеді. Әрине, жақын арадағы адам тіршілігі мұнай және газға ғана емес, жаңғыртылатын қуат көзіне де негізделетінін түсіну маңызды. Дегенмен қазіргі уақытта жаңғыртылатын қуат көздерінің күнделікті өмірде ауқымды түрде қолдануын көріп жүрген жоқпыз.

Сондықтан мұнай және газдың жаңа кен орындарын іздестіру мен барлау жұмыстары тоқтамай, керісінше, кеңейіп жатыр. Және көмірсутек қорын кейінгі ұлғайту мен өндірудің негізгі келешегі Әлемдік мұхиттың су қоймасымен байланысты. Солтүстік Африка су алаптары жемісті және қарқынды барлау жұмыстарының аумақтарына айналуы мүмкін. Тынық және Атлант мұхитының су алаптарында және Азия жағалауын бойлай мұнайдың елеулі шоғырларын ашудың қолайлы мүмкіндіктері бар. Сары теңіздің (ред.- Тынық мұхитының шеткі теңізі, Қытай және Корея түбегінің арасында орналасқан) оңтүстік бөлігінде мұнайдың әлеуеттік

қоры 50-85 миллиард баррельге бағаланады.

Арктикалық су алаптары, шамасы, жаңалықтарға бай болуы мүмкін, себебі әлемдік анықталмаған көмірсутек қорларының 50%-ы дәл осы аймақтардан анықталады деген болжам бар.

Соңғы 10 жыл ішінде Каспий теңізінің қазақстандық секторында Қашаған алып кен орны ашылған болатын. Каспий жобасында, Shell, Бритиш Петролеум және Эни секілді әлемдік көшбасшылармен қатар «ҚазМұнайГаз» ұлттық компаниясы да өз қызметін тиімді атқарып келеді. Қазақстанның Каспий қайраңындағы әлеуетті қоры бірнеше миллиард тоннаны құрайтын және ел экономикасының дамуына қызмет ететін 10 шақты ірі құрылымдар анықталған.

Әлемдік қорларға оралатын болсак, жаңарту жоспарларында арктикалық теңіздерді сәтті игеру мақсатында «мұз астына» кету керек. Ғалымдар мен мұнай геологтары Арктикалық, Тынық мұхиты және Африка су алаптарында жуық арадағы 500 жыл ішінде таусылмайтын көмірсутек қорлары бар деп болжап отыр. Алайда, адам - табиғаттың бөлшегі екендігін және табиғи теңгерімді бұзбаған жағдайда ғана жер қойнауы адамзат мүддесіне қызмет ететінін ұмытпау қажет. Дәл осы жол ғана дүние жүзінің көптеген елдеріне ұзақ жылдарға энергетикалық тұрақтылықты қалыптастыруға мүмкіндік береді.

Торғай алаңына қатысты айтар болсам, оның әлеуеттік мүмкіндіктері толығымен игерілген жоқ. Торғайдың солтүстік бөлігі барланбаған және, әсіресе, Жыланшық пен Жіңішкекүм ойыстарында геологиялық барлау жұмыстарын жалғастыруға болады.

- Мұнай-газ қорлардың компания бойынша жылдық өсімі және қор өсімі мен өндірудің ара қатынасы қандай?

- «ПетроҚазақстан Құмкөл Ресурсиз» АҚ геологиялық барлау жұмыстарына жіті назар аударады, нәтижесінде соңғы жылдары көмірсутек қорларының орнын толтыру коэффициенті 75%-тен 130%-ға жетті.

Мақаланы жазуға ат салысқаныңыз үшін барлығыңызға үлкен рахмет!

БІЗДІҢ ДАРЫНДАР – 2012–ЖЫЛҒЫ КОРПОРАТИВ

Жыл ішіндегі сүйікті мейрамдардың бірі – Жаңа жыл – біз оны әрқашан да құлаш жая өткізуге үйренгенбіз: үйде, достармен және әрине, ұжыммен бірге! Жаңа жылдық корпоратив топты біріктіріп, түрлі лауазым мен түрлі жастағы адамдардың арасындағы кедергілерді жоюға, және ... дарын мен қабілетті көрсетуге мүмкіндік береді – міне, бүгін осы туралы сөз болмақ. Жаңа жылды мерекелеуде шығармашылық қырынан көрініп, дайындалған нөмірлердің сонылығы компаниямыздағы бірнеше дарынды ашуға мүмкіндік берді! Толығырақ – біздің мақалада.

ПҚҚР - Disco стиліндегі Relax

ПҚҚР жаңа жылдық сауық кешін «80-жылдардағы дискотека» стилінде атап өтті. Қызықты әрі көңілді болу үшін бір ай бұрын корпоратив ұйымдастырушылары - Әкімшілік бөлімі ПҚҚР департаменттерінің арасында «80-жылдардағы дискотека жұлдыздары» тақырыбына шығармашылық байқау жариялаған еді, оған компанияның 5 департаменті қатысатындарын растаған болатын.

Аты аңызға айналған «Дос-Мұқасан» вокалды-аспапты ансамблі жаңажылдық корпоративті салтанатты түрде ашып, 80-ші жылдарға бату жауапкершілігін өзіне алды.

...Міне, көптен күткен байқаудың уақыты да келді. Күрделі құрылыс бөлімінен шыққан №1 Қатысушы Тұрмағамбет Қалауов Констан-

тин Никольскийдің «Музыкант» әнін орындады. Қаржы департаменті - №2 қатысушы. Black&white киінген қыздар мен жігіттер 80-жылдардың хиттеріне би майданын көрсетті.

Өздерін № 3-ші болып таныстырған Материалдық ресурстар басқармасының екі жұбы 80-жылдардағы шетел хиттеріне жалынды би билеуді жалғастырды. Бұл нөмір бойынша Сәбит Сұлтанның Ора Gangnam Style мега-хиты бойынша өнер көрсетуі нағыз драйвқа айналды. 4-нөмірлі қатысушы - Құмкөл кен орнын қамту қызметіндегі Есей Жасекенов «Армандар орындалады» атты авторлық бейнесін дайындапты, ол көрермендердің ду күлкісімен «Арман» өлеңін орындап, бейнебаянды көрсетіп шықты. Бейнебаянның бас кейіпкері сыпырушы болып жүріп, қамсыз өмір сүруді, бастық болуды армандайды, несі бар, армандар кейде орындалады!

Еңбек ресурстары департаментінің №5 қатысушы арулары ұжымға жағымды тосынсыз әзірлепті. Олар жаңа жылда әлі ұзақ уақыт есімізде сақталатындай мейрам мен жарқын әсерлердің ғажайып көңіл-күйін сыйлай алды. Қазақстан халқының бірлігі - аталған нөмірдің басты өзегіне айналды. Қызылды-жасылды киімге оранған қатысушылар қытай әуенінің ырғағында, сыған сазында, қазақша «қара жорғамен» өздерінің бишілік шеберліктерін көрсетті. Шығармашылық байқауды қорытындылайтын болсақ, барлық қатысушылар өздерінің нағыз шебер ретінде көрсете білді.

Іс-шара ойдағыдай өтті, қызметкерлердің өз күштерімен дайындалған нөмірлері мен байқаулары, билері мен әндері, 70-80 жж. стилінде әзірленген қойылымдары бар шоу-бағдарламалар басшылық тарапынан жоғары бағаланды және әртістілігі, креативтілігі мен кереметтілігі үшін әріптестерінің ду қол шапалағына бөленді. Әділқазы мүшелерінің басты мақсаты - үздік қатысушыларды белгілеп, «80-жылдардағы дискотека жұлдыздары» байқауының жеңімпаздарын анықтау. Ұзақ талқылаудан кейін әділқазы алқасы соңғы үкімін шығарды: I орын - Еңбек ресурстары департаменті; II орын - МРБ және III орын - Құмкөл кен орнын қамту қызметі.

Кез-келген қызметкер үзіліс кездерінде түрлі сайыстарға қатысып, керемет жұлделерді ұту мүмкіндігіне ие болды, сондай-ақ Қазақстандағы бар өнерінің қазіргі чемпионы Әлібек Джайбергеновтың бармен-шоуын және Street Style тобының жалынды биін тамашалай алды. Мерекенің соңы Қазақстан эстрадасының болашақ жұлдызы Қайрат Түнтековтың өнер көрсетуіне ұласты. Ойын-сауық ұзақ уақытқа созылды және қызметкерлер билеу марафонында өз мәресіне жеткізді!

МРБ тобынан - №3 қатысушы, ПҚҚР / Участник №3 - команда УМР, ПҚҚР /
Participant #3, UMR team, PKKR

ПҚОСИ- ден Аяз ата мен Ақша Қар / Дед Мороз и Снегурочка, ПҚОСИ /
Santa Claus and Snow Maiden, PKOSI

Chinese Team, ПҚОСИ / Chinese Team, ПҚОСИ /
Chinese Team, PKOSI

ПҚОП - әрқашан «Gangnam style»!

Мұнда да 2012 жылдың мега-таны- мал хиты - Gangnam Style әнінсіз өткен жоқ. ПҚОПтықтар департамент пен бөлімдер болып жиналып, Жаңа жылды біршама өзгеше өткізгендігін айттып өту керек. Кейбір бөлімдерде шығармашылық конкурстар өтті. Мәселен, Қаржы департаментінің 2013 Жаңа жылын қарсы алуы қызметкерлердің шығармашылық әлеуетіне құрылған бағдарламасының арқасында ұмытылмайтын өтті. Кеш жүргізушісінің барлық әмірін орындап, шын ықыластарымен «атқа», «ханзадаға», «ханшайымға» және өзге ертегі кейіпкерлеріне айналған беделді ересек адамдар арасындағы көңілді және қызықты ойындар. Әріптестердің күлкісі мен көңілді дауыстары - өнер көрсетушілердің дарындарын аша түсетін үлкен қолдау болды. Кәріс орындаушысының әйгілі өлеңіне нөмір көрсету бағдарламаның хитына айналды - жаңажылдық корпоративке арналып дайындалған Қаржы департаменті қызметкерлерінің биі барлығын дүр сілкіндірді, және біз өз әріптестерімізді мүлде басқа сапада көре алдық.

Еңбек ресурстары мен әкімшілік департаментінің қызметкерлері де Жаңа жыл кешінде ерекше көтеріңкі көңіл-күйде болды. Кештің түйіні ретінде әрбір өнер көрсетуші атақты әртістерді салатын «жұлдыздардың ән орындауы» нөмірі болды. Біреуі махаббат бағдарын көру жайлы Вера Брежневаның дауысымен «айтса», енді біреуі - Бейбіт Қорғанның тартымды дауысымен, ал басқа біреуі Валерий Леонтьевтің дауысымен сүйкімді Августин туралы әңгімеледі.

Зауыттың әрбір қызмет бөлімі Жаңа жылды қарсы алуды өзінше тойлады, дегенмен, ең бастысы бірлесіп қызмет атқарған жылдар ішінде зауыттағылар өнімді жұмыс істей алатын да, көңілді тойлай алатын бір-біріне жақын, туған адамдай болып кетті! Дәл сол күндері Жылан жылы бәрімізге даналық, еліміге тыныштық, барлығына амандық әкелсін деген ыстық тілектер айтылғанына сенімдіміз!

ПҚОСИ - «Көгілдір от»

Жаңа жылға дейін ПҚОСИ еңбек ресурстары бөлімі қараша айында қызметкерлерге танымал жаңажылдық өлеңдердің біріне клип-қойылым дайындап, жаңажылдық кеште өздерінің қабілеттерін көрсету ұсынылған еді. Қызметкерлермен әзірленген нөмірлер

«Көгілдір от» бағдарламасының түйініне айналды.

Алғаш болып сахнаға «Үш ақбоз ат» өлеңіне нөмір орындаумен Стратегиялық байланыстар департаментімен бірлесіп Еңбек ресурстары және әкімшілік департаментінің қызметкерлері шықты. Сайыстың басты шарты жаңашылдық еді - және қатысушылар ескі кеңес өлеңіне заманауи хип-хоп кірістірмелермен араласқан біртума биді ұсыну арқылы бұны орынды ескеріпті. Нөмірге 4 жұп қатысты, нәзік жандылары айтарлықтай көп болмаса да, түрлі билермен айналысады, ал азаматтарымызға қиынырақ болды, себебі олардың көбісі осындай кәсіби-би алаңына бірінші рет шығып тұр. Қатысушылар еске алғандай, дайындық кезінде ілеспелілікті талап ететін белгілі бір қимылдарды жаттау қиынға соғыпты - жігіттерді бойы үйренбеген рөлде көру айтарлықтай қызықты болды. Нәтижесінде, топ «Ең сезімтал орындау» жүлдесін алды.

Келесі болып Бухгалтерия, Экономика және жоспарлау және корпоративтік салық бөлімдерінің қызметкерлерімен біріккен Қазынашылық бөлімі өнер көрсетті. Олардың әйгілі Gangnam Style әніне шығарған және кейіннен youtube-те орналастырылған (<http://youtube/UjVRabR1yAc>) бейнебаяны оларды мүлде басқа кейіпте көрген қатысушылардың достары мен туыстарынан, сондай-ақ бейтаныс адамдардан көптеген «лайк» алды. Себебі де бар еді - «ең үздік сценарий» атауын алушылар тапсырмаға аса ыждаһаттылықпен қараған, сөйтіп бейнебаян түпнұсқадан кем болмай шыққан! Роликтің кеңес жылдарындағы танымал «Қызметтік роман» кинофильмінен алынған таныс әуенмен басталуы сезімдердің жарқын жарылысына ауысады: ғажайып киімдер, декорациялардың көптеп өзгеруі, үстел үстіндегі билер, кунг-фу өнерін көрсету, бөлмеде шашылған ақшалай қағаздар, және әрекет соңында барлық қатысушылар мініп кететін лимузин - бұл клип шынымен де көруге тұрарлық дүние. «Петро стайл» құрастырушылары - олардың нөмірі дәл осылай аталады - үлкен құлшыныспен, байыптылықпен келген және әрқайсысы шын көңілмен қатысып, ой-пікір сандығына өзіндік үлесін қосқан.

Chinese Team, біздің қытайлық әріптестеріміз «Син Лиан» (қытай тілінен аударғанда: «Көңілдегі махаббат») нөмірін дайындапты, ол

№1 қатысушы - Т.Қалауов, ПҚКР / Участник №1
Т.Қалауов, ПҚКР / Participant #1,
T.Kalauov, PKKR

жарқындылығымен және киімдердің ойластырғандығымен, әннің әуезділігімен және әдемі «па» би адымдарымен ерекшеленді. Нәтижесі - «Ең жақсы вокалды орындау» жүлдесі. Төртінші болып «Простоквашинодағы қыс» нөмірімен шыққан және «Ең костюмді нөмір» жүлдесіне ие болған «Қызыл айдаһарлар» (Логистика бөлімінің қызметкерлері мен бірқатар басшылардың ассистенттері) өнер көрсетті. Көрермендерге бұл нөмір бақытты балалық шақты және сүйікті мультфильмдердің бірін тамашалаудағы алаңсыздық сезімін еске салды.

Бесінші болып Қаржы департаментінің және корпоративтік шараларға дәстүрлі түрде әсерлі нөмірлер әзірлейтін Маркетинг және тасымалдау бөлімшесінің өнер көрсетуі болды. Бұл жолы да олар жаңалығымен көзге түсті және тапсырмаға бар жантәнімен қарап, істі білушілігімен ерекшеленді. Жеңіс көп күттірген жоқ - барлығы сүйіп қалған әйгілі Gangnam Style, Everybody dance және «Иван Васильевич мамандығын өзгертеді» фильмінен алынған өлеңдерден тұратын түрлі әндер миксінің биі «Ең үздік би орындауы» атауында жеңіп шығып, көрермендер көзайымына айналды. Жинақы, бірақ өте стильді костюмдер, би бағыттарының араласуы, кәсіпқой деңгейінде дерлік ғажайып ұшталған би қимылдары - жігіттер мен қыздар бұл жолы да барлық қатысушыларды өздерінің шеберлігімен тәнті етті!

Байқауды барлығының сүйікті «Тұра тұр, бәлем!» мультфильміндегі әнмен сүйемелденетін нөмірді сахналаған ҚЕҚОҚ қызметкері Андрей Батанов түріндегі ерекше Аяз Ата мен керемет Ақша Қар - Еңбек ресурстары департаментінің Дана Ибрашеваның құттықтаулары аяқтады.

Біз - бір командамыз! Бұл корпоратив біздің жылдық теңгерімдерді, шарттар мен тасымалдау кестелерін кәсіби дайындаудан басқа өзге де дарындарымыздың бар екендігін тағы да дәлелдеді. Тіпті билеп жүріп, күле жүріп, біз көпмәдениетті ауызбіршілігімізді, рухани тұтастығымызды, биік кәсіпқойлығымызды және іске берілгендігімізді көрсете аламыз!

1-ші орынның иегерлері, ПҚКР / Обладатели 1-го места, ПҚКР / 1st place winners, PKKR

МҰНАЙ ӨНІМДЕРІ - ҚАРАПАЙЫМ ЖӘНЕ ЕРЕКШЕЛЕРІ

Бүгінгі заманда мұнайсыз аттай алмайтынымыз біздің ойымызға кіріп те шықпайды. Көліктегі сәби орындығы, ерін шипамайы, бас аурудың дәрісі немесе қолайсыз күн райында киілетін сулық - осының барлығында «қара алтынның» бөлігі бар. Біз тісімізді мәсуекпен тазалау арқылы таңымызды мұнаймен бірге бастап, әзірленуінде көмірсутек пайдаланылатын теледидарды көрумен аяқтаймыз. Мұнайдан алынатын өнімдер атауының саны бірқатар бағалаулар бойынша 6000 бірліктен асып түседі екен. Сонымен, мұнайдан не жасалатыны туралы толығырақ біздің мақаламыздан оқыңыз.

Мұнайдың күрделі химиялық құрамы оны біздің күнделікті өмірімізде қоршаған заттарды - пластмасса, резеңке, еріткіштер, жуу құралдары, тыңайтқыштар, дәрі-дәрмектер, косметика дайындаудағы ең бай шикізат етеді. Алайда, адамға аса қажетті өнімдерге айналмас бұрын бұл пайдалы қазбаны алдыменен тазалау керек - осы кезеңде шикі мұнайдан механикалық қоспалар мен ерітілген газдар кетіріледі, сондай-ақ электр тұзсыздандыру құрылғыларында артық тұз бен судан тазартылады. Содан кейін шикізат алғашқы және екіншілік болатын өңдеуден өтеді. Мұнай алғашқы өңдеу кезінде тазарту бағаналарында айдалады - оны фракциялар - құрамдас бөліктерге бөле отырып, қайнау мен тығыздығына байланысты қыздырады. Қыздыру кезінде бірінші болып қайнау температурасы төмен келетін молекуладағы көміртек атомдарының азғантай санды көмірсутектері айдалады. Температура артқан сайын қайнау температурасы жоғары болатын көмірсутектер айдалады.

Аталған кезеңде жанармайдың түрлі сұрыптары шығарылады: бензин, реактивті жанармай, керосин, сұйытылған газ бен мазут. Айтпақшы, мазут XIX ғасырдың соңына дейін өндіріс қалдығы ретінде тасталатын, ал қазірде оны сұйық қазандық жанармай ретінде немесе одан әрі өңдеуде - вакуумдық айыру үшін қолданады. Ауыр фракцияларды атмосфералық қысымда айыру мүмкін емес, ал олардың қайнауына қажетті жоғары температурада молекулалар бұзыла бастайды. Ал вакуум жағдайында олардың айырылуын молекулаларды

Мұнай - химия өндірісінің толық кезеңі жетіден аса технологиялық қайта өңдеулерді қамтиды. Кейде соңғы өңделген өнімнің құны бастапқы шикізат құнынан 100 есе артуы мүмкін.

Жылу мен жарық сыйлайтын -

Айырбас жоқ мұнайға.

Жасалады мұнайдан:

Асфальттанған жолдар мен,

Костюм және жейделер,

Таңғажайып кеселер!

Бір кездері тепловоз

Теңізге Сізді жеткізді...

Оттығы мұнаймен лаулады,

Мұнайсыз қалай болғаны?

Сондықтан да бар аймақ

Мұнайшылар біледі,

Асыға күтіп мұнайды,

«Қара алтын» деп сенеді.

ыдыратпай, 4000С шамасындағы температурада жүзеге асыруға болады. Нәтижесінде мотор майы, майлар, парафин және церезинға өңделетін өнім және битум өндірісіндегі шикізат болып табылатын ауыр қалдық - гудрон алынады.

Бұдан әрі мұнайдың скіншілік өңделуі басталады, оның барысында мұнайдың терең құрылымы, нақтырақ айтқанда оны құрайтын көмірсутектердің құрылымы өзгертіледі. Екіншілік үдерістер үш түрге бөлінеді: ажырату (каталитикалық крекинг, термиялық крекинг, висбрекинг, баяулатылған кокстану, гидрокрекинг, битум өндірісі), жақсарту (риформинг, гидротазарту, изомерлеу) және басқалары (май өндірісінің үдерістері, МТБЭ, алкилираттау, хош иісті көмірсутектер өндірісі және т.б.). Нәтижесінде каучук, синтетикалық резеңке, синтетикалық маталар мен пластмассалар, полимерлер, полиэтилен, полипропилен, бояулар, жылтыр сырлар, еріткіштер, тұрмыстық бояғыштар, балауыз және ядохимикаттарды әзірлеуде кең қолданылатын шикізат шығарылады. Статистика бойынша игерілетін мұнай мен газдың шамамен 84%-ы жанармай өндірісіне кетеді, ал қалған 16%-ы мұнай химиясы өнімдерінің шикізаты болып табылады.

Қалай айтсақ та, мұнай бізді жан-жағымыздан қоршап алды. Күніміз басталысымен біз «қара алтынның» арқасында әзірленген көптеген заттарды қолданамыз. Біз жартылай пластмассадан жасалған, ал ол өз кезегінде көмірсутектерден әзірленетін сағат қоңырауымен оянамыз. Келесі таңертеңгі бағытымыз болып табылатын жуыну бөлмесінің сөрелерінде сондай-ақ мұнайдан жасалған көптеген бұйымдар орналасқан. Және бұл өнімдерді біз күнделікті қолданамыз, тіпті оларсыз күнімізді көре де алмаймыз. Сабын, су-сабын, қырынуға арналған көбік, мәсук пен тіс пастасы, дезодорант пен парфюм. Ерін далабы, көз бояғышы, тырнаққа арналған лак, шаш бояуы, тарақтар мен жанаспалы линзалар. Жуыну сауытының өзі мен пердесі - және бұл әлі толық тізім емес.

Пластмасс шәйнек пен тоңазытқышты ашқанда да біз дәл сол мұнаймен

Мұнайды химия өндірісіндегі шикізат ретінде қолдану 1920 жылдары басталды. Ғасыр соңында химия өндірісі өнімдерінің үштен бір бөлігі мұнай өнімдерінен жасалды. Мұнай мен газ химия өндірісіндегі шикізат ретінде тас көмірді, бидайды, меласса мен ағашты алмастырды.

жолығамыз. Өз кезегінде мұнайдан жасалатын этилбензолдың туындысы болып келетін стирол тоңазытқыш өндірісінің бірден-бір құрамдасы болып табылады. Ал шұжық тұрамының орамасы, мәселен, бүгіндегі ең танымал орама материалы болып табылатын полиэтиленнен жасалған.

Біздің үстімізде де мұнайдан шыққан заттар көп. Ыстық аптапта немесе ызғарлы суықта бұл пайдалы қазба бізге төбе шашымыздан бастап тырнақтарымыздың ұшына дейін сәнді және ыңғайлы көрінуге көмектеседі. Көзілдірік, флистен жасалған қалың кеудешелер, резеңке етіктер, су өткізбейтін күртелер, кроссовкалар, тері алмастырғыштан жасалған аяқ киім мен оның етікмайы, қолшатырлар, киіміміздегі сыдырма ілгектер, сонымен қатар жаңартпа өнімдердің бірқатары – мысалы, өрт қызметтерінде қолданылатын Цельсий бойынша 350 градусқа дейінгі температураға төзімді Nomex өртенбейтін матасы да мұнайдан дайындалады.

Автокөлігімізде бізді 20-ға жуық «мұнай» өнімдері қоршайды. Бұл - резеңке қақпақтар (доңғалақтар), шашыратқыштар мен әйнек тазартқыштар, төсеніштер, орындықтардың жабындары, тіпті автокөлік рулінің өзінде де мұнайдың үлесі бар. Антифриз, құрамдастарының бірі жоғарыда аталған стирол - АБС-пластиктен әзірленген аспаптар тақтасы; есіктегі тұтқалар, желдеткіш белбеулері, май сүзгілері. Оның үстіне сіздің автокөлігіңіз әзірленуінде «қара алтын» қолданылатын асфальт жолмен жүреді.

Досыңызға е-мейл жазу немесе жұмыс істеу керек пе - біз 80-90% мұнайдан тұратын компьютерді қосамыз. Сонымен қатар оның көмегімен DVD- және CD-дискілер шығарылады. Демалғымыз келсе - iPad немесе MP3-плеер көмекке келеді, жоғалып қалсаңыз - GPRS-

навигаторды қосасыз, айналаны есте сақтап қалғымыз келе ме - қолымызға камера немесе фотоаппаратты аламыз. Сымжелілер, құлаққаптар, монитор, пернетақта, телефон, принтер, проектор, сканер, принтердің картридждері - мұның барлығы да содан жасалған.

Мұнай медицина саласын да айналып өткен жоқ. Бүгінгі күнде сырқаттануға болмайды, алайда бұл оғаш естілгенімен, зерттеулер анықтағандай, мұнай-газ өнімдерінің көмегісіз сауығып кету мүмкін емес екен. Ауруды басатын құралдар, антигистаминдік препараттар мен антисептиктер, протездер мен бандаждар, катетерлер мен қолғаптар, хирургиялық жабдықтар. Тіпті жақсы көретін аспирин де - барлығы да осы тізімде.

Сонымен қоса, тұрмыстық химия өнімдерін, шам-шырақ, желім, пластик құбырлар мен бөтелкелер, жастықтың кейбір түрлерін, ыдыстың күйіп кетпейтін жабыны - тефлонды жасауда да мұнай қолданылады. Спорт керек-жарақтарының көбісі, гольф добы, скейт және сноубордтан бастап гүлзарлардың жасанды жабынымен аяқталатын, несие карталары, құыршақтар, домино сүйектері, сиялар мен кевлар желеткелердің барлығында көмірсутектің бөлігі бар.

Мұнайсыз өмір сүре аламыз ба? Сірә, сүре алмайтын шығармыз. Қуаттың баламалы көздерінің дамуына байланысты мұнайдың жанармайлық қызметі азайған күнде де мұнайды тереңдетіп тазартудың жаңа технологиясының пайда болуымен оның мұнай-химиялық құрамдасы тек қана өсе түседі, демек, бізге пайдалы өнімдер одан да көбірек көлемде шығарылады деген сөз.

1939 жылы алынған нейлон алғашқы синтетикалық талшық болды. Жаңа материалдар тізімі жылдам ұлғая бастады. Ашық түсті, жартылай созылмалы және умаждалмайтын маталар соғыстан кейін сәнге енді, және мақта мен зығыр жақын арада өмірімізден жоғалады деген болжамға себеп болды. Бұлай болған жоқ, себебі басынан-ақ синтетикалық маталар нашар «дем алатын» және киюге жағымсыз болып келді. Алайда уақыт өте мамандар оларға керекті сапа беруді үйренді, сондай-ақ табиғи талшықтармен үйлестіре бастады. Заманауи синтетика - бұл тез кебетін, ауаны жақсы өткізетін және жылу сақтайтын маталар болып табылады.

ОҚИҒАЛАР КҮНТІЗБЕСІ

Қаңтар

10 қаңтар - Шымкентте Облыстық Жасөспірімдер үйінде қайырымдылық акциясы болып өтті, оның шеңберінде «Оңтүстік-Қазақстан облысы қолөнершілерінің ресурстық орталығы» қолөнер шеберлері бұйымдарының көрмесі өткізілді және Жасөспірімдер үйінде тұратын балалар үйлерінің тулектерімен кездесу өтті. Біздің компания Жасөспірімдер үйіне қолдау көрсетіп келеді - мәселен, жақын арада «ПетроҚазақстан» асхана жайларына арнап жиһаз, теледидарлар мен тұрмыстық құралдар сатып алды.

16 қаңтар - ҚР СТ ИСО/МЭК 17025-2007 «Сынақ және калибрлеу зертханаларының күзиреттігіне қойылатын жалпы талаптар» және ДП-СМ-03-06 «Менеджмент жүйесі. Менеджментті тексеру» нормаларына сәйкес ПҚОП сынақ зертханасында менеджментті тексеру материалдары әзірленді.

23 қаңтар - «ҚазЭнерджи» Қауымдастығының тапсырмасы бойынша Шымкент МӨЗ-нде МЕМСТ (СТБ 1588-2005) «Сұйық мұнай өнімдері. Меркаптанды күкіртті анықтаудың потенциометриялық әдісі» халықаралық стандарты жобасының сараптамасы өткізілді.

24-27 қаңтар - Құмкөл кен орнында ПҚҚР 7 бөлімшесі мен мердігерлік мекемелер арасында баскетбол бойынша жарыс өткізілді. 1-ші орынды «Кұтқарушы» мердігерлік мекемесі, 2-ші орынды - МДҚЦ (мұнай даярлау және қайта айдау цехы) және 3-ші орынды - «СНЕС» мердігер-компаниясының тобы иеленді.

Ақпан

6 ақпан - Спортты қолдау бағдарламасы шеңберінде ПҚОП «ОҚО Бокс федерациясы» қоғамдық бірлестігінің ұйымдастырушылық және материалды-техникалық базасын жақсарту мақсатында 18 млн. теңгеден астам сомаға демеушілік көмек көрсетті.

7 ақпан - «Мейірім» ерікті қоғамы» қоғамдық қоры Алматы циркінде есептік концертін өткізумен «Балаларға өмір сыйла» акциясының кезекті қорытындыларын шығарды. Акция жүргізілген 5 жыл ішінде 376 баланың өмірі құтқарылған, жиналған қаражаттың жалпы мөлшері 2,6 АҚШ долларына жетіпті. Бұл игі істе біздің компаниямыздың да үлесі бар - бірнеше жылдан бері «ПетроҚазақстан» Қордың бағдарламаларын жүзеге асыруға қаржы бөле отырып, оның серіктесі болып келеді.

11 ақпан - «ҚазИнСт» республикалық-мемлекеттік кәсіпорнында ПҚОП

Су-ауалық бақылау және реагенттер зертханасының нормативтік құжаттамасын көкейтесті ету Актісі бекітілді.

12 ақпан - Біздің МӨЗ мәжіліс залында «ПҚОП» ЖШС мердігерлік мекемелерінің арасында 2012 жылғы еңбекті қорғау бойынша байқауының қорытындылары жөніндегі жиналыс өтті. Байқауда жеңімпаз атанған мердігерлік мекемелерге мақтау қағаздары мен бағалы сыйлықтар тапсырылды.

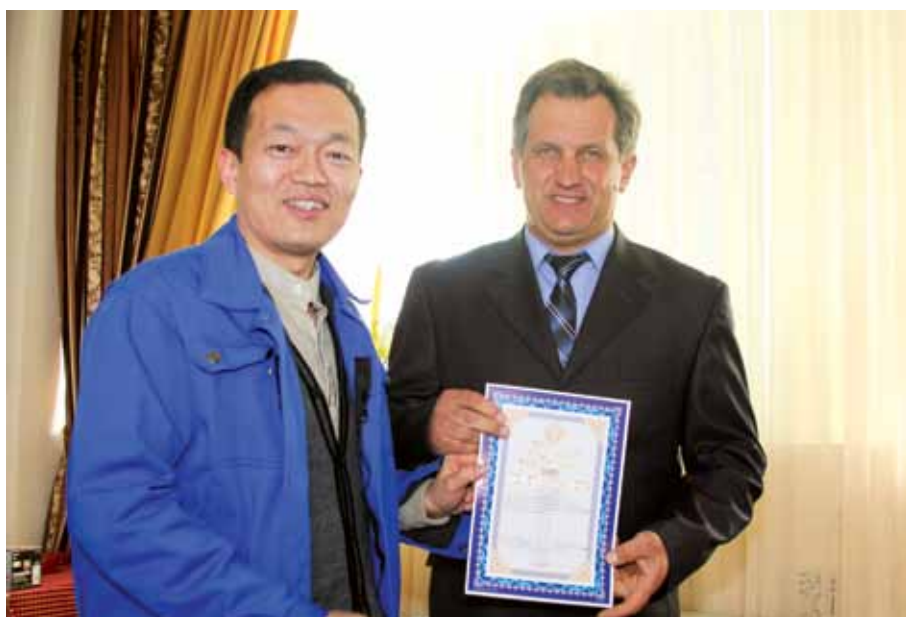
13 ақпан - «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ және «ҚазМұнайГаз - ПМ» АҚ тапсырмасы бойынша біздің қайта өңдеуші бөлімше су мен мұнай өнімдерінің сапасы бойынша мемлекеттік стандарттар жобаларының сараптамасын жүргізді.

14 ақпан - «ПҚҚР» АҚ және «Көлжан» ЖШС ҚР Мұнай және газ министрлігімен ұйымдастырылған және «ҚазМедиа-Орталығында» (Астана қ.) өткен «Мұнай және газ - 2013» мұнай-газ компанияларының форумына қатысты. Форумның негізгі желісіне қатысушыларды мұнай-газ секторының негізгі тауарларға, жұмыстар мен қызметтерге қажеттілігі туралы ақпараттандыру және 2013-2015 жылдарға арналған сатып алу жоспарларымен таныстыру болды.

14 ақпан - Интернационал ардагерлер, «ПҚОП» ЖШС қызметкерлері және олардың қонақтары - Шымкент қ. Ауғандар одағының өкілдері мен ОҚО ҰОС ардагерлері дәстүрлі Ауғаныстаннан әскерилерді шығару күнін мерекеледі.

14-15 ақпан - Құмкөл кен орнында ПҚҚР мен мердігерлік мекемелердің 20 қызметкері қатысқан үстел теннисі бойынша сайыс өткізілді. Жарыс нәтижелері бойынша 1-ші орынды ГПАЦ электромонтеры Болат Мұхамедов, 2-ші орынды - Интергич қызметкері Бауыржан Парменов және 3-ші орынды - УТО бас механигі Драган Попович иеленді.

15 ақпан - ПҚҚР Қызылорда қалалық білім беру бөліміне қарасты ардагер-мұғалімдердің қоғамдық бірлестігімен ұйымдастырылған білім беру ардагерлері - ерлер арасындағы шахмат және әйелдер арасындағы дойбы тасы жарыстарының демеушісі болды.

ПҚОП-тағы мердігерлік мекемелерінің арасында еңбекті қорғау бойынша байқауының қорытындылары жөніндегі марапаттау / Вручение наград по итогам смотр-конкурса по охране труда среди подрядчиков ПКОП / Award ceremony at Labor Protection Review Contest among PKOP contractors

Кызылордадағы білім беру жүйесінің ардагерлері арасындағы шахмат бойынша турнир / Турнир по шахматам среди ветеранов образовательной системы в Кызылорде / Chess tournament for veterans of educational system in Kyzylorda

16-17 ақпан - Құмкөл кен орнында шахмат бойынша жарыс өткізілді, жүлделі орындарға ПҚҚР мен мердігерлік мекемелердің 12 қызметкері таласты. Шахмат тәжі ГПАЦ маманы Қаламқас Шалахатоваға бұйырды, 2-ші орынды МРБ маманы Қанат Күлімғалиев және 3-ші орынды - «Құтқарушы» қызметкері Фани Исаков иемденді.

19-23 ақпан - ПҚҚР Қызылорда облысы футбол ардагерлері тобының Алматы қ. өткен ардагерлер арасындағы ҚР футбол бойынша XVI Чемпионатқа қатысуына демеушілік көрсетті.

Наурыз

12-14 наурыз - Наурыз Көктем мерекесі қарсаңында «ПҚҚР» компаниясы Сырдария, Жалағаш және Қармақшы аудандары мен Қызылорда қаласының түрлі әлеуметтік әлсіз топтар есебіндегі 250 тұрғынына - оның ішінде табысы аз отбасыларға, мүгедектерге, Ауғаныстан мен Чернобыль апатының құрбандарының отбасыларына азық-түлік пакеттерін таратады. Дәл осындай азық-түлік пакеттері компанияның 100 зейнеткері мен өндірісте мүгедектік алған мүгедектерге де беріледі.

15 наурыз - Алматыда жыл сайынғы «ПетроҚазақстан» Президентінің Сыйлықақысын тапсыру салтанатты рәсімі өтеді, оның аясында компанияның ең үздік қызметкерлері өздерінің жоғары біліктілігі мен ісіне адалдығы үшін сыйлықтар алады.

15 наурыз - ПҚҚР қызмет көрсететін үздік мердігерлік мекемелерді ҚЕҚОҚ көрсеткіштері бойынша жыл сайынғы марапаттау салтанатты рәсімін өткізу.

17-21 наурыз - Жаңақорған ауданының «Балғын» балалар бақшасындағы аз қамсыздандырылған отбасынан шыққан 50 балаға, Қазалы ауданының «Шапағат» оңалту орталығының мүмкіндігі шектеулі 50 баласына және Қызылорда қаласының табысы аз отбасынан шыққан 300 балаға Наурыз мейрамына орайластырылған

қайырымдылық таңертеңгіліктері өтеді. «ПетроҚазақстан» компаниясы балғындарға киім-кешек, жұмсақ ойыншықтар мен тәттілер сыйлайды.

20 наурыз - «ПетроҚазақстан» қызметкерлері мен компания серіктестеріне арналған «Бибігүл Төлегеновамен бірге Наурыз мейрамы» академиялық концертін өткізу, ұйымдастырушылары - «Халық Денсаулығы» ҚҚ бірлесіп «ПетроҚазақстан» компаниясы.

20-21 наурыз - Құмкөл және КАМ кен орындарында ПҚҚР қызметкерлері үшін Наурыз мерекесіне арналған «Мерекесі» вокалды-аспаптық ансамблінің қатысуымен мерекелік концерт өтеді.

22 наурыз - «ПҚОП» ЖШС қызметкерлерінің Наурыз мейрамын тойлауы.

22 наурыз - ПҚҚР Қызылорда қ. Орталық алаңында өткізілетін Наурыз мерекесін жалпы қалалық тойлауға қатысады. Компания ұлттық нақышта безенделген киіз үйлерде облыс орталығының 500 тұрғынына арнап, дәстүрлі тағамдар салынған салтанатты қайырымдылық дастарқанын жаяды.

30-31 наурыз - Наурызды тойлау аясында «ПетроҚазақстан» спорткешенінде ПҚҚР бөлімшелерінің арасында шағын-футбол бойынша жарыс өткізіледі.

«Шапағаттағы» Наурыз / Празднование Наурыза в «Шапағате» / Nauryz at Shapagat

ЛАПЛАНДИЯҒА ҚЫСҚЫ САЯХАТ

Левидің орталық бөктері Жаңа жыл қарсаңында / Центральные склоны Леви в Новогоднюю ночь / Levi central slopes at the New Year Eve

Сапарға дайындық

2012 жылдың 25 қыркүйегінде Туризм күні қарсаңында алматылық сауда - ойын сауық орталықтарының бірінде оңтүстік қала тұрғындары Санта Клауспен кездесу мүмкіндігіне ие болды. Қарлы Финляндиядан келген ертегілік қонақты көруге түрлі жастағы балалар мен олардың ата-аналары келді. Кез келген қонақ Сантаның жанына келіп, тізесінде отырып, өзінің ең ардақты жаңа жылдық тілегін тілей алды. Бұл промоакция Астана - Киттиля (Финляндия) - Астана жаңа тікелей чартерлік сапарының ашылу аясында өткізілген болатын.

Сол сәтте бізде жаңа жыл мейрамында поляр шеңберінің арғы жағында орналасқан Лапландия атауы бар ғажап өлкені көру тілегі туындады. Жаңа 2013 жылды полярлық қыс жағдайында қарсы алғым келетініне әріптестерім аздап таңданды, себебі көптеген азаматтарымыз жылы елдерге баруды жөн санар еді. Алайда біз жұбайымыз екеміз алматылық қыстан финдық полярлыққа баруға бекем бел будық та, алдағы саяхатқа дайындала бастадық.

Қарашаның соңына қарай мейманхана сипаттамалары мен туристердің пікірлерін саралай келе, қонақүйге тапсырыс беріп, Литва Республикасының Алматы қ. Елшілігінде рәсімделген шенген визаларын алдық. Осы уақытқа дейін біз Интернеттің көмегімен белсенді спорттық және жаңа жылдық ойын-сауық шараларын ойластырып та қойдық. Балалар мен ересектерге Жаңа жылмен келетін ғажайыпты күтүмен

күндер өтіп жатты. Үшу күні жақындаған сайын күндер геометриялық прогрессияда зымырай жөнелді, ақыры, бұл күн де келіп жетті. «Жаңа жылда кездескенше, ағайын-туыс, әріптестер, компания мен туған қалам!» - дедім мен ұшақтың бортына өтіп бара жатып.

Алғашқы әсерлер

Біз Астанаға аман-есен ұшып жеттік те, «Finnair» компаниясының рейсіне тіркелдік. Байқағаным, ұшақта мектеп жасындағы және мектеп жасына дейінгі балалары бар ата-аналар көп екен, және бұл бізді таң қалдырды, себебі Левидегі ауа температурасы метеоқызметтердің мәліметтері бойынша 20 градус суық болатын. Бұдан кейінгі оқиғалар курортта балалардың белсенді демалысы мен көңіл көтерулеріне барлық жағдай жасалғанын дәлелдеді. Астанадан ұшуымыз сәтті өтті де, ұшағымыз 4,5 сағаттан кейін Киттиля қаласының әуежайына қонды. Әуежай аймағындағы ауа температурасы Цельсий бойынша минус 26 градусы көрсетіп тұрды. «Мінеки, полюс шеңберіндегі қыс деп осыны айт» - деп ойладымыз мен ұшақтан түсіп келе жатып, алайда соншалықты қатты аязды сезінбегенім таң қалдырды. Шекаралық және кедендік бақылау, жүктерімізді алу әдеттегідей өтті. Визаларымызды мұқият тексерген шекарашының әрбір туристен: «Финляндияға қанша уақытқа және қандай мақсатпен келдіңіз?» деген сұрағы таңдандырды. Сондай-ақ, кеденші-қожайыны келушілерден ішімдіктің «артық» шөлмегін тауып алады-ау де-

ген үмітпен шабадандарды иіскелеген сүйкімді ит есімде қалыпты, себебі Финляндияға ішімдік әкелуге қатаң тыйым салынған.

Біз автобуспен айтарлықтай тар, екі жағы қар басқан шыршалармен көмкерілген қарлы көшемен 20 минут жүргеннен кейін мейманханаға келдік. Мейманхана бөлмесі әдеттегідей, дегенмен бір ерекшелігі - екі сағат ішінде 100 градусқа дейін жылынатын жеке саунасы бар екен. Терезелері бес көтергіш орналасқан орталық шаңғы бөктеріне қараған, бүкіл бөктер күні бойы жап-жарық болып тұрады. Біз алғашқы күнімізді Левимен танысуға арнадық.

Леви курорты Лапландияның батыс бөлігінде, поляр шеңберінен 160 шақырым солтүстікке қарай және Киттиля қаласының әуежайынан 15 шақырым қашықтықта орналасқан. Жергілікті уақыт бойынша таңертеңгі сағат 10.00-да көшеде әлі де қараңғы еді, түске таман аздап жарық түсті, бірақ сағат 15.00-ке қарай қайтадан қоюланып түнек басты. Финдықтар күннің көзі көкжиектен көтерілмейтін жыл мезгілін «каамос» деп атайды. Толық қараңғылық пен жартылай түнектің таңғажайып алмасуы - бірегей құбылыс, оны тек фин қысының дәл қызған кезінде атыраптың географиялық ендігіне байланысты ұзақты-қысқалы уақыт аралығында бақылауға болады.

Леви - тура орманның ортасында орналасқан бірнеше мейманханалары мен көптеген коттедждері бар шағын ауыл. Коттеждер - бұл негізінен ағаш кесінділері, сондай-ақ қастарында орналасқан финдық моншалары. Көшелерге, түйік көшелерге, балкондар мен ғимараттардың қабырғаларына тәулік бойы жарық түсіп тұрады. Үйлердің арасына қандай да бір сиқыр мен мерекелік көңіл-күй әлемін қалыптастыратын әдемі гүлтізбектер мен қалташамдар ілінген. Аязға қарамастан көшеде адам көп. Жұық арада жауған қар үлкен қар үйінділеріне жинақталған, онда шаналар мен мұздақтарда сырғанаған немесе жай ғана ойнап жүрген түрлі жастағы балалар жиналған. Автотұраққа қойылған көліктердің қасынан өтіп бара жатып, қозғалтқышты қыздыруға арналған арнайы құрылғыларға назар аудармау мүмкін емес еді. Тұраққа келген әрбір жүргізуші өз көлігін сымжелімен арнайы бағанға жалғайды, сөйтіп қозғалтқыш әрдайым қыздырылған қалпында тұрады. Аталған қызметті жы-

лынбалы жабық тұрағы жоқ мейманханалар мен коттедждердің көбі ұсынады.

Бұғы фермасына бару

Келесі күні ауа-райы өзгеріп шыға келді, температура Цельсий бойынша минус 4 градусқа көтерілді (тәулік бойындағы ауытқу 20 градустан астам болды), және біз кеткенше дерлік тыйылмаған қар жауды, ал температура минус 8 градустан төмендемеді. Таңғы астан кейін біз полюс шеңберіндегі тундраның байырғы тұрғындары - саамдардың тұрмыс-тіршілігімен танысу үшін, сондай-ақ жегілген бұғыларда орман ішімен қыдырып келу мақсатында бұғы фермасына жол тарттық. Солтүстік бұғы ұлттық бейненің бір бөлшегі және Лапландияның басты нышандарының бірі болып табылады. Бұл жартылай қолға үйретілген жануар. Солтүстік бұғылар үркек және адамдардан, әсіресе қыс мезгілінде кездесуден қашақтайды. Алайда, кейбір кездері жолда, орманда, тау шаңғы бөктерлерінде алаңсыз серуендеп жүрген немесе қар астынан альпілік тундраға бітетін және жануар тағамының 90% құрайтын бұғы мүгін табуға тырысып жатқан бұғыларды кездестіруге болады. Бұғыларды көру, саам қосына бару, қолшанамен сырғанақ тебу көзбен көрген жабайы табиғат үйлесімінде ұмытылмас әсер қалдырды. Экскурсиямызда жануарларды көру және бұғыларға қолмен жем беру мүмкіндігіне мәз болған әртүрлі жастағы балалар көп болды.

Мотосафари

Саяхат күндерінің бірінде біз қар кешкішті жалға алдық та, Леви төңірегіне қызықты сапар шегіп қайттық. Жалға беруші компания барлық қажетті киім-кешекті ұсынады, оның ішіне жылы комбинезон, биік бөтеңкелер, қолғап пен қорғау маскасы бар шлем кіреді. Бізден жүргізуші куәлігі мен жүргізуші қанындағы ішімдік мөлшері 0 промилле болуы талап етілді, дегенмен тест өткізілмеді. Мен басқару жөнінде өткізілген қысқаша нұсқаудан кейін рулге отырдым, ал жұбайым артқы жаққа отырды. Нұсқаушы қар кешкіштерге арналған ұзындығы 886 шақырымды құрайтын ресми бағытты ұстатты. Сапарға шыққан күні картада арнайы белгіленген жолдың шамамен 300 шақырымы ашылып, әзірленген еді. Қар кешкіштерге дайындалған жол - ратракпен салынған, ені 4-5 метрді құрайтын және күнделікті тазаланып, тапталатын қарлы жол. Қала сыртына шыққаннан кейін біздің жолымыз жағалау жолағы орманмен анықталатын қатқан көл

арқылы ұласты. Содан кейін біз орманға кіріп кеттік те, қозғалу жылдамдығымыз тез арада төмендеп кетті, себебі қар жамылған шыршалар мен қоршаған табиғаттың сұлулығынан көз айыру мүмкін емес еді. Қауіптерді, шаңғы жолдарымен қиылыстарды және жылдамдық шектеулерін ескертетін жол белгілеріне ұқсас белгілер жол бойына кездесіп отырды. Негізгі қар кешкішке балаларға арналған, ішінде 2-3 адам ыңғайлы жайғасып, сырттағы көріністі тамашалай алатын жылынбалы жабық тіркеме-шана тіркеледі екен. Аздап тәжірибе жинақтап, басқару жүйесіне бой үйренгеннен кейін біз қайтар жолда ашық жерлердегі жылдамдықты сағатына 70 шақырымға дейін жүйткіттік. Сондай-ақ жалға алу фирмасынан еркіңіз қалаған жағдайда көпкүндік сапар шегуге болатынын, тіпті Норвегия немесе Швеция шекарасына дейін барып келуге болатынын білдік.

Хаски бағы

Біздің келесі сауығымыз - ит жеккен арбамен серуендеу болды. Леви төңіректерінде сафари бойынша түрлі қашықтықтағы қызметтерін ұсынатын бірнеше ит фермасы орналасқан. Жергілікті тұрғындардың кеңесіне сүйеніп, біз ит өсіру және иттермен сафари ұйымдастыруда 20 жылдан астам тәжірибесі бар «Леви ХаскиПарк» («Levi Huskypark») фирмасын таңдадық. Бақтың иесі кейбір хаскилардың солтүстік қара қасқырының тікелей туысы болып келетінін, дегенмен, олардың өте мейірімді және адамға үйренгендігі туралы айтып берді. Сапар алдында жегуді басқару тәсілдері бойынша нұсқау өткізіліп, ит тіршілігімен таныстыру жүргізілді. Иттер өз айдаушысы - каюрды және шанадағы салт адамды жақсы сезеді. Саяхатшылардың

әрқайсысы өзін айдаушы ретінде сезіну үшін сафари екі кезеңде өткізілді. Хаскилар орман бойымен рахаттана жүгірген, ал біз болсақ, үнсіздік пен солтүстіктің ғажап көріністерінен ләззат алып, табиғатпен қосылатын, Заполярьяның қарлы жерлерімен иттермен сапар шеккен ұмытылмас сәттеріміздің жадымызда ұзақ сақталары анық. Соңында бізді иттермен бірге суретке түсуге, қостан ыстық глётти (итбүлдірген немесе қара қарақат шырынының негізіндегі ішімдіксіз сусын) ішіп, далада қуырылған шұжықтардан дәм татуға шақырды.

Жаңа жыл түні

Жаңа жыл түнінде біз Левидің ұлттық мейрамханаларының біріне баруды ұйғардық. Тамақ талғағыш қонақтар арасында дәстүрлі лапланд мәзірі мен көне жеңсік ас үлкен сұранысқа ие, оның үстіне аспаздар тамақтардың бір бөлігін Лапландияда шығарылатын өнімдерден әзірлейді. Бізге солтүстік бұғы етінен жасалған етті, ақ кекілікті, арқан балық пен жергілікті жидектерді ұсынды. Бұғы етінен жасалған қуырдақ пен стейк - аса танымал лапланд тағамдары, бұл еттің ерекше нәзік дәмі бар және жеңсік ас болып саналады. Кешкі астан кейін дьюти-фриден сатып алған шампан бөтелкесін алып, біз орталық тау шаңғы беткейіне серуендеуге шықтық. Курорт әкімшілігі Жаңа жылды дөп шаңғының үстінде қарсы алушыларға арнап көтергіштердің жұмыс уақытын түн ортасына дейін ұзартып отырып, барлық демалушыларға үлкен сыйлық жасады. Бөктерге халық көп жиналыпты - өтіп бара жатқан жылдың соңғы минуттарын санай, Жаңа 2013 жылдың келуін күте, қолшанамен сырғанаған, көңіл көтерген болмаса жай ғана ойнап жүрген ересектер, жастар, балалар. Түн ортасын-

Дәстүрлі Лапландия / Традиционная Лапландия / Traditional Lapland

да жергілікті қоңыраудың соққысын естеген жұрт онымен бірге жарыса санай бастады, оның алғашқы дауысымен бірге шампанның жүздеген тығындары аспанға ұшты. Жаңа жыл келді! Түрлі елдерден жиналған бейтаныс адамдар бір-біріне көбікті сусын сыйлап, бірін-бірі құттықтай бастады. Жаңа жыл келгенін сезініп үлгермей жатып, жарты сағаттай созылған және қысқы мейрамның қисынды жалғасы болған отшашудың жарқыраған зарядтары аспанға самғады. Міне, біз, осылай, мүлдем танымайтын кісілердің арасында, әрине, өзіміздің туғандарымызды, таныстар мен әріптестерді еске алып, оларға мықты денсаулық пен барлық жақсылықты тілеп, Жаңа жылды қарсы алдық, ал бұл кезде Алматыда жаңа жылдың бесінші сағаты өтіп жатқан еді.

Шаңғышыға айналу Финляндиядан басталады

Бірінші қаңтар, сағат таңғы 9.00. Әдетте адамдар бұл уақытта не істейді? Әрине, көңілді өткізген түннен кейін өз-өздеріне келіп жатады. Ал, біз болсақ көтергіш пен шаңғы саймандарын жалдау үшін «Zero Point» («Нөлдік нүкте») кассаларында «ski pass» билеттеріне кезекте тұрдық. Леви - ең алдымен Финляндиядағы төрт мәрте таңдаулы болып танылған әлемге әйгілі шаңғы курорты және гондолды арқан жолымен (Levi Gondola 2000) және Тау шаңғысынан жыл сайынғы Әлем кубогының кезеңдері өтетін (2012 жылдың 9-11 қарашасы) трассамен жарақтанған елдегі екі курорттың бірі болып табылады. Маусым сайын көбейетін аумақты трасса жүйелері ашық төбе және ормандармен көмкерілген баурайларымен бірге бүкіл Левитунтури тауын қамтиды. Шаңғыны толық меңгерген шаңғышының өзіне бұл жердің трассаларын бір күнде сынап шығу қиынға

түседі. Көтергіштердің мейманханаларға жақын орналасуы сырғанау уақытын өте тиімді пайдалануға мүмкіндік береді. Левиде болған кезімізде 26 көтергіштің 16-ы жұмыс істеп тұрды, 43 бөктердің 18-і ашық болды және 15 бөктер жарықпен жабдықталған еді. Шаңғы еңістерінің көбі жаңадан үйренушілерге арналған, тәжірибесі бар шаңғышыларға арналған бірнеше еңіс пен шеберлерге арналған төрт қара еңіс бар. Биіктіктердің ең жоғарғы құламасы - 325 м, ең ұзақ еңіс - 2500 м, ең ұзын көтергіш - 1636 метрді құрайды. Левиде бір суперпайп (ред. - шеберлік амалдарды орындауға арналған құрал), бір хаф-пайп, бір қарлы бақ және 10 балалар еңісі бар. Әрбір трасса аса ұқыпты күтіледі, тек қана түнгі уақытта жұмыс істейтін ратрактар мен қар зеңбіректерінің көмегімен қар жамылғысы мүмкіндігінше сақталып, биіктетіледі. Тау шаңғышыларына арналған «Ski bus» автобустары тауды айнала салынған қарама-қарсы екі бағытта күні бойы жүріп тұрады, бұл кез келген бөктерге тез жетуге мүмкіндік береді. Барлық адамдардың шаңғы тебу мүмкіндігі бар. Тіпті тау шаңғысына алғаш рет тұрған туристер де жергілікті тау шаңғысы мектебінің нұсқаушыларының көмегімен 3-5-ші күндері орташа қиындықты беткейлерден айтарлықтай сенімді түсіп жүрді. Біз негізінен оңтүстік беткейлерде сырғанап жүрдік, оны тағы отбасылық деп атайды, мұндағы екі қатарлас орналасқан көтергіш пен бастапқы және орташа дайындығы бар шаңғышылар мен балаларға барынша көтеріңкі көңіл сыйлайтын ересектер мен балаларға арналған бірнеше еңіс бар. Балалар көтергішпен тегін көтеріледі, және балалар еңісінде тіптен үш жастағы балапандар да сырғанап жүрді. Орталық көтергіштердің бірімен көтерілген сәтте Леви мен төңіректе ке-

ремет көрініс ашылады - мен таудың төбесінен уайымсыз жайылып жүрген бұғыларды екі рет көрдім және көптеген шаңғышылар осы ғажайып көріністі тамашалап тоқтап тұрды. Сырғанаудың төрт күні ішінде мен барлық дерлік трассаларды, оның ішінде соңғы бөлігіндегі орташа еңісі 52 градусты құрайтын «World Cup» деп аталатын трассаны да байқап көрдім. Біз күнделікті шаңғы тебуден керемет ләззат алдық, жақсылап сергіп, көтеріңкі көңіл-күйге бөлендік.

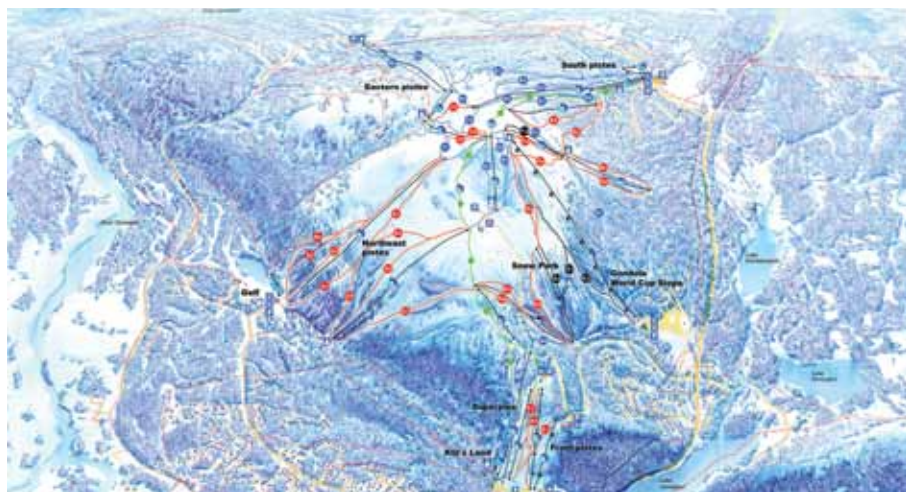
Кештеріміздің бірін классикалық жүгіру шаңғыларына арнадық - тағы да дайындығы әртүрлі деңгейдегі шаңғышыларға арналып, жоғары дәрежеде даярланған және жарықтандырылған жолдардың сан алуандығынан басымыз айналды. Кейбір трассалар тікелей мейманхана есігінен бастау алады (бұл асыра айтқандық емес). Леви төңірегінде барлығы 230 шақырым трасса салынған, ал біздің демалған күндерімізде шамамен 120 шақырымы ашық болды. Трасса жағдайы мен олардың әзірлігі туралы Интернет арқылы он-лайн тәртібінде қол жетімді ақпараттан бақылауға болады. Сырғанаудан кейін әрқашанда саунада босаңсып, фин балы қосылған жұпар иісті шәй ішуге болатыны қандай керемет!

Үйге қайту уақыты

Левиде өткізген жеті күніміз көзді ашып-жумғанша өтіп кетті, енді үйге жиналар уақыт та келді. Демалыстың аяқталуы - қашанда аздап өкінішті, бірақ әрбір оқиғаны жекелей және барлығын бірге еске түсіре келе, біз демалысымыздың сәтті өткеніне көз жеткіздік. Суға дәстүрлі тиын тастау мүмкіндігі болмағандықтан, біз мұнда қайта оралуымыз туралы тілек тілеп, оларды тау шаңғы беткейіне лақтырып кеттік. Қайтуымыз әдеттегідей, еш кідіріссіз өтті. Осылайша, біздің ең асқақ арманымыз орындалды - біз поляр шеңберінің арғы жағындағы қар басқан Лапландияда болып қайттық, бұғылармен, иттермен қыдырдық және тау шаңғыларын тептік, ал Санта Клауспен оның резиденциясында кездесуді тағы да келуге себеп болсын деп әдейі келесі жылға қалдырдық. Алматыға оралғаннан кейін біз өзіміздің әйгілі тау шаңғы курортымызға бардық. Баға мен сервистің арақатынасы, техникалық жарықтануы мен еңістердің даярлығы бізді финдық ғажаптан дағдылы өмірімізге бірден қайтарды. Кездескенше, Лапландия!

И.Дядищев,

*ПҚОСИ мұнай базаларын басқару
менеджері, Алматы*

Леви курортының тау жоларналары мен көтергіштері / Схема горнолыжных трасс и подъемников курорта Леви / Map of Levi ski slopes and chairlift

Стабильные производственные показатели подразделений «ПетроКазахстан» в 2012 году, активная социальная и спонсорская деятельность, две высокие государственные награды, полученные руководством компании в конце прошлого года, а также место в рейтинге топ-50 казахстанских компаний с устойчивой репутацией – нам действительно есть чем гордиться! И в каждой из указанных ниже цифр и достижений есть частичка вашего личного вклада, вклада каждого сотрудника нашей компании – команды «ПетроКазахстан».

Разведка и добыча

В 2012 году «ПетроКазахстан Инк.» добыл 5,7324 млн. тонн нефти, включая 50% доли в наших СП - «Казгермунай» и «Тургай-Петролеум». Из них суммарная фактическая добыча ПККР, Кольжан и ПКВИ составила 3,1007 млн.тонн, 50% добычи в «Тургай-Петролеум» - 1,0695 млн.тонн, а 50% добычи в «КазГерМунай» - 1,562 млн.тонн.

В прошлом году компанией было введено в эксплуатацию 79 новых скважин, включая 57 добывающих и 22 оценочные. Для обнаружения новых запасов углеводородов были проведены сейсморазведочные работы: по лицензии 951-Д - 2Д-сейсморазведка на 200 пог. км и 3Д-сейсморазведка на 80 кв.км, по контракту 1057 - 3Д-сейсморазведка на 100 кв.км, а по контракту 1928 - 2Д-сейсморазведка на 500 пог.км и 3Д-сейсморазведка в объеме 64 кв.км.

В 2012 году пробурено 34 разведочные скважины с коэффициентом успешности разведочного бурения 70%. Для долгосрочного развития компании важен показатель прироста запасов нефти, и в 2012 году он составил 3,674 млн.тонн, разведанных в основном на месторождениях Западный Тузколь, Белкудык и Дошан. Также были установлены запасы газовых залежей на структурах Акжар и Кетеказган.

Переработка

В 2012 году наш НПЗ переработал 4,753 млн.тонн сырья, что на 149 тыс. тонн больше показателей 2011 года. Более того, в минувшем году был достигнут рекордный показатель выработки высокооктановых бензинов - 72% от общего объема производимых бензинов, что на 9% превысило показатель 2011 года. Завод увеличил объемы выработки авиакеросина, вакуумного газойля, бы-

товых сжиженных газов и высокооктановых марок бензинов.

В течение минувшего года специалистами завода велась масштабная работа по повышению качества выпускаемой продукции. Продолжается подготовка к реализации Программы модернизации НПЗ, в рамках которой предусмотрено строительство семи новых технологических установок и реконструкция трех существующих. Целью проекта модернизации завода являются переход на выпуск нефтепродуктов, соответствующих стандарту Евро-4 и Евро-5, а также увеличение глубины переработки и выработки светлых нефтепродуктов.

Маркетинг и транспортировка

В условиях постоянно меняющейся ситуации на рынке нефтепродуктов наша компания неизменно выполняет свои обязательства по поставкам топлива потребителям. В рамках стабили-

зации рынка ГСМ в РК и поддержания статуса социально ответственной компании, «ПетроКазахстан» была обеспечена поставка 1,012 млн. тонн нефтепродуктов (дизельное топливо, бензин, мазут, авиакеросин) по социальным программам.

2012 год был успешен и в сфере транспортной логистики - благодаря налаженной системе оборота цистерн компания добилась снижения стоимости перевозки и сохранила за собой позиции одной из лидирующих компаний среди грузоотправителей Казахстана.

БОТОС

Все принятые в «ПетроКазахстан» производственные стандарты в области обеспечения безопасности, охраны труда и окружающей среды выполняются в полном объеме. В минувшем году в ТОО «ПКОП» были успешно пройдены подтверждающий аудит на соот-

5,7324 млн. тонн нефти было добыто в 2012 году

3,674 млн. тонн нефти - объем прироста запасов

4,753 млн. тонн нефти - уровень переработки на ШНПЗ

72% наш рекордный показатель выработки высокооктановых бензинов, достигнутый в 2012 году

1,012 млн. тонн нефтепродуктов выделено по социальным программам

ветствие Системы управления БОТОС международному стандарту ISO:14001 и ре-сертификация на соответствие международному стандарту OHSAS:18001. А ПККР в 2012 году успешно прошел сертификацию на соответствие OHSAS:18001 и до конца года планирует внедрить ISO:14001. В дополнение ПКОСИ и ПКОП прошли аудит системы управления БОТОС со стороны CNOOC.

Корпоративная социальная ответственность

Уже не первый год «ПетроКазахстан» на деле подтверждает свой статус социально ответственной компании. Являясь одним из крупнейших работодателей и налогоплательщиков в регионах

своей деятельности, «ПетроКазахстан» неизменно продолжает активную реализацию спонсорских программ. В дополнение к традиционным проектам и поддержке подшефных организаций в 2012 году компаниями ПКОП и ПККР были подписаны Меморандумы о сотрудничестве с акиматами Южно-Казахстанской и Кызылординской областей. На реализацию социальных проектов в рамках Меморандумов ПКОП был выделен 1 млн., а ПККР - 2,5 млн. долларов США. Вне обязательств по Меморандумам компания реализует свои традиционные спонсорские и благотворительные проекты в регионах.

Социальная ответственность имеет и внутреннюю направленность - так, в целях обеспечения качественного досу-

га работников вахтового поселка КАМ в мае 2012 года на месторождении Арыс-кум был сдан в эксплуатацию спортивный комплекс им. Кажымукана Мунайпасова с функционированием секций по 9 видам спорта.

Особое место в 2012 году заняли проекты, направленные на поддержку культуры, и одним из крупнейших стала выставка произведений выдающихся художников Казахстана и Средней Азии «Земля, согретая солнцем». Данное мероприятие, получившее широкое освещение в СМИ, было инициировано и организовано компанией «ПетроКазахстан» при поддержке акимата г. Алматы и акимата Медеуского района г. Алматы и Центрального государственного музея РК. Наша компания также стала генеральным спонсором книги И. Серкебаевой «Бибигуль Тулегенова: любить, надеяться и верить» - первой книги по воспоминаниям певицы о ее жизни и творческом пути, презентация которой состоялась 19 декабря 2012 года в г. Алматы в ГАТОБ им. Абая. Одним из ярких мероприятий стала выставка «Жемчужины Франции - французское искусство и культура от эпохи Ренессанса до наших дней», прошедшая минувшим летом в Алматы в Музее им. Кастеева.

Достижения и награды

Высочайшим признанием руководством страны роли «ПетроКазахстан» в развитии регионов и Республики Казахстан в целом стали две государственные награды, врученные Президенту ПККИ и Первому Вице-Президенту ПКОП г-ну Вэю Юйсяну и Вице-президенту по стратегическим коммуникациям ПККИ г-ну Б.И. Исенгалиеву. Согласно Указу Главы государства Н.А. Назарбаева, г-ну Вэю был вручен орден «Достык» II степени, а г-ну Исенгалиеву - орден «Курмет» (подробнее читайте на стр. 31).

2013-й ставит перед нами новые цели и задачи. Планируется добыть 5,05 млн. тонн нефти и газового конденсата и переработать 4,8 млн. тонн нефти с повышением качества получаемой продукции, продолжить активную реализацию Программы модернизации Шымкентского НПЗ и разведку новых запасов углеводородов. Сплоченный коллектив «ПетроКазахстан» направит все усилия на реализацию запланированных проектов, внося тем самым вклад в развитие экономики регионов и Казахстана в целом.

Бибигұл Төлегенова кітап авторымен И.Серкебаевамен бірге / Бибигуль Тулегенова с автором книги И.Серкебаевой / Bibigul Tulegenova with the author of the book I.Serkebayeva

НАШИ ОРДЕНА

Заслуги руководства нашей компании перед Республикой Казахстан получили высокую оценку Главы государства Н.Назарбаева – в конце 2012 года Президент «ПетроКазахстан Инк.» г-н Вэй Юйсян и Вице-президент Исенгалиев Бахытжан Изтлеуович были награждены государственными наградами.

«ПетроКазахстан» Вице-президенті Исенгалиев Б.И. / Вице-президент «ПетроКазахстан» Б.И.Исенгалиев / Mr.Issengaliyev, PetroKazakhstan Vice-President

«...За плодотворную работу по сохранению взаимного согласия в обществе, укреплению мира, дружбы и сотрудничества между народами награждается» - звучало из динамиков Кызылординского областного музыкально-драматического театра. 25 декабря 2012 года аким Кызылординской области Б.Куандыков в торжественной обстановке вручил Президенту нашей компании г-ну Вэю государственную награду - орден «Достық» II степени. За годы работы в компании г-н

Вэй внес большой вклад в развитие «ПетроКазахстан», ставшей примером двустороннего сотрудничества Казахстана и Китая и одним из флагманов нефтяной сферы республики. В компании внедрены передовые управленческие методы и технологии, достигнуты серьезные успехи в разработке месторождений, развитии их инфраструктуры. Не прекращается работа по обеспечению полной утилизации газа и активная деятельность по проекту модернизации Шымкентского НПЗ, который позволит вывести его на новый уровень развития.

13 декабря в Астане в резиденции Президента «Ак Орде» Исенгалиеву Бахытжану Изтлеуовичу был вручен орден «Курмет». Этой высокой государственной наградой по представлению Министерства нефти и газа, акимата Южно-Казахстанской области и Ассоциации «КазЭнерджи» отмечен достойный вклад Вице-президента Исенгалиева Б.И. в развитие компании, нефтегазовой отрасли, стратегическое партнерство между Казахстаном и Китаем.

Благодаря его инициативам и системным действиям сегодня «ПетроКазахстан» прочно ассоциируется как образец

корпоративной социальной ответственности бизнеса, динамично развивающаяся интернациональная компания с высокой устойчивой репутацией. Выведенная стратегия действий компании в экономической, социальной и экологической сферах позволила ей за последние пять лет стать одной из ведущих в нефтегазовой отрасли. В рейтинге 50 лучших компаний страны с наиболее высокой репутацией «ПетроКазахстан» не первый год занимает достойное место. Это большое достижение, учитывая, что в этом почетном ранжировании лишь две компании - «КазМунай-Газ» и «ПетроКазахстан» - представляют весь нефтегазовый сектор страны, являющийся локомотивом ее развития.

Большой жизненный и профессиональный опыт Исенгалиева Б.И., его авторитет во властных структурах, ответственности, средствах массовой информации расцениваются как особый актив компании, позволяющий определять конструктивные цели и продуктивно достигать их.

Справка

Награждение государственными наградами осуществляется Президентом РК. Лица, получившие орден, именуются кавалерами этого ордена.

Орденом «Достық» I и II степени («Дружба») награждаются граждане за плодотворную работу по сохранению взаимного согласия в обществе, заслуги в укреплении мира, дружбы и сотрудничества между народами.

Орденом «Курмет» («Почет») награждаются граждане за заслуги в развитии экономики, социальной сферы, науки и культуры, образования, за образцовую службу в государственных органах и активную общественную деятельность.

Милым дамам от всех мужчин «Петро-Казахстан»!

С

Марта!

Вы уже не представляете, как сильно
ли вы любите! Не остаю без вас ни
одного дня! Только вы делаете этот
мир ярким, и без, что мы делаем, -
только ради вас! Ваша красота, ваша
любовь, мудрость и забота - все это
дает нам силы, чтобы жить, и
высказываем на публике во имя вас!

А. Байжанов, главный менеджер,
ТЖКХР

Хочется пожелать, чтобы ваши мужчины
всегда дарили бы вам радость,
цветы и поздравления,
а от вас получали улыбки и поцелуи.
Желаем вам всем огромного счастья
и крепкого здоровья!

Коллектив терминала
Жосалы

Будьте любящими и любимыми,
и не стесняйтесь позволять
нам любить и баловать вас!
В этот светлый весенний праздник
желаем вам прекрасного самочувствия,
женского счастья и исполнения всех желаний!

А. Зехров, Старший специалист
по Безопасности, ТЖКХР

Пусть день 8-го Марта оправдает
все ваши ожидания и надежды!
Особенно хочется отметить женщин, работа которых
связана с месторождением. Вы, паровые с нами мужчинами,
делаете все возможное безотказно методом работы,
за что Вам - честь и звание! Пусть у Вас в доме
царит благополучие и достаток!
Здоровья Вам и любви!

Служба Обеспечения, м/р Курчалы

От писем сердца
фильм счастья, любви и благополучия!
Пусть наполнятся ваш дом
очарующим букетом цветов,
пусть не знаят покоя для подарков
и вазочек для конфет!
В этот день - все только для Вас!

В. Жуканов,
Специалист службы поддержки
пассажирской, ТЖКХР

Пусть сбудутся все ваши заветные
мечты, а все невзгоды обойдут вас стороной!
Пусть ваши души отогреются теплым
весенним солнцем, а наши души отогреются
от вашего присутствия рядом с нами!
А дома пусть вас ждут только отличное
настроение и улыбки близких.

С. В. Пилипенко,
Технический директор,
ТЖКОП

Женщина - опора семьи,
всему начало,
источник жизни и любви,
дающая нам свет!
Здоровья вам, счастья, благополучия
и много радости!

А. Байжанов, специалист группы
таможенного оформления
ТЖКХР, ТЖКОП

Спасибо вам за то, что вы есть, и за то,
что своей красотой вносите гармонию в
наш мужской коллектив. Желаем вам
интересной и плодотворной работы, а дома
пусть вас ждут радостные лица ваших
мужчин и море цветов! Любви и радости в
жизни, 365 счастливых дней в году и
белой молодости в душе!

М. И. Маджидов, Директор
ДПР-А, ТЖКОП

7 ВОПРОСОВ К ...

Надежные и добрые, целеустремленные и добившиеся больших успехов! В честь Международного женского дня предлагаем вашему вниманию 6 мини-интервью с представительницами прекрасной половины коллектива «ПетроКазахстан».

...АТАБАЕВОЙ ЛЯЗЗАТ КЕНЖАЛИЕВНЕ, менеджеру финансовой отчетности, ПККР

1. Почему Вы решили сменить сферу деятельности?

Если говорить кратко - из-за девальвации профессии преподавателя, произошедшей в результате социальных перемен 90-х годов. Необходимо было адаптироваться к изменившейся ситуации, и в этом случае очень помогли опыт вузовской работы и моя вторая специальность - английский язык. Я легко нашла работу, оказывая помощь различным международным миссиям и организациям, прибывавшим в то время в наш регион.

В 1996 году я пришла в «Харрикейн Кумколь Мунай» и с самого начала работы в компании попала в финансовый департамент переводчиком. У профессии переводчика есть одно замечательное свойство, которое делает ее заманчивой, - она дает возможность постоянного внутреннего роста. Выполнение письменных и устных переводов фактически послужило хорошей школой, позволившей освоить азы бухучета и финансов на практике. Со временем появился интерес и желание работать в этой сфере. Позже, когда мне после завершения обучения по специальности «Бухучет и аудит» в ИДО МЭСИ предложили работу аналитика в группе финансовой отчетности, я с удовольствием согласилась.

2. Пришлось ли Вам измениться ради новой профессии? Какие качества важны для финансиста?

Конечно, пришлось. Нужно было получить новые знания - приходилось переучиваться, ломать в себе гуманитария в сторону точных наук. Качествами, важными для финансиста, я бы назвала развитое логическое мышление, из личных качеств выделила бы уравновешенность, а среди приобретенных - умение сотрудничать.

3. Какая часть рабочего процесса - самая любимая?

Мне всегда нравится получать новые знания, радуют приятное общение в коллективе, возможность контактов с новыми людьми, материальные стимулы и, безусловно, результаты работы, приносящие моральное удовлетворение.

4. Что для Вас лучший отдых?

На мой взгляд, лучший отдых - это все то, что позволяет мгновенно отвлечься от текущих вопросов и переключиться на то, что тебе интересно именно сейчас. А интересно многое - классическая музыка, хорошая литература, общение с интересными людьми, с маленькими детьми, туризм, рукоделие, наблюдение за природой.

5. Ваша профессиональная мечта?

У меня как в афоризме «Мечты, которые возможны, - не мечты, а план действий». Поскольку я работаю в финансовом департаменте, то мечта достаточно приземленная: все группы работают как часы, все проверки проходят безболезненно, нет проблем взаимодействия, все сотрудники квалифицированы, лояльны, мотивированы и работают с огромным удовольствием.

6. Какой совет Вы можете дать начинающим в начале своего карьерного пути?

Мне кажется, важно развивать в себе такие качества, как старательность, лю-

Образование

Казахский государственный университет им.Кирова, специальность - историк-преподаватель средней школы с преподаванием на иностранном языке; аспирантура Киевского государственного университета (ученая степень - кандидат наук); Институт дистанционного образования Московского государственного университета экономики, статистики и информатики (ИДО МЭСИ), специальность - бухучет и аудит

Карьера

1983 - преподаватель истории, Кызылординский педагогический институт; 1995 - администратор и переводчик, проекты развития ООН и других международных организаций; 1996 - переводчик, «Харрикейн Кумколь Мунай»; 2004 - специалист по финансовой отчетности, ПККР; 2008 - старший специалист по финансовой отчетности; 2011 - менеджер финансовой отчетности.

Первая зарплата

120 рублей (1983 год)

бознательность и стремление к развитию. Думая о карьерном росте, не забывайте о важности уважительного отношения к окружающим.

7. Представьте, что Вы выиграли 20 миллионов долларов в лотерею. На что их потратите?

Часть вложила бы в прибыльное дело, другую - на осуществление планов семьи, детей и родных, а третью обязательно потратила бы на благотворительность. Ну а какую-то часть безрассудно бы спустила в каком-нибудь крупном молле на всякие женские штучки, чтобы почувствовать себя шопоголиком.

...ЕСИРКЕПОВОЙ БАКЫТГУЛЬ ЖЕНИСХАНОВНЕ, Руководителю группы технологов департамента производства, ПККР

1. Мы привыкли, что профессия горного инженера, да и работа непосредственно на месторождении - традиционно мужские занятия. Почему Ваш выбор пал именно на эту профессию?

Испокон веков профессии делятся на мужские и женские. Первые требуют физической силы, выдержки, деловой хватки; вторые - общительности, практичности, аккуратности и лояльности. Я выбрала себе профессию не по признаку «мужская-женская», а по душе. В школе я любила математику, физику, химию и черчение. Поэтому, когда встал вопрос о выборе профессии, я решила поступать в политехнический институт на нефтяной факультет и, честно говоря, нисколько не жалею. Что касается споров о том, женская это или мужская профессия, то хочу отметить, что на некоторых участках женщины справляются с работой лучше мужчин - там, где нужны точность, аккуратность, скрупулезность и терпение, свойственные прекрасной половине. На самом деле не столь важен факт принадлежности к одному или другому полу, профессия нефтяника требует точных знаний и своевременных технических решений. Поэтому в первую очередь нефтяник должен обладать хорошей математической логикой, знаниями физики, химии, что необходимо в любой технической специальности, и, самое главное, нужно любить свою профессию.

2. Как обычно проходит Ваш рабочий день?

Жизнь на месторождении начинается рано. Уже в 6,30 я прихожу в офис с настроением на 100% выполнить свои должностные обязанности, которых немало. Проверка суточных отчетов по добыче нефти, фонду скважин и реализованным мероприятиям - это то, с чего начинается мой день. В 7 утра у нас проходит собрание, на котором коллеги подают суточные рапорты по производственным показателям. Как руководитель, я провожу их анализ, выясняю причины при отклонениях фактических показателей добычи нефти от запланированных - ведь в нефтедобыче все должно работать как часы, и ищу пути их устранения. В моей работе очень важно постоянно отслеживать все данные, ведь только так можно оперативно выявить и устранить проблему.

Я также выезжаю непосредственно на объекты на месторождениях, где вместе

с оператором производжу контрольный замер дебита скважин, отбор проб нефти, проверяю показания массометров на узлах учета нефти, заполненные паспорта перевезенной нефти автоцистернами и результаты химического анализа нефти. Все данные мы ежедневно представляем в виде отчетов, которые поступают руководству, ИТР и специалистам АО

Образование

Казахский политехнический институт имени В.И.Ленина, нефтяной факультет, специальность - разработка и эксплуатация нефтяных и газовых месторождений, квалификация - горный инженер

Карьера

1991 - оператор 4-го разряда, Цех добычи нефти и газа, «Южнефтегаз»; 1995 - инженер-технолог Центральной инженерной технологической службы (ЦИТС); 2000 - технолог ЦИТС; 2006 - ведущий инженер-технолог подразделения Производственные услуги на месторождении; 2008 - Руководитель группы технологов департамента производства

Первая зарплата

220 рублей (1989 год)

Награды

- «Лучший работник АО «ПККР» 2008 года
- Награда Ассоциации «KazEnergy»
- Серебряная «Президентская премия»-2011

«ПККР», «ПКОСИ», АО «РД КазМунайГаз» и АО «ГДУ НПГ».

В течение дня я взаимодействую как с коллегами с Кумколя, предоставляя различные консультации специалистам подразделения добычи, так и с сотрудниками из «ПККР», «ПКОСИ», ТОО «Кольжан» и ПКВИ, а также с подрядчиками нашей компании. В конце рабочего дня составляю план на следующий день с разбивкой имеющихся дел по срочности и важности.

3. Какие ошибки недопустимы в Вашей работе?

Безответственность, невнимательность, отклонение от распоряжений, инструкций и приказов компании. Нефтедобыча - это производство повышенной опасности, и любое пренебрежение, в особенности техникой безопасности, может иметь далеко идущие негативные последствия.

4. Что для Вас важно в людях, с которыми Вы работаете?

Для меня главное - ответственность, дисциплинированность, профессионализм и стремление быть полезным для своей компании.

5. Чему научила Вас эта работа? Пришлось ли отказаться от чего-то ради нее?

Научила гибкости мышления, способности анализировать и оценивать свои действия в процессе работы, готовности принимать решения и коммуникабельности. Как девушка с Востока, люблю носить платья, но пришлось полюбить и брюки.

6. Лучший совет, который Вам дали?

Верить в себя. Это, в свою очередь, могло мне в моем профессиональном развитии. Второй совет - позитивное отношение к компании, где я сформировалась и выросла как личность.

7. Если бы кто-нибудь написал библиографическую книгу о Вас, какое у нее было бы название?

«Её виденье - рассвет». Почему, спросите вы? Наверно, потому, что я всегда стараюсь мыслить очень позитивно, во всем происходящем искать прежде всего возможность, а не проблему и верю, что все еще впереди!

...ДУЙСЕНБИЕВОЙ АКМАРАЛ ЛЕСОВНЕ, начальнику Лаборатории водно-воздушного контроля и реагентов, Центральная Заводская Лаборатория (ЦЗЛ), ПК ОП

1. Ваш самый запомнившийся проект?

Наверно, это участие в формировании Лаборатории водно-воздушного контроля и реагентов (ЛВВКиР). До моего назначения начальником лаборатории я работала лаборантом, но в несколько другом направлении - в товарной лаборатории ЛВВКиР комплектовался с нуля, и приходилось одновременно вникать в суть нового для меня дела, учиться управлять людьми, а также готовить документы для аттестации лаборатории. В результате через 6 месяцев аттестация была успешно проведена.

2. Как на Вас повлияла эта профессия? Чему научила?

Прежде всего, брать ответственность за коллектив, принимать решения, прислушиваться к мнению своих сотрудников и работать одной командой.

3. Что больше всего любите в своей работе?

Сложно выделить что-то одно. Люблю развитие и амбициозные планы компании. Я очень горжусь, что на ПК ОП были внедрены такие важные системы, как система экологического менеджмента по ISO 14001 и менеджмента по безопасности и охране здоровья по OHSAS 18001. Грандиозным проектом, конечно, станет предстоящая реконструкция НПЗ, которая приведет к выпуску экологически чистых топлив и новых видов продукции и создаст новые рабочие места. Люблю своих коллег - я вообще очень горжусь коллективом, в котором работаю.

4. За какой проект Вы получили Золотую «Президентскую премию»?

«Президентскую премию» я получила вместе с коллективом Заводской лаборатории. Нашим коллективом был успешно реализован ряд проектов: «Проект по техническому переоснащению лаборатории современными приборами по экологическому мониторингу атмосферного воздуха, выбросов и стоков»; «Проект по техническому переоснащению лаборатории оборудованием и приборами на соответствие топлив экологическому классу Евро-2 и частично Евро-3» и «Проект по огнезащитной обработке технического этажа помещения ЗЛ с целью сокращения рисков по пожарной безопасности». Эти проекты позволили сократить время выполнения испытаний и обеспечить точность результатов, а также сократить риски по пожарной безопасности лаборатории. В дополнение нами была проведена успешная

Образование

Чимкентский политехнический техникум, специальность - химическая технология нефти, газа; Южно-Казахстанский государственный университет, специальность - химическая технология нефти, газа и угля

Карьера

1985 - пробоотборщица 2-го разряда, товарная лаборатория, ЦЗЛ, Шымкентский НПЗ; 1985 - лаборант химанализа 3-го разряда, ЦЗЛ; 1987 - лаборант химанализа 4-го разряда; 1992 - лаборант химанализа 5-го разряда; 1992 - контрольный мастер, ЦЗЛ; 1998 - лаборант химанализа 5-го разряда товарной лаборатории, ЦЗЛ; 1998 - лаборант химанализа 6-го разряда, ЦЗЛ; 2003 - начальник Лаборатории водно-воздушного контроля и реагентов, ЦЗЛ

Первая зарплата

90 рублей (1985 год)

Награды

Золотая «Президентская премия»-2010

переаттестация лаборатории водно-воздушного контроля и реагентов.

5. Что всегда заставляет Вас улыбаться?

Для улыбки есть много поводов. Улыбаюсь от счастья, когда мне хорошо. А хорошо мне, когда здорова и счастлива моя семья и родные, когда есть друзья, на которых можно положиться, когда есть надежный и верный коллектив.

6. Как стать начальником лаборатории? Ваши советы молодым специалистам.

Управлять любым трудовым коллективом очень тяжело. Для этого нужны определенные черты характера - лидерство, мудрость, внимание к другим, умение оказывать влияние на окружающих, эмоциональная уравновешенность, способность к творческому решению задач. Настоящий лидер обязан быть предприимчивым, энергичным и способным на разумный риск, ответственным, надежным и, несомненно, являться примером для подражания.

7. Если бы Вы могли пригласить на обед любую знаменитость, кого бы Вы выбрали и почему?

На обед я пригласила бы того человека, от которого зависит наше с вами завтра, - Президента страны Назарбаева Нурсултана Абишевича. Меня волнует будущее нашей страны, и я очень хочу, чтобы мы жили в стабильном, мирном, цивилизованном и процветающем государстве.

...КОСОКИНОЙ ТАТЬЯНЕ СЕРГЕЕВНЕ, менеджеру по трудовым ресурсам и обучению, ПКОП

1. Расскажите, на что прежде всего Вы обращаете внимание при проведении интервью с кандидатом на вакансию?

Я редко провожу интервью, так как отбор персонала в основном осуществляется в производственные подразделения, где тестирование проводят узкие специалисты на предмет знаний, соответствующих профилю производства. Но кандидат, приходящий на интервью, не должен забывать про поговорку «Нельзя дважды произвести первое впечатление». Опрятность кандидата, манеры его поведения и отношение к работодателю - это то, на что обращаешь внимание в первую очередь. И, конечно, его профессиональная подготовка - все это имеет огромное значение.

2. Чем, на Ваш взгляд, кроме зарплаты, можно мотивировать сотрудника?

При выборе инструментов мотивации следует учитывать ценности сотрудника и его цели. Если сотрудник стремится к самовыражению и карьерному росту, мотивацией может стать его участие в интересных проектах, где он может показать себя, что в дальнейшем, возможно, положительно повлияет и на его карьерное продвижение.

Важным является и публичное признание результатов труда - вручение почетных грамот, ценных подарков. Отличная мотивация - возможность получения образования за счет компании,

предоставление медицинской страховки, путевки, абонементов в фитнес-центр, дотации на питание, выделение лимита на сотовую связь, доставка на работу. К примеру, в 2012 году компанией было выделено около 13 млн. тенге на приобретение санаторно-курортных путевок и путевок в летние детские лагеря для детей сотрудников. Около 180 сотрудников смогли восстановить свое здоровье и отдохнуть в санаториях.

Также хороши такие стимулы, как проведение корпоративных праздников, да и современное оснащение офисов и создание благоприятных условий для работы играют большую роль, ведь всегда приятно работать в современной компании. В 2011-2012 годах была завершена реконструкция столовых, расположенных в административно-бытовых корпусах на территории НПЗ, - в каждой установлены кондиционеры, телевизоры, и теперь во время обеда рабочие могут не только вкусно поесть, но и посмотреть новости.

Образование

Павлодарский политехнический техникум, факультет эксплуатации холодильно-компрессорных машин и установок, квалификация - техник-механик; Южно-Казахстанский государственный университет, специальность - финансы и кредит, квалификация - экономист-финансист

Карьера

1979 - техник холодильной службы, спорткомплекс «Медео»; 1981 - машинист компрессорных установок 4-го разряда, Павлодарский НПЗ; 1985 - инженер по организации труда, Шымкентский НПЗ; 1987 - экономист по труду; 1989 - техник по учету; 1998 - инженер по организации труда; 2002 - старший менеджер отдела труда; 2003 - начальник отдела труда; 2005 - и.о. менеджера по трудовым ресурсам, администрации и обучению; 2006 - менеджер по трудовым ресурсам и обучению.

Первая зарплата

120 рублей (1979 год)

3. Каким из реализованных проектов Вы особо гордитесь?

Одним из интересных проектов, оставшихся след не только в моей памяти, но и запомнившихся многим сотрудникам, стал конкурс «Лучший по профессии», проведенный в 2006 году. Я хочу поблагодарить Вице-президента по производству г-на Цзян Ши, который поддержал мероприятие, изыскав возможность выделить серьезные денежные средства на поощрение победителей. Награждение прошло на новогоднем вечере, и я думаю, каждому победителю было приятно под бурные аплодисменты коллег надеть наградную ленту и получить из рук Вице-президента или директора департамента диплом «Лучший по профессии» и конверт с денежной премией. К сожалению, конкурс не стал традиционным.

4. Ваше любимое изречение.

«Терпение и труд всё перетрут». Эта поговорка универсальна и применима к любому занятию, будь-то работа, учеба или воспитание детей - везде нужно иметь терпение и прилагать усилия для получения результата, само по себе ничего не происходит.

5. Какую роль в Вашей жизни или судьбе Вы отводите компании «ПетроКазахстан»?

Это неотъемлемая часть моей жизни, место, где я профессионально выросла и смогла реализовать себя, где я многому научилась и продолжаю учиться и по сей день.

6. Каковы, на Ваш взгляд, непростительные ошибки в работе HR-менеджера?

Так как работа HR-менеджера непосредственно связана с людьми, нужно взвешивать любое свое слово и быть всегда очень корректным в поведении. Непростительными ошибками являются предвзятое отношение к соискателям и, как в любой другой профессии, некомпетентность и формальный подход к работе.

7. Если бы Вы были волшебником, какими сверхъестественными возможностями наделили бы себя?

Наделила бы себя даром делать людей здоровыми, счастливыми, добрыми и справедливыми.

...ИВАНОВОЙ ТАТЬЯНЕ ВАЛЕРЬЕВНЕ, Главному бухгалтеру, ПКОСИ

1. Как проходит Ваш рабочий день?

В организации своего рабочего дня стараюсь придерживаться правила б «П»: «Правильное предварительное планирование предотвращает плохие показатели». Первым делом просматриваю почту, затем работаю со списком запланированных дел, который включает в себя встречи, сроки сдачи отчетов и обязательных платежей, проверяю остатки средств на счетах, прогнозы предстоящих выплат, данные для ввода в главную книгу, отчетность, подписываю документы, работаю с подчиненными и многое другое. Около 60% времени стараюсь распределять на выполнение запланированных задач, остальное - на спонтанно возникающие.

2. Какие качества Вы цените в людях?

Перечислять могу долго: порядочность и организованность, толковость, позитивное мировосприятие, хорошее чувство юмора, умение заботиться, любить и дружить. Ценю ответственность, наличие силы воли и выдержки, целеустремленность и работоспособность. На мой взгляд, важно быть готовым идти на разумные уступки и всегда стремиться стать еще лучше.

3. Что больше всего Вы любите в своей работе?

Люблю людей, с которыми работаю. Когда осознаешь масштабы деятельности компании, то очень приятно осознавать, что в этом большом деле есть и твой вклад. Нравится возмож-

ность общения с людьми из различных стран и разных профессий, возможность постоянно развиваться, совершенствовать профессиональные навыки, достойно зарабатывать, получать удовольствие от общения с коллегами, ставшими для меня семьей. Ценю стабильность, внедренные современные технологии, наличие четко отлаженной системы во всем, интеллигентность сотрудников на всех должностях.

Современному человеку недостаточно посадить дерево, вырастить ребенка и построить дом, ему хочется еще реализоваться в профессии и реализоваться самому, причем именно как личности. Счастлив тот, кто нашел компанию, где способности востребованы, реализованы, оценены и разделены с коллегами. Мне с этим повезло.

4. Чему Вас научила работа?

Запишешь - запомнишь, упустишь - забыто,

оплошность в учете - все дело убито.

Образование

Алматинский экономический колледж, специальность - бухгалтерский учет; Белорусский государственный университет, специальность - экономист; КИМЭП, курс «Cost and managerial accounting and taxation»; диплом АССА по международной финансовой отчетности; сертификат профессионального бухгалтера

Карьера

1993 - специалист, налоговый инспектор отдела ТОО, налоговая инспекция по Советскому (ныне Алматинскому) району г.Алматы; 1995 - бухгалтер, СП «Туран Петролеум»; 1997 - бухгалтер, АФ «Харрикейн Оверсиз Сервисез Инк.»; 1998 - главный бухгалтер, АФ «ПКОСИ»

Первая зарплата

Эквивалент 65 долларам в рублях (1993 год)

Награды

Бронзовая «Президентская премия»-2006

А если серьезно, то работа главного бухгалтера действительно очень сложная, и без определенного багажа знаний просто невозможна. Я пополнила свой багаж тем, что приобрела ценный опыт и понимание внутренних бизнес-процессов компании. Получила дополнительные знания в области международных стандартов финансовой отчетности, налогового, трудового, валютного, гражданского законодательства, методологии организации бухгалтерского и налогового учета, порядка оформления бухгалтерских операций и организации документооборота по участкам учета, а также порядка и правил проведения аудиторских проверок.

5. Вы работаете в компании уже много лет. Каковы, на Ваш взгляд, достижения и перемены, произошедшие за эти годы, и чем Вы гордитесь больше всего?

Когда я пришла в компанию в 1997 году, в ней работали около 36 сотрудников и всего два бухгалтера. Сегодня у нас в разы больше сотрудников, а «ПетроКазахстан» стала одной из крупнейших нефтяных компаний в Казахстане. Выросла компания, и мы выросли вместе с ней.

6. Какой совет Вы можете дать молодым специалистам?

Выберите дело по душе, сделайте все, чтобы стать профессионалом в своей области, изучайте глубже, смотрите шире, расширяйте горизонты, общайтесь с профессионалами, но в стремлении сделать карьеру не забывайте о главном - своей семье и своем здоровье!

7. Если бы у Вас было три месяца свободного времени и никаких финансовых ограничений, чем бы Вы занялись?

О такой приятной передышке, наверно, в душе мечтает каждый, даже очень любящий свою работу, а тем более без финансовых ограничений (смеется). Наверно, попробовала бы себя в сфере инвестиций в недвижимость и на финансовых рынках, открытия собственного бизнеса. Также вместе с близкими посетила бы лучшие курорты, спа-салоны и, конечно же, если бы осталось время, отправилась бы путешествовать по миру.

...ЧЖУ ХУН ЮЙ,

Заместителю директора по экономике, планированию и бюджету (ЭПБ), ПКОСИ

1. Какая часть Вашей работы наиболее интересная?

Работа в ЭПБ включает как микро-так и макро-обзор деловой активности нашей компании. Делая оценку бурения отдельной скважины, мы можем спрогнозировать ее прибыльность и эффективность; консолидируя годовой бюджет «ПетроКазахстан», мы получаем общую картину годовой экономической активности, а обновляя квартальный отчет по остаточной стоимости, мы получаем расширенный обзор деятельности вплоть до окончания контрактов на недропользование. Таким образом, работа в ЭПБ требует знаний как экономической стратегии, так и узких экономических вопросов. И я четко осознаю, что мне еще многому нужно учиться.

2. Что Вы находите необычным, работая в Казахстане? Насколько деловая культура в Казахстане отличается от китайской?

Во-первых, по сравнению с Китаем, мне пришлось сменить язык рабочего общения (улыбается). Кроме того, я заметила, что при работе за границей важность коммуникаций удваивается.

Взаимное уважение и понимание помогают уменьшить возможные разногласия, независимо от различий деловой культуры, поэтому мы поддерживаем и ценим друг друга, а также наслаждаемся работой.

В целом хотелось бы отметить, что люди в Казахстане очень открыты и дружелюбны. Они всегда готовы помочь, любят природу и наслаждаются жизнью, и я многому у них научилась!

3. Случались ли с Вами языковые казусы?

Мне иногда трудно запомнить фамилии коллег, поэтому при отправке электронного сообщения, я обязательно дважды проверяю правильность написания фамилии адресата.

Самым смешным, на мой взгляд, стал случай, когда мои коллеги из «Актобемунайгаз» дали мне русское имя. У меня было английское имя «Джин», и я сменила его на «Джина», но мне сказали, что в компании уже есть три девушки по имени Джина и назвали меня Юля, так как в моем китайском имени присутствует звук «Ю» (Чжу Хунь Юй), и оно мне понравилось!

4. Вы всегда следуете своему ежедневному рабочему плану?

В конце каждого рабочего дня я составляю список задач на следующий день, и после их последовательного выполнения у меня возникает чувство удовлетворения от своей работы.

5. Ваше главное личное достижение?

Как мне кажется, для женщины важными достижениями являются как семья, так и карьера. И мне приходится сохранять баланс между работой и семьей (улыбается). Я стараюсь сконцентрироваться на работе 8 часов в день, а оставшуюся часть времени посвящать своей семье. Сейчас я довольна тем, что имею. Вся моя семья вместе, и неважно, где мы живем - на родине или за рубежом. У меня есть работа, где я могу проявить свои звания и опыт - это зарубежное подразделение CNPC. Я наслаждаюсь чувством внутренней гармонии, но при этом осознаю, что есть еще много областей для самосовершенствования.

В любом случае, я считаю, что человек в корпоративной или социальной среде сродни части большой машины. Я просто делаю то, что я должна де-

лать для поэтапного выполнения своих обязательств, а также для содействия в решении других задач.

6. Если бы Вы могли стать волшебником, какими сверхспособностями Вы хотели бы обладать?

Способностью летать! Я люблю путешествовать по миру, а с таким даром весь мир стал бы просто в шаговой доступности!

7. Мы знаем, что до приезда в Алматы Вы работали в Актобе. Ваши впечатления от этих двух городов?

Когда я работала в Актобе, то всегда возвращалась в Пекин через Алматы, и тогда у меня была возможность увидеть город, но, к сожалению, это случалось нечасто - всего дважды в год. В то время я думала, что было бы прекрасно поработать в Алматы, и эта мечта сбылась! Я люблю Алматы с его влажным умеренным климатом. По сравнению с Пекином, Алматы не так густонаселен, и здесь меньше очередей. Кроме того, зачастую до нужного места можно дойти пешком, и это очень удобно. Это просто замечательный город!

Образование

Степень магистра, Российский государственный университет нефти и газа им.И.М.Губкина (Москва)

Карьера

2002 - Старший специалист, Отдел планирования, «Актобемунайгаз» г.Актобе; 2006 - Старший менеджер, Отдел планирования, CNODC, г.Пекин; 2009 - Заместитель директора, ЭПБ, ПКОСИ

Награды

- Индивидуальная награда за реализацию проектов планирования, CNODC, 2009-2010 гг.
- Серебряная «Президентская премия»-2010 (коллективная, с отделом ЭПБ)
- Коллективная награда за реализацию проектов планирования, CNODC, 2011-2012 гг.

ЗОЛОТЫЕ СЕРДЦА

Милосердие, способность протянуть руку помощи и оказать поддержку - одни из тех важнейших человеческих качеств, которые проходят проверку на прочность в сложных жизненных ситуациях. В нашей статье мы бы хотели рассказать об одном таком случае, который произошёл в ПҚКР.

28 июля прошлого года ушел из жизни 39-летний начальник караула отдела пожарной безопасности ПҚКР Нурлыбек Утепбергенович Тойгулов, у которого остались супруга и пятеро детей. Это стало тяжелой утратой для всех... А его семья попала в сложное положение - в свое время, четыре года назад, для улучшения жилищных условий Нурлыбек, через банк оформив кредит, приобрел дом. Нурлыбек был единственным кормильцем в семье, и после его смерти остался непогашенный кредит на сумму более пяти миллионов тенге - сумма для его семьи очень большая. И компания, и сотрудники пришли на помощь. Для оказания посильной помощи семье коллеги, знавшие Нурлыбека, начали сбор средств. Компания оказала материальную помощь, а администрация совместно с профсоюзным комитетом провела переговоры с руководством банка.

Супруга Нурлыбека Ляззат Дуйсенбекызы прислала нам в редакцию письмо, которым она еще раз хотела поблагодарить всех тех, кто в столь трудную минуту пришел на помощь ее семье.

«Моя покойная бабушка, твердившая о бренности этого мира, говорила: «Мы все лишь гости в этом мире». Наверное, из-за мыслей о том, что впереди у нас целая жизнь, мы не задумывались о тех превратностях судьбы, которые могут нас поджидать. Когда мы, как лебединая пара, плыли по волнам жизни и радовались каждому прожитому дню, в один миг все померкло и установилась грустная осень и суровая зима. Наша опора, отец наших детей, благополучие нашей семьи, гордость наших близких - с Нурлыбеком мы соединили наши судьбы 17 лет

назад, нажив за это время пятерых детей, - ушел из жизни. Я знала, что такое женское счастье, и создатель, как будто решив приструнить меня, за какие-то три месяца забрал у меня смысл моего существования - Нурлыбека. Все произошло будто во сне. Не могу примириться с мыслью, что теперь не увижу дорогого мне человека, не услышу его голос. Иногда кажется, что вот-вот он войдет, взглянет своими добрыми глазами, спросит про детей и поднимет на руки младшую дочь...

Доброта, стремление помочь кому бы то ни было всегда были присущими ему качествами. Одинаково уважал и любил как своих, так и моих родителей. Народная мудрость «Хорошая сноха - как дочь, хороший зять - как сын» будто сказана про него.

До сих пор вспоминаю тот день как страшный сон. Очень хочу поблагодарить родителей, родных и близких за их помощь в те дни, когда жизнь казалась бессмысленной, а будущее рисовалось мрачным. Хочу сказать огромное спасибо компании «ПетроКазахстан» за ее поддержку как во время болезни мужа, так и после его смерти, когда за ним остались безутешная жена и плачущие дети. Компания искренне разделала наше горе и оказала материальную поддержку. Спасибо руководству «ПетроКазахстан», всем сотрудникам, профсоюзному комитету, особенно коллегам Нурлыбека - отделу пожарной безопасности. Пусть Аллах отблагодарит их за помощь в решении наших семейных проблем, снятии дома с залога, установке ограждения вокруг дома. Это благородные люди с большими сердцами!

Как говорят, «да воздастся хорошему человеку за хорошие дела его», наши родные и близкие желают всего самого наилучшего друзьям-коллегам за их заботу. Я очень рада, что он работал в прекрасном коллективе и дружил с такими добрыми людьми. Желаю, чтобы дети были достойны своего отца и впитали в себя все его лучшие качества».

OHSAS 18001:2007 В ПҚКР

АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» успешно прошло сертификацию на соответствие требованиям международного стандарта OHSAS 18001:2007. Осенью прошлого года аудиторская компания «Русский регистр» представила отчет, подтверждающий соответствие системы управления охраны здоровья и обеспечения безопасности труда ПҚКР международным требованиям.

При внедрении стандарта было проведено обучение всех сотрудников ПҚКР - от рабочего персонала до менеджеров управленческого звена, направленное на соблюдение международных требований по безопасности и охране труда. Система управления охраны здоровья и обеспечения безопасности труда по стандарту OHSAS будет способствовать снижению рисков травмирования персонала, предотвращению несчастных случаев, в конечном итоге существенно уменьшив количество производственных травм.

В рамках соблюдения OHSAS 18001:2007 ПҚКР также были ужесточены требования к подрядным организациям, включая обязательное наличие у специалистов подрядчиков спецодежды, спецобуви, средств индивидуальной защиты,

обязательного обеспечения собственной безопасности и окружающих при выполнении работ.

«Компания уделяет особое внимание вопросам безопасности труда и выполнению своих обязательств перед работниками, ведь люди - главная ценность ПҚКР. Соблюдение требований стандарта OHSAS позволило нам выйти за рамки традиционного понимания охраны и безопасности труда, систематизировать наши наработки в этих вопросах, привлечь сотрудников - от рабочих до топ-менеджмента - к построению эффективной системы безопасности труда», - отметил Алмас Бекенов, директор департамента БОТОС АО «ПҚКР».

После получения соответствующего сертификата независимый орган по сертификации будет ежегодно проводить внешний аудит на предмет соблюдения ПҚКР требований международных стандартов безопасности. Напомним, внедрение системы менеджмента охраны труда по международному стандарту OHSAS 18001:2007 в ПҚКР, начавшееся в 2011 году, было завершено 14 сентября 2012 года.

НЕФТЬ: ИЗ НЕДР И ДО... ВАШЕГО ДОМА

В первой части нашей рубрики мы рассказывали о теориях происхождения нефти, а сегодня речь пойдет о разведке – первом этапе в цепочке нефтедобычи. Это одно из важнейших звеньев в нефтебизнесе, ведь поиск и обнаружение запасов напрямую влияют на развитие компании и на ее будущее. Какие существуют методы и технологии разведки, какова самая глубокая скважина в нашей компании и, самое главное, кто в нашей компании находит нефть – обо всем этом вы узнаете из нашей статьи.

Часть вторая. Разведка нефтегазовых месторождений

Целью поисково-разведочных работ являются выявление, оценка запасов и подготовка к разработке промышленных залежей нефти и газа. Для поиска залежей полезных ископаемых используются геологические, геофизические, гидрогеологические методы, а впоследствии - бурение скважин и их исследование. Разведка позволяет определить геологическую структуру месторождения, его форму и размер, типы и объемы нефтегазовых залежей, а также иные факторы, которые впоследствии повлияют на методы добычи на каждом конкретном месторождении.

Деятельность «ПетроКазахстан» по разведке и добыче осуществляется на территории 11 203 км² в Южно-Тургайском бассейне, и компания имеет долю в 12 лицензиях и контрактах на разведку и добычу. Общий объем запасов по состоянию на 01.01.2013 г. составил 58973,0 тыс. тонн. Нефтеносные пласты месторождений «ПетроКазахстан» имеют высокую пористость и высокий уровень проницаемости, находящаяся в них нефть - легкая, малосернистая, плотностью от 37° до 44° по шкале API и содержанием серы менее 0,4%.

Өндіріс геология бөлімінің қызметкерлері / Сотрудники отдела производственной геологии / Employees of Production Geology Section

На сегодняшний день на балансе нашей компании 17 месторождений. Из них 8 месторождений находятся в разработке: Кумколь, Южный Кумколь, Восточный Кумколь, Северный Нуралы, Арысқум, Майбулак, Кызылкия, Северо-Западный Кызылкия; а 9 - в разведке: Западный Тузқол, Западный Карабулак, Карабулак, Караванчи, Дошан, Юго-Восточный Дошан, Жанбыршы, Белқудық и Тасқудық. Обозначены также и перспективные структуры, к которым относятся Карабулак, Кокбулак, Ойшыбар, Бозжар,

Теренсай, Жанбыршы, Тасқудық, Белқудық, Акжар и другие.

Департамент геологии и геофизики состоит из трех отделов: отдела производственной геологии, отдела разведочной геологии и отдела по лицензиям и контрактам, в которых работают 35 сотрудников. Возглавляет Департамент Чжан Цзиньхай, занимающий должность Директора департамента ГиГ и Главного геолога. Чтобы подробнее узнать обо всех процессах разведки, мы задали вопросы сотрудникам отдела.

- В понимании большинства геолог - довольно романтическая профессия: палатки, образцы породы, гитара и вечера у костра. Как на самом деле осуществляется разведка нефтегазовых месторождений? Каковы этапы и что является на каждом из них?

- Действительно, профессия геолога принадлежит к числу тех немногих профессий, которые считаются романтическими, и имеет привлекательные стороны для людей разных интересов. Для любителей путешествий - это романтика работы в таежных, полярных, пустынных и высокогорных условиях, возможность побывать в разных регионах. Для любителей экстрима - полевые работы в трудных условиях на суше, на море и в воздухе: ведь нестерпимая жара или морозы в десятки градусов требуют героической выносливости.

Минеральные и энергетические ресурсы - основа экономики любого государства, и наша страна в этом плане - одна из богатейших в мире, так как на территории Казахстана сосредоточены месторождения самых разных полезных ископаемых. Без ложной скромности отмечу важность профессии геолога, ведь их самоотверженный труд обеспечивает развитие экономики страны.

В природе не бывает двух совершенно одинаковых месторождений, поэтому геологу приходится учитывать многие факторы и, по существу, каждый раз проводить научные исследования. Процесс разведки можно поделить на два этапа - поисковый и разведочный.

Поисковый этап делится на стадию выявления и подготовки объектов для поискового бурения и стадию поиска месторождений нефти и газа. На первой стадии создается фонд перспективных объектов и определяется очередность их ввода в глубокое бурение. Здесь с помощью геофизических методов (чаще сейсморазведки) на отдельных площадях в пределах нефтегазоперспективных зон ведутся работы для выявления условий залегания и других геолого-геофизических свойств нефтегазоносных и нефтегазоперспективных комплексов. Выделяются перспективные ловушки, объекты и определяется очередность их подготовки к поисковому бурению. На этой стадии также выбирают места заложения поисковых скважин.

На следующей стадии - поиска месторождений - геологи работают с ловушками, подготовленными для поискового бурения, иными словами: там, где возможно скопление углеводородов. На этой стадии выявляются залежи нефти и газа в разрезе нефтегазоносных комплексов, определяются геолого-геофизические свойства горизонтов и пластов, эти пласты испытывают, получая промышленные притоки нефти и газа и устанавливая их свойства, а также подсчитывают запасы открытых залежей. Результат поисковой стадии - либо получение первого промышленного притока нефти и газа, либо обоснование бесперспективности объекта.

На разведочном этапе работа ведется с открытыми месторождениями и выявленными залежами. Здесь специалисты определяют основные характеристики месторождения для определения их промышленной значимости, изучают физико-химические свойства и товарные качества сырья, определяют тип залежей, коэффициент продуктивности скважин и подсчитывают запасы. Тут же месторождения делят на промышленные и непромышленные, выбирают объекты разведки и очередность проведения на них опытно-промышленной эксплуатации и подготовки к разработке. В целом на разведочном этапе решается общая задача подготовки промышленных месторождений к разработке.

Байзак Алипбаев,
начальник
производственной
геологии, отдел
производственной геологии

- Какова геологическая структура наших месторождений и особенности залегания нефти?

- По сравнению с другими нефтегазоносными бассейнами специфической особенностью является геологическое строение Южно-Тургайского бассейна, связанное с рифтогенной (ред. - чередование грабенов и горстов) природой.

В строении недр Южного Тургай участвуют три структурных этажа: кристаллический фундамент протерезой-раннепалеозойского возраста; рифтогенные терригенно-карбонатно-угленосные отложения с генерацией углеводородов; платформенные мезозойско-кайнозойские образования с нижними продуктивными комплексами пород-коллекторов.

- Какое из обнаруженных в компании месторождений самое крупное?

- Из обнаруженных за последние годы самыми крупными являются месторождения Западный Тузколь и Западный Карабулак. Залежи нефти находятся на глубине 860-1545 метров, геологические запасы месторождений по категориям составляют: нефть С1 - 4587 тыс. тонн, С2 - 7990 тыс. тонн, газ С1 - 135 млн. куб.м; С2 - 166 млн. куб.м.

- Какой теории происхождения нефти Вы придерживаетесь - органической или неорганической?

- В мире существуют две точки зрения на родословную нефти. Первая - гипотеза органического происхождения нефти, согласно которой нефть образовалась из останков животных и растений, вторая - минерального (абиогенного), отстаивающая точку зрения синтеза нефти в природе из неорганических соединений.

Я же сторонник органического происхождения нефти. В своих исследовательских работах академик И.М.Губкин убедительно доказал теорию осадочно-миграционного происхождения нефти углеводородных газов. В качестве исходного вещества для образования нефти Губкин рассматривал сапропель - битуминозный ил растительно-животного происхождения. По мере погружения пласта, обогащенного органическими остатками, под воздействием последующего наноса и тектонических перемещений в глубину в нем возрастают температуры и давления. Эти процессы, которые впоследствии получили название катагенеза, и приводят в конце концов к преобразованию органики в нефть.

- Какие методы и новые технологии применяются в компании для поиска ресурсов?

- В нашей компании применяются сейсморазведка, вертикально-сейсмическое профилирование, гравиметрическая разведка, оценка нефтематеринских пород, раздражательная техника бассейна, комплексное геолого-геофизическое исследование. Еще для поиска нефти и газа мы используем такие методы, как исследование и прогноз коллекторов, техника оценки ловушек, исследование эволюции бассейна, газовый каротаж, геофизическое исследование скважин, техника распознавания пласта низкого сопротивления, техника распознавания трещиноватости в метаморфических породах и другие.

Сейсморазведка - один из наиболее точных геофизических методов, в нем используется метод отраженных волн, применяемый в основном для изучения структур и расчленения разрезов осадочных толщ. Метод геофизического исследования скважины является основным при поиске и разведке нефтяных и газовых месторождений, используется для изучения свойства горных пород около скважины. А вот в сложных геологических условиях используется вертикальное сейсмическое профилирование, по данным которого осуществляется обоснование скоростной модели среды, детализация строения околоскважинного пространства и расшифровка волнового поля.

- 3D-разведка - довольно длительный и дорогостоящий метод. Сколько времени занимает получение и анализ данных? Какова степень точности данного метода?

- Период проведения 3D-разведки зависит от объема работ. Например, проведение 3D-разведки на территории 300 кв.км займет порядка 10 месяцев, включая 4 месяца на сбор сейсмических данных, 3 месяца - на их обработку и еще 3 - на интерпретацию. Это небыстрый процесс. Сейсморазведка позволяет точно определить разломные нарушения и структурные ловушки, а вот для литологических ловушек (т.е. образованных в результате литологического замещения пористых проницаемых пород непроницаемыми) необходимо провести высокоразрешающую сейсморазведку.

- Финальный этап разведки - это бурение разведочной скважины. Каков коэффициент успешности разведочного бурения в среднем по компании? А в мировой практике?

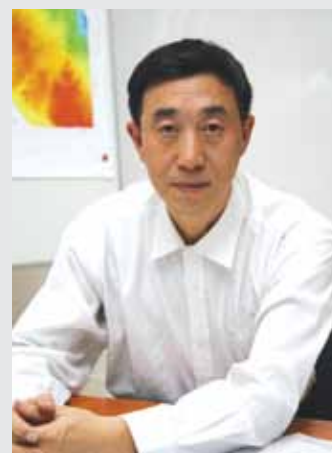
- Мы можем гордиться тем, что коэффициент успешности разведочного бурения в нашей компании очень высок и в среднем составляет 50-70%. Если взять наши отдельные блоки, то по блоку 1057 эта цифра составляет 71%, по 951D - 57%, по 1928 - 48% и по 260D-1 - 45%. В мировой практике этот показатель в среднем составляет лишь порядка 25% (по сост. за 2000-2010 годы).

- Какова средняя и максимальная глубина разведочных скважин в нашей компании?

- Средняя глубина разведочных скважин в «ПетроКазахстан» составляет 1600-1800 метров, а максимальная глубина - 4250 метров (скважина Арыскум 301).

- На каком этапе определяется потенциал месторождения?

- Потенциал месторождения устанавливают на этапе разведки при определении параметров пластов-коллекторов, таких показателей, как неоднородность, расчлененность, и дебитных характеристик горизонтов при испытании на разных режимах.

Сукао Чен,
начальник разведочной
геологии,
геофизический отдел

Шынгыс Басалхаев,
руководитель группы
гидрогеологии, отдел
производственной
геологии

- Подземные воды и нефтяная компания. Казалось бы, какая связь... Расскажите, чем занимается ваш отдел.

- Составляя лишь 0,27% объема всей гидросферы, подземные воды занимают значительное место в обеспечении потребностей человека в воде. Как отметил академик А.П.Карпинский: «Вода - это не просто минеральное сырье, это не только средство для развития народного хозяйства, вода - это действительный проводник культуры, это та живая кровь, которая создает жизнь там, где её не было».

Месторождения нашей компании расположены на территории, где полностью отсутствуют поверхностные водотоки, за исключением временных (паводковых) рек и озер. Жизнеобеспечение персонала, нагнетание воды в пласты с целью поддержания пластового давления, бурение эксплуатационных и разведочных скважин, обработка скважин паром и горячей водой, противопожарные цели, полив зеленых насаждений - все это было бы невозможно без подземных вод.

На добычу подземных вод также, как и на добычу нефти и газа, получают контракты и разрешения, и мы готовим все необходимое для получения вышеуказанных документов, делаем проекты разведки, эксплуатации и промышленной разработки подземных вод, бурения водозаборных скважин, проводим оценку и переоценку запасов. Наш отдел осуществляет гидрогеологический мониторинг на водозаборных скважинах, готовит различные отчеты для госорганов геологии и недропользования, бассейновой водной инспекции и экологии.

Как и всякое полезное ископаемое, запасы подземных вод необходимо подсчитывать и утверждать в Госкомиссии по запасам полезных ископаемых. И подземные воды имеют в этом случае ряд особенностей, главная из которых - их возобновляемость в процессе общего круговорота воды, что коренным образом отличает подземные воды от всех других полезных ископаемых, другая особенность - подвижность и тесная взаимосвязь с окружающей средой.

В прошлом году мы провели переоценку эксплуатационных запасов подземных вод Кумкольского месторождения на участках питьевого и технического водозабора, а также подсчет и утверждение запасов подземных вод на участках ряда водозаборов, расположенных на Арыскуме и Кызылкие. В этом году планируем оценить и утвердить запасы на участках месторождения Юго-Восточная Кызылкия и водозабора для водоснабжения вахтового поселка Арыскум.

- Минеральные воды находили? Осуществляете ли вы в настоящее время поиск новых месторождений подземных вод?

- Минеральные воды - это подземные природные воды с общей минерализацией свыше 1000 мг/л. Минерализация подземных вод на наших месторождениях колеблется в пределах от 900 до 3200 мг/л, так что они являются самыми что ни на есть минеральными. Другое дело наличие микроэлементов и компонентов, влияющих на здоровье человека. Использование подземных вод в качестве природных лечебных минеральных вод регулируется приказом Минздрава и находится в компетенции центров курортологии. По правде говоря, запросы и документы в такие научные центры мы не подавали, ну а если посмотреть с юмором, то вряд ли кто-то поедет на курорт, расположенный на нефтепромысле.

Что касается поиска месторождений подземных вод, то нужно отметить, что почти повсеместно в разрезе бассейна Южно-Тургайской впадины присутствуют подземные воды, отличающиеся друг от друга минерализацией и количественным содержанием компонентов. Это было выявлено при проведении государственной гидрогеологической съемки листов еще при СССР. Поэтому в задачу нашего отдела входит оценка эксплуатационных запасов подземных вод на участках строящихся и проектируемых водозаборов различного назначения (хозяйственно-питьевого или производственно-технического).

И в заключение хотелось бы отметить: в последние десятилетия стало очевидным, что подземные воды являются одним из важнейших природных ресурсов, и что в будущем все конфликты между государствами и миграция населения будут происходить из-за нехватки чистой пресной воды.

В 2008 году благодаря компании мне посчастливилось побывать на XXXVI научно-практическом конгрессе, организованном Всемирной ассоциацией гидрогеологов в г.Тояма (Япония). Основным лейтмотивом работы конгресса стала тема рационального отношения к пресным подземным водам, так как их ресурсы и запасы ограничены размерами их возобновления. Так, к примеру, для поверхностных вод в среднем по земному шару срок возобновления воды оценивается в 16 суток, а для потоков подземных вод - в десятки, сотни и даже тысячи лет, в зависимости от гидрогеологического разреза!

Конечно, современную цивилизацию трудно представить без нефти и продуктов, получаемых из нее, но именно вода является той субстанцией, без которой человек просто не может существовать. Пользуясь случаем, хочу обратиться ко всем работникам нашей компании с призывом бережно относиться к воде, особенно к пресным подземным водам!

- Вопрос о том, насколько хватит мировых нефтяных запасов человечеству, беспокоит весь мир. А что можно сказать непосредственно о запасах Тургайского бассейна?

- За последние 60 лет численность населения Земли утроилась и превышает цифру 7 миллиардов человек, а к 2050 году достигнет 9 миллиардов. Соответственно, будет увеличиваться и потребность в энергоресурсах. Сегодня буквально всех людей, начиная от политиков, ученых и просто неравнодушных людей, беспокоит вопрос глобальной энергетической безопасности и исчерпаемости природных ресурсов. И все задают этот вопрос: на сколько лет хватит углеводородного сырья на нашей планете? Могу сказать одно, что, по расчетам ученых, на сегодня, исходя из объемов разведанных запасов, углеводородного сырья человечеству хватит на чуть более 200 лет. Но при этом хочу особо подчеркнуть и тем самым успокоить наших читателей, что на этом все не закончится. Безусловно, важно также понимать, что в ближайшем будущем человеческая жизнедеятельность будет основываться не только на нефти и газе, но и на возобновляемых источниках энергии. Но в настоящее время мы пока ещё не видим масштабного применения возобновляемых источников энергии в повседневной жизни.

Поэтому работа по поиску и разведке новых месторождений нефти и газа не останавливается, а, наоборот, расширяется. И именно с акваторией Мирового океана связаны основные перспективы дальнейшего увеличения запасов и добычи углеводородов. Бассейны Северной Африки могут стать территориями плодотворных и интенсивных разведочных работ. В бассейнах Тихого и Атлантического океанов и вдоль побережья Азии существуют наиболее благоприятные возможности открытия значительных скоплений нефти. Потенциальные запасы нефти в южной части Желтого моря (ред. - окраинное море Тихого океана, расположенное между Китаем и Корейским полуостровом) оцениваются в 50-85 млрд. баррелей.

Арктические бассейны, по-видимому, окажутся наиболее богатыми на открытия, так как предполагается, что 50% мировых не выявленных запасов углеводородов будет обнаружено именно на этих территориях.

За последние 10 лет в казахстанском секторе Каспийского моря было открыто месторождение-гигант Кашаган. На Каспийском проекте наряду с такими мировыми лидерами, как Shell, British Petroleum и Eni, эффективно осуществляет свою деятельность и национальная компания «КазМунайГаз». В недрах Казахстана на Каспийском шельфе уже выявлено порядка 10 крупнейших структур с потенциальными запасами в несколько миллиардов тонн, которые будут служить развитию экономики страны.

Возвращаясь к мировым запасам, в инновационном плане для успешного освоения арктических морей надо уходить «под лёд». Ученые и нефтяные геологи прогнозируют, что Арктические, Тихоокеанские и Африканские бассейны содержат ресурсы углеводородов, которые не иссякнут в ближайшие 500 лет. Но следует помнить, что человек - частичка природы, и только в случае ненарушения природного баланса недр земли будут служить во благо человечества. Именно этот путь позволит создать энергетическую стабильность для многих стран мира на долгие годы.

Что касается Тургайского бассейна, то его потенциальные возможности полностью не исчерпаны. Северная часть Тургай не затронута разведкой, и геологоразведочные работы могут быть продолжены, в частности, на Жыланшыкском и Жинишкекумском прогибах.

- Каков ежегодный прирост запасов по компании, а также соотношение прироста запасов и добычи?

- АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз» уделяет особое внимание геологоразведочным работам, в результате чего за последние годы был достигнут коэффициент восполнения запасов углеводородов в размере от 75% до 130%.

Агзам Шарменов,
старший менеджер,
отдел геологии
и геофизики

Благодарим всех за участие в подготовке статьи!

НАШИ ТАЛАНТЫ – КОРПОРАТИВ–2012

Один из самых любимых в году праздников – Новый год – мы всегда привыкли отмечать с размахом: дома, с друзьями и, конечно же, с коллективом! Новогодний корпоратив помогает сплотить команду, стереть грани между людьми разных должностей и возрастов и... проявить таланты и способности – о них-то и пойдет речь. Творческий подход и оригинальность подготовленных на празднование Нового года номеров позволили открыть немало талантов в нашей компании! Подробнее – в нашей статье.

ПККР - Relax в стиле Disco

ПККР праздновал новогоднюю вечеринку в стиле «Дисотека 80-х». Чтобы было веселее и интереснее, организатором корпоратива - отделом администрации за месяц был объявлен творческий конкурс среди департаментов ПККР на тему «Звезды дискотеки 80-х», участие в котором подтвердили пять департаментов компании.

Ответственность за погружение в атмосферу 80-х взял на себя легендарный вокально-инструментальный ансамбль «Дос-Мукасан», который и открыл новогодний корпоратив.

...И вот наконец настало время долгожданного конкурса. Участник №1 Турмагамбет Калауов из Отдела капитального строительства выступил с песней Константина Никольского «Музыкант». Финансовый департамент - участник №2. Девушки и парни в black&white

устроили танцевальный батл под хиты 80-х.

Две пары из управления материальных ресурсов, выступившие под №3, продолжили зажигательную танцевальную программу под зарубежные хиты 80-х. Настоящей феерией этого номера стало драйвовое выступление Сабит Султана под мега-хит Ора Gangnam Style. Участник под №4 - Есей Жасекенов из Службы обеспечения месторождения Кумколь подготовил авторское видео под названием «Мечты сбываются» и, под бурный смех зрителей, под собственное исполнение песни «Мечта», продемонстрировал ролик. Главный герой видеоролика, работая в должности дворника, мечтает красиво жить и стать начальником, что же, иногда мечты сбываются! Приятный сюрприз подготовили для коллектива участницы под №5 из Департамента трудовых ресурсов. Им удалось создать невероятную ауру праздника и ярких впе-

чатлений, которые еще долго будут сопровождать нас в новом году. Главным лейтмотивом этого номера стало единство народов Казахстана. Под ритмы китайской музыки, цыганских мелодий, казахского «кара жорга» участницы в красочных костюмах продемонстрировали свое танцевальное мастерство. Если подытожить творческий конкурс, то все участники показали себя как настоящие профессионалы.

Мероприятие прошло успешно, шоу-программы с номерами и конкурсами, танцами и песнями, инсценировками, подготовленные в стиле 70-х и 80-х годов собственными усилиями сотрудников, получили высокую оценку руководства и бурю оваций коллег за артистичность, креативность и грациозность. Главная задача членов жюри - определить лучших участников и выявить победителей конкурса «Звезда дискотеки 80-х». После долгих обсуждений был объявлен окончательный вердикт - 1-е место занял Департамент трудовых ресурсов, 2-е - УМР и 3-е - Служба обеспечения месторождения Кумколь.

В перерывах все имели возможность принять участие в различных конкурсах и выиграть замечательные призы, а также посмотреть бармен-шоу от действующего чемпиона по барному искусству в Казахстане Алибека Джайбергенова и зажигательные танцы от группы Street Style. Завершающей изюминкой праздника стало выступление восходящей звезды казахстанской эстрады Кайрата Тунтекова. Веселье продолжалось ещё долгое время, и танцевальный марфон был выдержан на ура!

ПКОП - «Gangnam style» навсегда!

И здесь не обошлось без мега-популярного хита 2012 года - песни Gangnam Style. Нужно отметить, что ПКОПовцы несколько иначе встречали Новый год, собираясь, как правило, департамента-

ПККР-дағы орын үшін марапаттау / Вручение приза за 3 место в ПККР /
Award ceremony for 3rd place at PKKR

Стратегиялық байланыстар департаментімен бірлескен Еңбек ресурстары және әкімшілік департаментінің тобы, ПҚОСИ / Команда департаменті трудовых ресурсов и администрации и департаменті стратегических коммуникаций, ПҚОСИ / PKOSI HR and Administration and Strategic Communication team

ми и отделами. Но в некоторых из них также проходили творческие конкурсы. Так, встреча нового 2013 года Финансового департамента стала незабываемой благодаря программе, построенной на творческом потенциале сотрудников. Веселые и занимательные игры среди состоявшихся взрослых людей, которые охотно перевоплощаются в «коня», «принца», «принцессу» и других сказочных персонажей, выполняя все команды ведущего вечера. Смех и веселье возгласы коллег - поддержка, помогающая раскрыть таланты выступающих. Хитом программы стал номер на популярную песню корейского исполнителя - специально подготовленный для новогоднего корпоратива танец от сотрудников Финансового департамента заставил всех встрепенуться, и мы смогли

увидеть своих коллег в абсолютно новом качестве.

Сотрудники Департамента трудовых ресурсов и администрации также были в необыкновенно приподнятом настроении на праздновании Нового года. Гвоздем вечера стал номер «Исполнение звезд», в котором каждый выступающий подстраивался под известных артистов. Кто-то «пел» о видении любовного ориентира голосом Веры Брежневой, кто-то - обаятельным голосом Бейбита Коргана, а кто-то голосом Валерия Леонтьева рассказал о милом Августине.

Каждая служба завода по-своему отпраздновала встречу Нового года, но самое главное, что за годы совместной работы заводчане стали друг для друга родными и близкими людьми, которые умеют как продуктивно работать, так и

«Петро стайл» жасаушылары, ПҚОСИ / Создатели «Петро стайл», ПҚОСИ / 'Petro style' creators from PKOSI

хорошо и радостно праздновать! Уверены, в эти дни везде звучали теплые пожелания: пусть год Змеи принесет нам всем больше мудрости, спокойствия и благополучия!

ПҚОСИ - «Голубой огонек»

Задолго до Нового года, в ноябре, отдел трудовых ресурсов ПҚОСИ предложил сотрудникам проявить свои таланты на новогоднем вечере, подготовив клип-сценку на одну из популярных новогодних песен. Подготовленные номера и стали гвоздем программы «Голубого огонька».

Первыми на сцену вышли сотрудники департамента трудовых ресурсов и администрации, совместно с департаментом стратегических коммуникаций исполнившие номер на песню «Три белых коня». Главным условием конкурса была креативность, и участники про нее не забыли, представив оригинальный танец на старую советскую песню, смиксованную с современными хип-хоп-вставками. В номере участвовали четыре пары, слабая половина которых относительно недавно, но все же занимается разными видами танцев, а вот мужчинам пришлось сложнее, так как многие из них вышли на такой профи-танцпол впервые. Как вспоминают участники, в процессе подготовки самым сложным оказалось заучивание определенных движений, требующих синхронности, - было весело наблюдать за ребятами в несколько непривычной для них роли. В итоге команда получила приз «За самое душевное исполнение».

Следующим было выступление отдела Казначейства, объединившегося с сотрудниками из бухгалтерии, отдела экономики и планирования и корпоративных налогов. Их клип на популярную песню Gangnam Style, размещенный впоследствии на youtube (<http://youtube/UjVRabR1yAc>), получил огромное количество «лайков» как от родственников и друзей участников, увидевших их в совершенно неожиданных образах, так и от абсолютно незнакомых людей. И было за что - получили номинации «За лучший сценарий» подошли к заданию очень творчески, и клип получился не хуже оригинала! Черно-белое начало ролика на знакомую мелодию из кинофильма советских лет «Служебный роман» сменяется ярким взрывом эмоций: великолепные костюмы, множественная смена декораций, танцы на столе, демонстрация искусства кунг-фу, разбросанные по комнате денежные купюры и лимузин, на котором торжественно уезжают в кон-

2-ші орын иегерлері, ПҚКР / Обладатели 2-го места, ПҚКР /
2nd place winners, PKKR

ПҚОП-тан Gangnam Style / Gangnam Style or ПҚОП /
Gangnam Style by PKOP

«Простоквашинодағы қыс» нөмірімен шыққан «Қызыл айдаһарлар» / «Красные драконы» с номером «Зима в
Простоквашино», ПҚОСИ / Red Dragons with «Winter in Prostokvashino»

це все участники действия, - этот клип действительно стоит того, чтобы его посмотреть. К заданию создатели «Петро стайл» - именно так назывался их номер - подошли с большим энтузиазмом и серьезностью, и каждый с большим удовольствием принимал участие и вносил свой вклад в копилку идей.

Chinese Team, наши китайские коллеги, подготовили номер «Син Лиан» (в переводе с кит. «Любовь в душе»), отличившийся яркостью и продуманностью костюмов, мелодичной песней и красивыми танцевальными «па». Итог - приз «За самое лучшее вокальное исполнение». Четвертыми выступали «Красные драконы» (сотрудники Отдела логистики и ассистенты ряда руководителей) с номером «Зима в Простоквашино», получившие приз «За самый костюмированный номер». Выступление напомнило многим счастливую пору детства и чувство беззаботности за просмотром одного из любимых мультфильмов.

Пятым стало выступление команды Финансового департамента и подразделения Маркетинга и транспортировки, которая традиционно готовит впечатляющие номера для корпоративных мероприятий. И в этот раз ребята отличились креативом и подошли к заданию с душой и знанием дела. Награда не заставила себя ждать - танец на микс из различных песен, включающих популярную и полюбившуюся всем Gangnam Style, Everybody dance, и песни из фильма «Иван Васильевич меняет профессию», победил в номинации «За самое лучшее танцевальное исполнение» и получил приз зрительских симпатий. Лаконичные, но очень стильные костюмы, смешение танцевальных направлений, великолепные отточенные движения практически на уровне профессионалов - ребята и девушки в очередной раз поразили всех присутствующих своим артистизмом!

Завершало конкурс поздравление от колоритного Деда Мороза в лице Андрея Батанова из БОТОС и чудесной Снегурочки - Даны Ибрашевой из отдела трудовых ресурсов, которые инсценировали номер, сопровождавшийся песенкой из любимого всеми мультфильма «Ну, погоди!».

Мы - одна команда! Этот корпоратив в очередной раз доказал, что помимо профессиональной подготовки годовых балансов, договоров и графиков транспортировки мы обладаем массой иных талантов. И даже танцуя и смеясь, в очередной раз демонстрируем мультикультурную сплоченность, единство духа, высокий профессионализм и полную отдачу делу!

НЕФТЕПРОДУКТЫ – ОБЫЧНЫЕ И НЕОБЫЧНЫЕ

Мы даже не задумываемся, что в нашей современной жизни без нефти просто никуда. Детское кресло в машине, бальзам для губ, таблетка от головной боли или дождевик, который мы надеваем в непогоду, – во всем этом есть частичка «черного золота». Мы буквально начинаем свое утро с нефтью, чистя зубы зубной щеткой, и заканчиваем просмотром телевизора, для изготовления которого также использовались углеводороды. Всего, по ряду оценок, количество наименований продукции, изготавливаемой из нефти, превышает 6000 единиц. Так что же делают из нефти – подробнее читайте в нашей статье.

Сложный химический состав нефти делает ее богатейшим сырьем для изготовления предметов, окружающих нас в повседневной жизни, - пластмасс, резины, растворителей, моющих средств, удобрений, лекарств, косметики. Но прежде чем превратиться в столь необходимые человеку продукты, это полезное ископаемое нужно сначала очистить - на этой стадии из сырой нефти удаляют механические примеси и растворенные газы, а также очищают от лишней соли и воды на электрообессоливающих установках. Затем сырье идет на переработку, которая бывает первичной и вторичной. При первичной переработке нефть перегоняют в ректификационных колоннах - нагревают, разделяя ее на составные части - фракции в зависимости от температуры кипения и плотности. При нагреве первыми отгоняются углеводороды с небольшим количеством атомов углерода в молекуле, имеющие низкую температуру кипения. При повышении температуры перегоняются углеводороды, температура кипения которых более высокая.

На данной стадии получают различные виды топлива: бензин, реактивное топливо, керосин, сжиженный газ и мазут. Мазут, кстати, до конца XIX века выбрасывали как отходы производства, а сейчас применяют в качестве жидкого котельного топлива или сырья для дальнейшей переработки - вакуумной перегонки. Тяжелые фракции невозможно перегнать при атмосферном давлении, а при необходимой для

Полный цикл нефтехимического производства включает не менее семи технологических переделов. Иногда стоимость продукции конечного передела может в 100 раз превышать стоимость исходного сырья.

Нефть дает тепло и свет -
Ей замены просто нет.

Делают из нефти много:

И асфальтные дороги,

И костюмы, и рубашки,

Удивительные чашки!

Вспомните, как тепловоз

Вас когда-то к морю вез...

В его топках нефть горела,

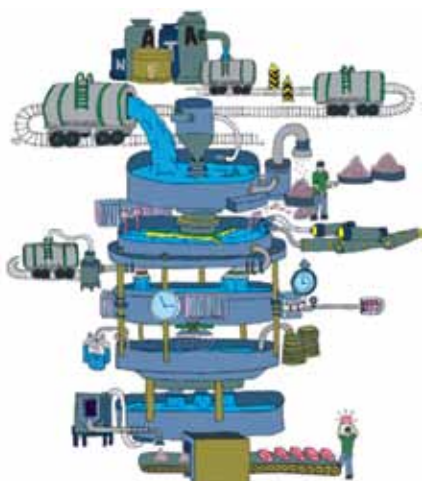
А без нефти что за дело?

И недаром в нашем крае

Всяк нефтяник это знает,

С нетерпением ее ждут,

Черным золотом зовут.

Мунайдың дәріге айналу үдерісі / Процесс превращения нефти в лекарство / The process of oil turning into medicine

их кипения высокой температуре начинается разрушение молекул. А в условиях вакуума их перегонку без разрушения молекул можно осуществлять при температуре около 400°C. В результате получают продукцию, которая подходит для переработки в моторное топливо, масла, парафины и церезины, и тяжелый остаток - гудрон, являющийся сырьем для производства битума.

Далее начинается вторичная переработка нефти, в процессе которой изменяется ее глубинная структура, а точнее, структура углеводородов, из которых она состоит. Вторичные процессы делятся на три вида: расщепляющие (каталитический крекинг, термический крекинг, висбрекинг, замедленное коксование, гидрокрекинг, производство битумов), облагораживающие (риформинг, гидроочистка, изомеризация) и прочие (процессы по производству масел, МТБЭ, алкилирования, производство ароматических углеводородов и т.д.). В результате получается сырье, которое находит широкое применение при изготовлении каучука, синтетической резины, синтетических тканей и пластмасс, полимеров, полиэтилена, полипропилена, красок, лаков, растворителей, бытовых красителей, воска и ядохимикатов. По статистике, на производство топлива идет порядка 84% добываемого объема нефти и газа,

Использование нефти в качестве сырья для химического производства началось в 1920-е годы. К концу века более трети всей продукции химической промышленности делалось из нефтепродуктов. В качестве сырья для химической промышленности нефть и газ заменили каменный уголь, зерно, мелассу и древесину.

а остальные 16% являются сырьем для продукции нефтехимии.

Как бы странно это ни звучало, но нефть окружает нас повсюду. Начиная свой день, мы используем огромное количество продуктов, которые были изготовлены благодаря «черному золоту». Нас будит звонок будильника, частично сделанного из пластмассы, которая, в свою очередь, изготавливается из углеводородов. В ванной комнате, являющейся следующей на пути нашего утреннего маршрута, на полочках также расположена масса продуктов, изготовленных из нефти. И используем мы эти продукты ежедневно, более того, не сможем без них обойтись. Мыло, шампунь, пена для бритья, зубная щетка и паста, дезодорант и парфюм. Помада, тушь, лак для ногтей, краска для волос, расчески и контактные линзы. Сама ванна и занавеска для нее - это далеко не полный список.

Включая пластмассовый чайник или открывая холодильник, мы также имеем дело с нефтью. Стирол, производная от этилбензола, который, в свою очередь, изготавливают из нефти, является одной из составляющих для производства холодильников. А упаковка колбасной нарезки, к примеру, изготовлена из полиэтилена - самого популярного на сегодня упаковочного материала.

Многа нефти мы носим и на себе. От макушки до кончиков пальцев, в жару или стужу это полезное ископаемое помогает нам выглядеть модно и комфортно. Очки, колготки, флисовые толстовки, резиновые сапоги, непромокаемые куртки, кроссовки, обувь из кожзаменителя и крем для нее, зонтики, молнии на нашей одежде, а также ряд инновационных материалов - например, используемая в пожарных службах невоспламеняющаяся ткань Nomex, способная выдержать температуру до 350 градусов Цельсия, также изготавливаются из нефти.

В автомобиле нас также окружают порядка 20 «нефтяных» продуктов. Это и резиновые покрышки (колеса), брызговики и дворники, коврики, покрытие сидений и даже руль. Антифриз, приборная доска, изготовленная из АБС-пластика, одним из составляющих которого является упомянутый выше стирол; ручки на дверях, ремни вентилятора, масляные фильтры. В дополнение, ваш автомобиль едет по асфальту, при изготовлении которого также используется «черное золото».

Нужно написать e-мэйл другу или поработать - мы включаем компьютер, который на 80-90% состоит из нефти. С

ее помощью, кстати, производят DVD- и CD-диски. Хотим отдохнуть - на помощь приходит iPad или MP3-плеер, потерялись - включаем GPRS-навигатор, желаем запечатлеть окружающий мир - берем в руки камеру или фотоаппарат. Кабели, наушники, мониторы, клавиатура, телефоны, принтеры, проекторы, сканеры, картриджи для принтеров - все это тоже сделано из нее.

Не обошла нефть и медицину. Болеть плохо, но, как выясняется, выздороветь без помощи продукции нефтегаза, как бы странно это ни звучало, практически невероятно. Обезболивающие средства, антигистаминные препараты и антисептики, протезы и бандажы, катетеры и перчатки, хирургическое оборудование. И даже любимый аспирин - все в списке.

А еще нефть используется при изготовлении продукции бытовой химии, свечей, клея, пластиковых труб и бутылок, некоторых видов подушек, тефлона - антипригарного покрытия для посуды. Масса спортивных принадлежностей, начиная от мячей для гольфа, скейтов и сноубордов и заканчивая искусственным покрытием для газонов, кредитные карты, куклы, кости для домино, чернила и кевларовые жилеты - во всем есть частичка углеводородов.

Обойдемся ли мы сегодня без нефти? Пожалуй, нет. И если с развитием альтернативных источников энергии топливная функция нефти, вероятно, уменьшится, то ее нефтехимическая составляющая будет только расти с появлением новых технологий более глубокой очистки нефти, а значит, возможности производства еще большего количества полезных для нас продуктов.

Первым синтетическим волокном стал нейлон, полученный в 1939 году. Список новых материалов стал быстро расширяться. Яркие, часто эластичные и немнущиеся искусственные ткани быстро вошли в моду после войны и дали повод для прогнозов о том, что хлопок и лен вскоре уйдут из нашей жизни. Этого не случилось, так как изначально синтетические ткани плохо «дышали» и не были приятными в носке. Но со временем им научились придавать нужные свойства, а также стали комбинировать с натуральными волокнами. Современная синтетика - это быстро сохнущие, хорошо пропускающие воздух и удерживающие тепло ткани.

КАЛЕНДАРЬ СОБЫТИЙ

Январь

10 января - в Шымкенте в областном Доме юношества прошла благотворительная акция, в рамках которой состоялась выставка продукции ремесленников из «Ресурсного центра ремесленников Южно-Казахстанской области» и встреча с выпускниками детских домов, проживающих в Доме юношества. Наша компания оказывает содействие Дому юношества - так, недавно «ПетроКазахстан» были приобретены мебель, телевизоры и бытовые приборы для столовых помещений.

16 января - в соответствии с нормами СТ РК ИСО/МЭК 17025-2007 «Общие требования к компетентности испытательных и калибровочных лабораторий» и ДП-СМ-03-06 «Система менеджмента. Проверки менеджмента» были подготовлены материалы для проведения проверки менеджмента в испытательной лаборатории ПККОП.

23 января - по заданию Ассоциации «КазЭнерджи» на Шымкентском НПЗ была проведена экспертиза проекта межгосударственного стандарта ГОСТ (СТБ 1588-2005) «Нефтепродукты жидкие. Потенциометрический метод определения меркаптановой серы».

24-27 января - на месторождении Кумколь прошло соревнование по баскетболу среди 7 подразделений ПККР и подрядных организаций. 1-е место заняла команда подрядной организации «Құтқарушы», 2-е место - ЦППН (цех подготовки и перекачки нефти) и 3-е место - команда компании-подрядчика «СНЕС».

Февраль

6 февраля - в рамках программы поддержки спорта ПККОП была оказана спонсорская помощь ОО «Федерация бокса ЮКО» на сумму свыше 18 млн. тенге на улучшение ее организационной и материально-технической базы.

7 февраля - общественный фонд «Добровольное Общество Милосердие» подвел очередные итоги акции «Подари детям Жизнь», проведя в Алматинском цирке отчетный концерт. За 5 лет действия акции была спасена жизнь 376 детей, а общая сумма собранных средств достигла 2,6 млн. долларов США. В этом есть и определенная заслуга нашей компании - вот уже несколько лет «ПетроКазахстан» является партнером Фонда, выделяя финансовые средства на реализацию его программ.

11 февраля - в Республиканском государственном предприятии «КазИнСт» утвержден Акт актуализации нормативной документации Лаборатории водно-воздушного контроля и реагентов ПККОП.

12 февраля - в конференц-зале нашего НПЗ состоялось собрание по итогам смотра-конкурса по охране труда среди подрядных организаций ТОО «ПККОП» за 2012 год. Подрядным организациям, победившим на смотре, были вручены грамоты и ценные подарки.

13 февраля - по заданию АО «НК «КазМунайГаз» и АО «КазМунайГаз - ПМ» нашим перерабатывающим подразделением проведена экспертиза проектов государственных стандартов по качеству воды и нефтепродуктов.

14 февраля - АО «ПККР» и ТОО «Кольжан» приняли участие в форуме нефтегазовых компаний «Нефть и Газ - 2013», организованном Министерством нефти и газа РК, который прошел в «КазМедиа-Центре» (г.Астана). Основным лейтмотивом форума стало информирование участников об основных потребностях нефтегазового сектора в товарах, работах и услугах и ознакомление с планами закупок на 2013-2015 годы.

14 февраля - прошло традиционное празднование Дня вывода войск из Афганистана ветеранами-интернационалистами, сотрудниками ТОО «ПККОП» и их гостями - представителями Союза афганцев г.Шымкента и ветеранами ВОВ ЮКО.

14-15 февраля - на месторождении Кумколь проведено соревнование по настольному теннису, в котором приняли участие 20 сотрудников ПККР и подрядных организаций. По итогам турнира 1-е место занял электромонтер ЦУГа Болат Мухамедов, 2-е место - сотрудник Интертич Бауыржан Парменов и 3-е место - старший механик УТО Драган Попович.

15 февраля - ПККР выступил спонсором турниров по шахматам среди мужчин и по шашкам среди женщин - ветеранов образовательной системы, организованных общественным объе-

«Мейірім» ерікті қоғамы» қоғамдық қорының есептік концерті / Отчетный концерт
ОФ «Добровольное Общество Милосердие» / Review concert of The Miloserdie
Volunteer Society Public Fund

Шымкенттегі Жасөспірімдер үйіне қолдау көрсету акциясы / Благотворительная акция в Доме юношества в Шымкенте / Charity event at Youth House in Shymkent

динением учителей-ветеранов при Кызылординском городском отделе образования.

16-17 февраля - на месторождении Кумколь состоялся турнир по шахматам, за призовые места боролись 12 сотрудников ПККР и подрядных организаций. Шахматная корона досталась специалисту ЦУГ Каламкас Шалахатовой, 2-е место занял специалист УМР Канат Кулимғалиев и 3-е место - сотрудник «Құтқарушы» Гани Исаков.

19-23 февраля - ПККР спонсировал участие команды ветеранов футбола Кызылординской области в XVI Чем-

пионате РК по футболу среди ветеранов, прошедшем в г.Алматы.

Март

12-14 марта - в преддверии весеннего праздника Наурыз компания «ПККР» организует раздачу продуктовых пакетов для 250 жителей Сырдарьинского, Жалағашского и Кармақшинского районов и города Кызылорда, из числа различных социально уязвимых групп, включая малообеспеченные семьи, инвалидов, семьи жертв Афганистана и Чернобыльской аварии. Аналогичные продуктовые пакеты получают и 100 пенсионеров компании и инвалидов,

получивших инвалидность на производстве.

15 марта - в Алматы проходит торжественная церемония вручения ежегодной Премии Президента «ПетроКазахстан», в рамках которой лучшие сотрудники компании получают награды за их высокий профессионализм и преданность делу.

15 марта - проведение ежегодной торжественной церемонии награждения лучших подрядных организаций, оказывающих услуги ПККР, по показателям БОТОС.

17-21 марта - проходят благотворительные утренники для 50 детей из малообеспеченных семей детского сада «Балғын» Жанакорганского района, 50 детей с ограниченными возможностями реабилитационного центра «Шапағат Казалинского района и 300 детям из малообеспеченных семей города Кызылорды, приуроченные празднику Наурыз. Компания «ПетроКазахстан» дарит ребятам одежду, мягкие игрушки и сладости.

20 марта - проведение академического концерта «Наурыз с Бибиғуль Тулегеновой» для сотрудников «ПетроКазахстан» и партнеров компании, организаторами выступают компания «ПетроКазахстан» совместно с ОФ «Здоровье Народа».

20-21 марта - в честь Наурыза на месторождениях Кумколь и КАМ для сотрудников ПККР проходит праздничный концерт с участием вокально-инструментального ансамбля «Мереке».

22 марта - празднование Наурыз мейрамы для сотрудников ТОО «ПКОП».

22 марта - ПККР принимает участие в общегородском праздновании Наурыза на центральной площади г.Кызылорды. В юртах, декорированных в национальном стиле, компания организует праздничный благотворительный дастархан с традиционными блюдами для 500 жителей областного центра.

30-31 марта - в рамках празднования Наурыза в спорткомплексе «ПетроКазахстан» проходит соревнование по мини-футболу среди подразделений ПККР.

«Балғын» балар бақпашындағы Наурыз / Наурыз в детском саду «Балғын» / Nauryz at Balgyn kindergarten

ЗИМНЕЕ ПУТЕШЕСТВИЕ В ЛАПЛАНДИЮ

Подготовка к поездке

25 сентября 2012 года в преддверии Дня туризма в одном из алматинских торгово-развлекательных центров жители южной столицы имели возможность встретиться с Санта Клаусом. Увидеть сказочного гостя из заснеженной Финляндии пришли дети разных возрастов и их родители. Каждый желающий мог подойти, посидеть на коленях у Санты и загадать свое самое заветное новогоднее желание. Данная промоакция проводилась в рамках открытия нового прямого чартерного рейса Астана - Киттиля (Финляндия) - Астана.

Тогда-то у нашей семьи и появилось желание посетить в новогодние праздники расположенный за полярным кругом удивительный край, название которому Лапландия. Коллеги несколько удивлялись, узнав о моем намерении встретить Новый 2013 год в условиях полярной зимы, поскольку подавляющее большинство наших граждан едут в теплые страны. Но мы с супругой твердо решили полететь из алматинской зимы в финскую полярную и начали готовиться к предстоящему путешествию.

К началу ноября мы, проанализировав описания отелей и отзывы туристов, заказали гостиницу и получили шенгенские визы, которые были оформлены в Посольстве Литовской Республики в Алматы. К этому моменту благодаря Интернету мы уже запланировали активные спортивные и развлекательные новогодние мероприятия. Потянулись дни в ожидании чуда, которое приходит к взрослым и детям на Новый год. С приближением даты вылета течение дней ускорялось в геометрической прогрессии, и вот наконец этот день настал. «До встречи в новом году, мои родственники и коллеги, компания и родной город!» - говорил я, проходя на борт самолета.

Первые впечатления

Мы благополучно долетели до Астаны и зарегистрировались на рейс компании «Finnair». Оказалось, что в самолете много родителей с детьми школьного и дошкольного возрастов, и это было удивительно, ведь температура воздуха в Леви, по данным метеослужб, была ниже 20 градусов мороза. Дальнейшие события показали, что для детей на курорте созданы все условия для активного отдыха и развлечений. Полет из Астаны прошел удачно, и через 4,5 часа наш самолет приземлился в аэропорту горо-

Оңтүстік беткейі Леви бөктеріндегі мақала авторы / Автор статьи на южном горнолыжном склоне курорта Леви / Author of the article at the southern part of the Levi slope

да Киттиля. Температура воздуха в районе аэропорта была минус 26 градусов по Цельсию. Ну, вот она, заполярная зима, подумал я, выходя из самолета, но, к своему удивлению, не ощутил столь сильного мороза. Пограничный и таможенный контроль, получение багажа прошли как обычно. Удивило, что пограничник, внимательно изучая визы, тем не менее спрашивал у каждого туриста: «На какой срок вы прибыли в Финляндию и с какой целью»? Также запомнилась милая собачка, обноживающая чемоданы прилетевших, как мне показалось, в надежде своего хозяина-таможенника обнаружить «лишнюю» бутылку алкоголя, так как его ввоз в Финляндию строго ограничен.

После 20-минутной поездки на автобусе по довольно узкой заснеженной дороге, по обеим сторонам которой возвышались запорошенные снегом ели, мы прибыли в отель. Номер в отеле был стандартный, но с особенностью - в нем находилась индивидуальная сауна, которая разогревалась до 100 градусов в течение двух часов. Окна выходили на центральный горнолыжный склон, где было расположено пять подъемников, и весь склон красиво освещался в течение всего дня. Первый день нашего пребывания мы посвятили знакомству с Леви.

Курорт Леви расположен в западной части Лапландии, на 160 км севернее полярного круга и в 15 км от аэропорта города Киттиля. В 10 часов утра по местному времени на улице было по-прежнему

темно, к обеду несколько посветлело, но к 15 часам опять плавно опустилась ночь. Время года, когда солнце не поднимается выше горизонта, финны называют «каамос». Таинственное чередование полной темноты с полумраком - уникальное явление, которое можно наблюдать в разгар финской зимы в течение более или менее продолжительного периода в зависимости от географической широты местности.

Леви представляет собой небольшую деревню из нескольких отелей и множества коттеджей, расположенных прямо в лесу. Коттеджи - это в основном деревянные срубы, так же как и расположенные рядом финские бани. Улицы, переулки, балконы и стены зданий круглосуточно подсвечиваются. Между домами развешаны красивые гирлянды и фонарики, что создает атмосферу какого-то волшебства и праздничного настроения. Несмотря на мороз, на улицах было довольно много людей. Снег, выпавший накануне, был собран в огромные снежные кучи, с которых с большим удовольствием и весельем на санках и ледянках катались, да и просто валялись дети разного возраста. Проходя мимо припаркованных на стоянке автомашин, нельзя было не обратить внимания на специальные приспособления для обогрева двигателей. Припарковавшись, водитель кабелем соединяет свой автомобиль со специальной стойкой, и двигатель постоянно находится в разогретом состоянии.

Данную услугу предоставляют большинство отелей и коттеджей, не имеющих закрытой отапливаемой парковки.

Поездка на оленью ферму

На следующий день погода резко изменилась, температура поднялась до минус 4 градусов по Цельсию (за сутки перепад составил более 20 градусов), и пошел снег, который, практически не прекращаясь, шел до нашего отъезда, а температура не опускалась ниже минус 8 градусов. После завтрака мы выехали на оленью ферму, чтобы ознакомиться с жизнью и бытом коренных жителей заполярной тундры – саамов, а также прокатиться в оленьей упряжке по лесу. Северный олень является частью национального образа и одним из главных символов Лапландии. Это наполовину одомашненное животное. Северные олени боязливы и стараются избегать встречи с людьми, особенно в зимний период. Но на дорогах, в лесу, рядом с горнолыжными склонами иногда можно встретить оленей, беззаботно гуляющих или пытающихся добыть из-под снега ягель (олений мох), который произрастает в альпийской тундре и в зимний период составляет до 90% пищевого рациона животных. Встреча с оленями, посещение саамского чума, катание на саних в сочетании с увиденной дикой природой произвели неизгладимое впечатление. На экскурсии было много детей разных возрастов, которые пребывали в восторге от встречи с животными и предоставленной возможности покормить оленей с рук.

Мотосафари

В один из дней нашего пребывания мы брали в аренду снегоход и совершили

увлекательную поездку по окрестностям Леви. Компания-арендодатель предоставляет все необходимое обмундирование, которое включает теплый комбинезон, высокие ботинки, перчатки и шлем с защитной маской. От нас требовалось наличие водительского удостоверения и 0 промилле алкоголя в крови у водителя, хотя тест и не проводился. После короткого инструктажа по управлению я сел за руль, а супруга сзади. Инструктор вручил карту официальных маршрутов для снегоходов, протяженность которых насчитывает 886 км. В день поездки было открыто и подготовлено около 300 км специально отмеченных на карте трасс. Подготовленная трасса для снегоходов представляет собой проложенную ратраком снежную дорогу шириной 4-5 метров, ежедневно расчищаемую и укатываемую. После выезда за город наш путь пролегал по замерзшему озеру, береговая линия которого угадывалась по наличию леса. Затем мы заехали в лес, и скорость движения заметно упала, так как было трудно оторваться от красоты заснеженных елей и окружающей природы. По пути встречались знаки, аналогичные дорожным, предупреждающие об опасностях, пересечении с лыжными трассами и ограничении скорости. Для детей к основному снегоходу цепляется закрытый отапливаемый прицеп-сани, в котором комфортно могут разместиться 2-3 человека и наблюдать в окно за происходящим снаружи. На обратном пути, немного набравшись опыта и привыкнув к системе управления, на отрывных участках удавалось развивать скорость до 70 км в час. В фирме проката мы узнали, что при желании можно совершать многодневные путешествия

и даже доехать до границы с Норвегией или Швецией.

Хаски парк

Нашим следующим развлечением стало катание на собачьей упряжке. В окрестностях Леви расположено несколько собачьих ферм, предлагающих свои услуги по сафари на различные дистанции. По совету местных жителей мы выбрали фирму «Леви ХаскиПарк» («Levi Huskypark»), имеющую более чем 20-летний опыт разведения и организации сафари на собаках. Хозяин питомника рассказал, что некоторые хаски являются прямыми родственниками черного северного волка, но тем не менее они очень ласковы и привязаны к человеку. Перед поездкой был проведен инструктаж по способам управления упряжкой и знакомство с образом жизни собак. Собаки чутко чувствуют погонщика - каюра - и седока в сани. Сафари проводилось в два этапа, чтобы каждый из путешественников мог попробовать себя в качестве погонщика. Незабываемая поездка по заснеженному ландшафту Заполярья на собаках, когда хаски с удовольствием бегут по лесу, а ты сливаешься с природой, наслаждаясь безмолвием и неповторимыми северными видами, надолго останется в нашей памяти. В заключение нам предложили сфотографироваться с собаками, выпить в чуме горячего глэгги (безалкогольный напиток на основе брусничного или черносмородинового сока) и отведать жаренных на открытом огне колбасок.

Новогодняя ночь

В новогоднюю ночь мы приняли решение посетить один из национальных ресторанов Леви. Традиционная лапландская кухня и старинные деликатесы пользуются большим спросом среди гурманов, более того, часть рецептов готовится поварами из продуктов, производимых в Лапландии. Нам предложили отведать блюда из мяса северного оленя, белой куропатки, лосося и местных ягод. Жаркое и стейк из оленины - очень популярное лапландские блюда, это мясо является деликатесом и имеет неповторимый утонченный вкус. После ужина, прихватив с собой купленную в дьюти-фри бутылку шампанского, мы пошли гулять к центральному горнолыжному склону. Администрация курорта сделала подарок всем отдыхающим, продлив время работы подъемников до полуночи и предоставив возможность желающим встретить Новый год прямо на лыжах. На склоне собралось много народу - взрослые, молодежь и дети катались на

санках, веселились и просто дурачились, отсчитывая последние минуты уходящего и ожидая наступления Нового 2013 года. В полночь все услышали и стали громко считать удары местного колокола, с первыми звуками которого в воздух полетели сотни пробок от шампанского. Новый год наступил! Совершенно незнакомые люди из разных стран поздравляли друг друга, угощая игристым напитком. Не успев привыкнуть к ощущению, что все уже свершилось, в небо взлетели яркие заряды фейерверка, который продолжался около получаса и был логическим продолжением зимнего праздника. Вот так, в кругу совершенно незнакомых людей, мы встретили Новый год, конечно, вспоминая своих родных, знакомых, коллег и желая им крепкого здоровья и всего наилучшего, тем более что в Алматы к этому моменту шел уже пятый час нового года.

Горнолыжник начинается в Финляндии

Первое января, 9 часов утра. Что делают нормальные люди в это время? Конечно, приходят в себя после весело проведенной новогодней ночи. А мы уже стояли в кассах «Zero Point» («Нулевая точка») за билетами «ski pass» на подъемники и арендой лыжного снаряжения. Леви - прежде всего всемирно известный горнолыжный курорт, который уже четырежды признавался лучшим в Финляндии, и один из двух в этой стране, оснащенный гондольной канатной дорогой (Levi Gondola 2000) и трассой, на которой ежегодно проходят этапы Кубка мира по горным лыжам (9-11 ноября в 2012 году). Обширная система трасс, увеличивающаяся каждый сезон, охватывает всю гору Левитунтури с ее открытой макушкой и покрытыми лесом склонами. Даже хорошо подготовленному горнолыжнику сложно протестировать все здешние трассы за один день. Близость подъемников к отелям позволяет максимально эффективно использовать время катания. В период нашего пребывания в Леви работали 16 подъемников из 26 имеющихся, было открыто 18 склонов из 43 и 15 склонов освещались. Большая часть лыжных спусков подходит для начинающих, есть склоны для продвинутых лыжников и четыре черных спуска для экспертов. Максимальный перепад высот - 325 м, самый длинный спуск - 2500 м, самый длинный подъемник - 1636 м. В Леви есть один суперпайп (ред. - приспособление для выполнения трюков), один хаф-пайп, один снежный парк и 10 детских спусков. За каждой трассой очень тщательно ухаживают, по воз-

можности сохраняя и наращивая высоту снежного покрова с помощью ратраков и снежных пушек, которые работают исключительно в ночное время. Автобусы для горнолыжников «Ski bus» курсируют в течение всего дня по двум маршрутам, проложенным вокруг горы навстречу друг другу, что дает возможность быстро добраться до любого склона. Кататься на лыжах могут все желающие. Даже те туристы, которые впервые встали на горные лыжи, с помощью инструкторов местной горнолыжной школы на 3-й - 5-й день уже довольно уверенно спускались со склонов средней сложности. Мы в основном катались на южных склонах, еще называемых семейными, где есть два параллельно проложенных подъемника и несколько спусков для детей и взрослых, позволяющих получить максимальное удовольствие детям и лыжникам с начальным и средним уровнем подготовки. Для детей услуги подъемника бесплатны, и на детском склоне катались даже малыши в возрасте трех лет. Прекрасный вид на Леви и окрестности открывается при подъеме на одном из центральных подъемников - на макушке горы я дважды встречал беззаботно пасущихся оленей, и многие горнолыжники оставались, завороженные этой необычной картиной. За четыре дня катания я опробовал практически все трассы, в том числе и так называемую «World Cup» со средним уклоном 52 градуса на заключительном отрезке. Ежедневно от катания на горных лыжах мы получали огромное удовольствие, заряд бодрости и хорошего настроения.

Один из вечеров был посвящен катанию на классических беговых лыжах - и опять восторг от разнообразия отлично подготовленных и освещенных трасс, приспособленных для лыжников

с разным уровнем подготовки. Некоторые трассы начинаются непосредственно от дверей отелей (поверьте, без преувеличения). Всего в окрестностях Леви проложено 230 км трасс, а в период нашего пребывания было открыто порядка 120 км. За состоянием трасс и их готовностью можно следить через Интернет, где информация доступна в режиме онлайн. А после катания всегда было приятно расслабиться в сауне и выпить чашку ароматного чая с финским медом.

Пора домой

Семь дней нашего пребывания в Леви пролетели очень быстро, и пришло время собираться домой. Заканчивающийся отдых - это всегда немного грустно, но вспоминая каждое событие в отдельности и все вместе, мы пришли к выводу, что отдых удался. Традиционные монетки в воду бросать было негде, поэтому мы бросили их в снег на горнолыжном склоне, загадав желание о возвращении. Обратный полет прошел штатно, без особых задержек. Вот так исполнилось наше заветное желание - мы побывали за полярным кругом в заснеженной Лапландии, покатались на оленях, собаках и горных лыжах, а встречу с самим Сантой Клаусом в его резиденции мы намеренно оставили на следующий год, чтобы был повод приехать еще раз. Вернувшись в Алматы, мы поехали кататься на наш известный горнолыжный курорт. Соотношение цен и сервиса, техническое оснащение и подготовка склонов одновременно вернули нас из финского чуда в привычную реальность. До свидания, Лапландия!

И. Дядищев,
менеджер по управлению
нефтебазами ПКОСИ, Алматы

THE 2012 RESULTS

Stable production indicators of PetroKazakhstan's divisions in 2012, active social and sponsorship work, 2 high state awards received by the company's management at the end of the last year, as well as a place in the top 50 Kazakhstan companies with sustainable reputation – we really do have achievements that we can be proud of! And each of the below listed figures and achievements contains a small part of your personal input, the input of every employee of our company – of the PetroKazakhstan team.

Exploration and production

In 2012, PetroKazakhstan Inc. produced 5.7324 mln tons of oil, including the 50% share in our JVs - Kazgermunai and Turgai Petroleum. Of this amount, the total actual production of PKKR, Kolzhan and PKVI amounted to 3.1007 mln tons, 50% of production in Turgai Petroleum - 1.0695 mln tons, and 50% of production in Kazgermunai - 1.562 mln tons.

Last year, the company put in operation 79 new wells, including 57 producing and 22 appraisal wells. Seismic exploration works were conducted with the aim of discovering new hydrocarbon reserves: under License 951-D - 200 linear km of 2D seismic works and 3D seismics on 80 sq. km, under Contract 1057 - 3D seismics on 100 sq. km, and under Contract 1928 - 500 linear km of 2D seismics and 3D seismic works in the amount of 64 sq. km.

There were 34 exploration wells drilled in 2012, with the exploration drilling success factor of 70%. For the company's long term development, the incremental reserves indicator is important, and in 2012 it amounted to 3.674 mln tons, which were explored mostly in the deposit fields of Western Tuzkol, Belkudyk and Doshan. Reserves of gas deposits were also established in the Akzhar and Ketekazgan structures.

Processing

In 2012, our Refinery processed 4.753 mln tons of crude, which is 149 thousand tons more than the 2011 indicators. Besides that, a record level of high octane gasoline output was achieved last year – 72% of the total volume of gasoline production, which exceeds the 2011 indicator by 9%. The Refinery increased its output of aviation kerosene, vacuum gasoil, liquefied gas and high octane gasoline grades.

During the last year, the Refinery's specialists were conducting wide-scale work on product quality improvement. Preparation for implementation of the Refinery Modernization Program is underway; the Program envisages for construction of 7 new process units and reconstruction of 3 existing ones. The purpose of the Refinery Modernization Project is switching to production of petroleum products which comply with the Euro-4 and Euro-5 standards, as well as increasing the conversion rate and output of light petroleum products.

Marketing and transportation

In the conditions of continuously changing situation in the petroleum products market, our company is invariably fulfilling its obligations of supplying fuel to the consumers. In the framework of stabilization of the fuel & lubricants market in the RK and maintaining its status of a socially responsible company, PetroKazakhstan ensured the supply of 1.012 mln tons of petroleum products (diesel, gasoline, fuel oil, aviation kerosene) under social programs.

The year 2012 was successful in the sphere of transportation logistics as well - thanks to the well organized system of tank car turnover, the company achieved a reduction in the transportation cost and preserved its position as one of the leading companies among Kazakhstan's freight shippers.

HSE

All the operational standards in the sphere of Health, Safety and Environment, which are adopted in PetroKazakhstan, are being observed in full volume. Last year, PKOP LLP successfully passed a confirmation audit for compliance of Environmental Management System with the international standard ISO:14001 and re-certification for compliance with the OHSAS:18001 international standard. And PKKR successfully passed certification for compliance with OHSAS:18001 in 2012 and is planning to implement ISO:14001 by the end of the year. In addition to that, PKOSI and PKOP passed the HSE management system audit on the part of CNODC.

Corporate social responsibility

For a number of years in a row, PetroKazakhstan has been confirming its status of a socially responsible company by practical deeds. Being one of the largest employers and tax payers in the regions of its activities, PetroKazakhstan is unflinchingly continuing active implementation of its sponsorship programs. In addition to their traditional projects and support of sponsored organizations, in 2012 PKOP and PKKR signed Memorandums of Cooperation with the Akimats of the South Kazakhstan and the Kyzylorda Oblasts. PKOP allocated 1 mln, and PKKR - 2.5 mln US dollars, for implementation of the social programs in the framework of the Memorandums.

Social responsibility has an internal focus as well - thus, to provide quality leisure time for the KAM rotational camp workers, the Kazhymukan Munaitpasov Sports Center with 9 functioning sports sections was commissioned in the Arysium field in May 2012.

The projects aimed at culture support had a special place in 2012, and one of the largest was the exhibition of Kazakhstan's and Central Asian painters titled «The Sun-blessed Land». This event, widely covered by the media, was initiated and organized by PetroKazakhstan with the support of the Almaty City Akimat and Akimat of the Medeu District of Almaty and the Central State Museum of the RK. Our company also acted as the general sponsor of I. Serkebayeva's book «Bibigul Tulegenova: To Love, To Hope and To Believe» - the first book based on the singer's reminiscences of her life and creative work, the presentation of which was held on 19 December 2012 in the Kazakh State Academic Opera and Ballet Theater named after Abay in Almaty. One of the brightest events was «The Pearls of France - French Art and Culture from Renaissance until Today» exhibition sponsored by PetroKazakhstan, held last summer in Almaty's Kasteyev Museum.

Achievements and awards

The country leadership's highest recognition of PetroKazakhstan's role in the development of the regions and the Republic of Kazakhstan as a whole was marked with 2 state awards, which were presented to the PKI President and PKOP First Vice President Mr. Wei Yuxiang and the PKI Vice-President for Strategic Communications Mr. B.I. Issengaliyev. According to the Head of State N.A. Nazarbayev's decree, Mr. Wei was awarded the II class Order of Dostyk, and Mr. Issengaliyev - the Order of Kurmet (details on page 55).

The year 2013 is presenting new objectives and tasks before us. It is planned to produce 5.05 mln tons of oil and gas condensate and to process 4.8 mln tons of oil with improved quality of the output products, to continue active implementation of the Shymkent Refinery Modernization Program and exploration of new hydrocarbon reserves. PetroKazakhstan's closely working team will focus all its efforts on implementation of the planned projects, thus contributing to the economic development of the regions and Kazakhstan as a whole.

OUR AWARDS

The services of our company's management for the Republic of Kazakhstan received a high appraisal from the Head of the State N. Nazarbayev: at the end of 2012 PetroKazakhstan Inc. President Mr. Wei Yuxiang and Vice-President Bakhytzhan Issengaliyev were conferred state awards.

Вэй мырзаның «Достық» орденімен марапаттау / Награждение г-на Вэя орденом «Достық» /
Mr. Wei is being awarded with Dostyk order

«...For fruitful work on maintaining mutual public consent, strengthening of peace, friendship and cooperation between the peoples, the award is conferred to...» - was heard from the loudspeakers of

Reference

State awards are conferred by the President of the RK. The recipients of the orders are referred to as the Chevaliers of the appropriate order.

The I and II class Order of Dostyk (Friendship) is awarded to citizens for fruitful work on maintaining mutual public consent, services in strengthening peace, friendship and cooperation between the peoples.

The Order of Kurmet (Merit) is awarded to citizens for services in developing the economy, social sphere, science and culture, education, for exemplary service in the state bodies and active public work.

the Kyzylorda Oblast Music and Drama Theater. On 25 December 2012, the Akim of the Kyzylorda Oblast B. Kuandykov solemnly presented to our company's President Mr. Wei the state award, the Order of Dostyk, II class. During the years of his work in the company, Mr. Wei made a significant contribution to the development of PetroKazakhstan, which became an example of Kazakhstan and China bilateral cooperation and one of the flagships of the Republic's oil industry. The company implemented advanced management methods and technologies, achieved serious success in field development and enhancement of the field infrastructure. PetroKazakhstan continues its work on assurance of full gas utilization, and active work under the Shymkent Refinery modernization project, which will allow achieving a new level of its development.

On December 13, Bakhytzhan Issengaliyev was awarded the Order of Kurmet in the Ak-Orda, the residence of Kazakhstani President in Astana.

This highest state award was given to Mr. Issengaliyev under the suggestion of the Ministry of Oil & Gas, Akimat of the South-Kazakhstani Oblast and KazEnergy Association. The award recognizes his dignified contribution in the development of the company, oil & gas industry and strategic partnership between Kazakhstan and China.

Owing to his initiatives and systemic actions, today PetroKazakhstan is substantively considered to be an example of corporate social responsibility and fast-growing multinational company with solid reputation. Balanced company strategy in economic, social and ecology areas made the company one of the leading companies in oil & gas industry for the last five years. PetroKazakhstan ranks in the list of the 50 best country's companies with the highest reputation not a first year already. It is a high achievement, considering that only two companies - KazMunaiGas and PetroKazakhstan - represent important for the country oil & gas sector in this list.

Extensive life and professional experience of Mr. Issengaliyev, as well as his influence in the government authorities, public and mass media are considered as a special asset of the company, which allows proper setting and successful reaching of business goals.

To our Dear Ladies

from the PetroKazakhstan Men!

Happy

of March

to all of you!

You can't even imagine how much we love you! We won't be able to live a single day without you! Only you can make this world bright, and all that we do is for your sake only! Your beauty, your love, wisdom and care give us the strength to live and inspire us for heroic deeds in your name!

A. Bekliyev, Chief Technologist,
PKKR

We would like to wish your men always to bring you joy, flowers and congratulations, and in return receive smiles and kisses from you. We wish you lots of happiness and strong health!

Zhosaly
Terminal Team

Let the day of March the 8th justify all your expectations and hopes!
We would especially like to distinguish the women whose work is related to the field.
You are sharing all the rotational work conditions on an equal footing with men, and all honor and highest respect for that!
Let there always be good fortune and prosperity in your homes!
We wish you health and love!

Support Service, Kumkol Field

Be in love and be loved, and don't be shy to allow us to love and indulge you! On this bright spring holiday, we wish you high spirits and women's happiness, and let all your dreams come true!

A. Zekov,
Safety Senior Specialist, PKOSI

We wish you happiness, love and well-being from the bottom of our hearts! Let your homes be filled with the flower bouquets, let there be not enough shelves for the gifts and bowls for the sweets! On this day - all is for you only!

V. Khidankov,
Support Specialist,
PKKSI

May all your cherished dreams come true, and let all the hardships evade you!
Let your souls be warmed with spring sun, and our souls melt from your presence!
And at home, may there be only smiles and great spirts of your close ones awaiting you.

S. Pilipenko,
Technical Director,
PKOP

A woman is the core of the family, she is the origin of everything, the source of life and love that illuminates our lives! We wish you fine health, happiness, good fortune and lots of pleasure!

L. Baizhanov, Customs Group Specialist,
Commodity Transportation Group,
PKOP

Thank you for your existence and for bringing harmony to our men's team with your beauty. We wish you fascinating and fruitful work, and let you be greeted at home with the joyful faces of your men and a world of flowers! We wish you love and joy, 365 happy days per year, and eternal youth for your souls!

M. Madikhodzhaev, Director, Department of Human Resources and Administration,
PKOP

7 QUESTIONS TO...

Steady and kind, ambitious and achieving; on the Eve of the International Women's Day we would like to present for the readers' attention 6 mini-interviews with the beautiful half of our company.

...LYAZZAT ATABAYEVA, Financial Reporting Manager, PKKR

1. Why did you decided to change your job?

Briefly speaking, this decision came in response to devaluation of the teaching profession, which occurred as a result of the social transformations of the 90-s. It was necessary to adapt to the changes; my experience of working in higher education and my second specialization - English language - came in very handy at that time. I found the work easily, providing assistance to various international missions and organizations which were then coming to our region.

In 1996 I came to Hurricane Kumkol Munai, and right from the start of my work in the company I was assigned to the financial department as a translator. The translator's profession has one outstanding quality which makes it attractive - it gives one the possibility of continuous internal development. Provision of written and verbal translations actually served as a good school for me, which allowed me to master the basics of accounting and finance in practical work. With time, I acquired the interest and the desire to work in this sphere. Later on, when, upon completing education in Accounting and Audit at REI

MESI, I was offered an analyst's position in the financial reporting group, I accepted it with pleasure.

2. Did you have to change for this new profession? Which qualities are important for a financier?

Of course I did. It was necessary to acquire new knowledge - so I had to retrain myself, to stifle the humanities specialist in me for the sake of the exact sciences. As for qualities which are important for a financial specialist, I would identify well developed logical thinking, among the personal qualities I would distinguish even-temperedness, and among the acquired qualities - cooperation ability.

3. Which part of the work process do you enjoy the most?

I always like to receive new knowledge, I'm pleased by the friendly interaction in the work team, the opportunity of meeting new people, the material incentives and, no doubt, the work results that bring psychic income.

4. What is the best recreation for you?

In my view, the best recreation is anything that allows you to immediately be distracted from the current issues and to switch over to something that you are interested in right now. And I'm interested in many things: classical music, good literature, communicating with interesting people and with small children, tourism, handicraft, and observing nature.

5. What is your professional dream?

Just like in the saying "Feasible dreams are not dreams, but an action plan". Since I work in the financial department, my dream is rather earthly, it is that all of the groups work like a clock, all audits pass painlessly, no interaction problems arise, and that all employees be well qualified, loyal, motivated and working with great pleasure!

Education

The Kirov Kazakh State University, specialty: history teacher of secondary school with teaching in a foreign language; Postgraduate Course at the Kiev State University (PhD); Remote Education Institute of the Moscow State University of Economics, Statistics and Informatics (REI MESI), major in accounting and audit

Career

1983 - history teacher, Kyzylorda Pedagogical Institute; 1995 - administrator and translator, development projects of the UN and other international organization; 1996 - translator, Hurricane Kumkol Munai; 2004 - financial reporting specialist, PKKR; 2008 - senior financial reporting specialist; 2011 - financial reporting manager.

First salary

120 rubles (1983)

6. What advice could you give to those who are at the beginning of their career path?

It seems to me that it is important to develop such qualities as diligence, curiosity and endeavor to develop. Thinking of your career growth, do not forget about the importance of respectful attitude to those around you.

7. Imagine that you have won 20 million dollars in a lottery. What would you spend it on?

I would invest a part of it in a profitable business, and the rest I would spend on implementation of the plans of my family, children and relatives, and the third part I would surely spend on charity. Well, and some part of it I would just thoughtlessly spend on female things in a large mall, just to get the feeling of being a shopaholic.

...BAKYTGUL YESIRKEPOVA, Team leader, Technologists Group, Field Operations, PKKR

1. We are used to the fact that mining engineer's work, or any work in the field, traditionally is men's occupation. Why did you choose this particular profession?

The professions have been divided into men's and women's occupations since time immemorial. The former ones require physical strength, endurance, business acumen; the latter ones - social disposition, practicality, orderliness and loyalty. I was choosing my profession not on the basis of whether it is men's or women's, but after my own heart. At school, I liked math, physics, chemistry and drafting. Therefore, when it was time to choose a profession, I decided to enroll in the petroleum faculty of a polytechnical institute and, honestly speaking, I never regretted it a bit. As for the disputes on whether this is men's or women's profession, I'd like to point out that in some areas women cope with the work better than men: where it is necessary to have accuracy, orderliness, thoroughness and patience, which are the attributes of the fair sex. In reality, it's not the fact of belonging to one or the other gender that's important, petroleum specialist's profession requires precise knowledge and up to date technical solutions. Therefore, a petroleum specialist must first of all possess good mathematical logic, knowledge of physics and chemistry, which is required in any technical specialization, and, most importantly, it is necessary to love your profession.

2. How does your working day usually go?

Life in the field starts early. At 6:30 a.m. I come to the office with determination to fulfill 100% of my various job duties. I start my day by checking daily reports on oil production, well stock and accomplished action plan items. At 7 in the morning we have a meeting, at which my colleagues submit daily reports on operational indicators. In my capacity of the manager, I analyze them, find out the causes if actual oil production figures deviate from the planned ones - because in oil production everything must run like clockwork, and I search for ways to eliminate the deviations. In my work, it is important to continuously track all the data, because that's the only way to promptly identify and eliminate a problem.

I also go directly to the field sites, where, jointly with the operator, I perform test measurements of oil flow rates, oil sample

taking, I check the readings of mass meters at metering stations, the filled in certificates of oil transportation by tank trucks and the results of the chemical analysis of oil. We present all the data on a daily basis in the form of reports, which go to the management, engineers and specialists

Education

The Kazakh Polytechnical Institute named after V.I.Lenin, Petroleum Faculty, major in development and operation of oil and gas fields, specialty: mining engineer

Career

1991 - 4th category operator, Oil & Gas Production Department, Yuzhneftegaz; 1995 - process engineer of Central Engineering & Technology Service (CETS); 2000 - CETS technologist; 2006 - leading process engineer of Field Operational Services division; 2008 - Team leader, Technologists Group, Field Operations

First salary

220 rubles (1989)

Awards

- Best PKKR Employee - 2008
- KazEnergy Association Award
- Silver Presidential Award-2011

of PKKR JSC, PKOSI, RD KazMunaiGas JSC and the Central Dispatching Board of the Oil and Gas Industry. During the day I interact both with my colleagues from Kumkol, providing various consultations to the production division specialists, and with the employees from PKKR, PKOSI, Kolzhan LLP and PKVI, as well as with our company's contractors. At the end of the working day I prepare a plan for the next day, breaking down the required actions by their urgency and importance.

3. What kind of mistakes are inadmissible in your work?

Irresponsibility, inattentiveness, deviations from the memos, instructions and directives of the company. Oil production is a hazardous operation, and any negligence, especially with respect to safety, may have far-reaching negative implications.

4. What do you find most important in the people you work with?

The most important traits for me are responsibility, discipline, professionalism and desire to be useful to the company.

5. What did your work teach you? Did you have to give up something for it?

Flexible thinking, ability to analyze and evaluate my actions in the process of work, readiness to make decisions and communication skills were the things I learned. Being a woman from the East, I like wearing dresses, but I had to start liking trousers as well.

6. What's the best advice that you were given?

To believe in myself. This, in turn, helped me to develop professionally. And the second advice that helped me was to have positive attitude towards the company in which I formed and grew up as a person.

7. If someone wrote a biography book about you, what would it be named?

«Her vision is dawn». If you ask why? Probably because I always try to think positively, to seek out opportunities instead of problems in anything that transpires, and I believe that all the good things are still to come!

...AKMARAL DUISENBIEVA, Head of the Laboratory of Water and Air Monitoring and Chemicals, Refinery Laboratory, PKOP

1. Your most memorable project.

Most likely, it is my participation in the creation of the Laboratory of Water and Air Monitoring and Chemicals (LWAM&C). Prior to my appointment as this laboratory's head, I was working as a laboratory specialist, but in a somewhat different area - in the Commodity Laboratory. The document package for the LWAM&C was prepared from scratch, and I had to try to grasp the essence of this new activity, to learn managing people, as well as to prepare documents for the laboratory certification - all at the same time. As a result, the certification was successfully obtained in 6 months.

2. How were you affected by this profession? What did it teach you?

First of all, to assume responsibility for the team, to make decisions, to listen to the opinions of my colleagues, and to work as a single team with them.

3. What do you like most in your work?

It's hard to single out just one thing. I like the company's development and ambitious plans. I am proud that PKOP has implemented such important systems as the ISO 14001 ecological management system and the OHSAS 18001 occupational health and safety management system. The forthcoming reconstruction of the Refinery will, of course, become a grand project which will result in the production of ecologically clean fuels and new type of products and will create new jobs. I like my colleagues, and generally, I like the work team which I'm part of.

4. What project were you granted the Gold Presidential Award for?

I received the Presidential Award with the Refinery Laboratory team. Our team has successfully implemented a number of projects: the project on laboratory retrofitting with advanced instruments for ecological monitoring of atmospheric air, emissions and effluents; the project on laboratory retrofitting with equipment and instruments for assurance of fuel compliance with Euro-2 and partially Euro-3 ecological standards, and the project on fireproofing the technical floor of the Refinery Laboratory premises for reducing the fire safety risks. These projects allowed shortening the time for performance of tests and assuring the accuracy of the results, as well as reducing the laboratory fire safety risks. In addition, we successfully accomplished recertification of the laboratories for water and air monitoring and reagents.

5. What will always make you smile?

There are many reasons. I smile when I'm happy, when I feel good. And I feel good when my family and close ones are in good health and happy, when I have friends I

can count on, when there is a reliable and committed work team.

6. How does one become a laboratory head? Your advice to young specialists.

Any work team is very hard to manage. One needs to have certain character traits for that - leadership, wisdom, attention to others, knowing how to influence the people around you, emotional balance, and creative approach to problem solving. A true leader must have entrepreneurial spirit, be energetic and capable of taking a calculated risk, be responsible, reliable and, no doubt, be a role model.

7. If you could invite any celebrity for dinner, who would you choose and why?

I'd invite for dinner the person on whom our future depends, our country's President Nursultan Abishevich Nazarbayev. I'm concerned about the future of our country and I strongly wish for us to live in a stable, peaceful, civilized and prosperous state.

Education

The Chimkent Polytechnic College, major in oil and gas chemical technologies; The South Kazakhstani State University, major in oil, gas and coal chemical technologies

Career

1985 - 2nd category sample taker, Commodity Laboratory, Refinery Laboratory, Shymkent Refinery; 1985 - 3rd category chemical analysis laboratory specialist, Refinery Laboratory; 1987 - 4 category chemical analysis laboratory specialist; 1992 - 5th category chemical analysis laboratory specialist; 1992 - inspection foreman, Refinery Laboratory; 1998 - 5th category chemical analysis laboratory specialist of the Commodity Laboratory, Refinery Laboratory; 1998 - 6th category chemical analysis laboratory specialist, Refinery Laboratory; 2003 - Head of the Laboratory of Water and Air Monitoring and Chemicals, Refinery Laboratory

First salary

90 rubles (1985)

Awards

The Gold Presidential Award-2010

...TATYANA KOSOKINA, Manager, Human Resources and Training, PKOP

1. Could you tell us, what is the first thing you pay attention to, when conducting interviews with candidates for a vacancy?

I rarely conduct interviews, because the selection of personnel is mostly performed for the operational units, where the functional specialists are tested with respect to possession of specific knowledge required for the particular operations. However, every candidate who comes for an interview must remember the saying «you cannot make a first impression twice». The candidate's tidiness, his behavioral habits and his attitude towards the employer - these are the things which draw your attention first of all. And, of course, professional qualifications - all of this is of huge importance.

2. What, in your opinion, could motivate an employee, besides salary?

While selecting the motivation tools, it is necessary to take into consideration the employee's values and objectives. If the employee is aiming for self-expression and career advancement, he can be motivated by participation in interesting projects, where he could show his worth, which in the future could possibly have a positive effect on his career growth as well.

The public recognition of the work results, such as presentation of certificates of merit and valuable gifts, is also important. An excellent motivation is the opportunity to obtain education at the company's expense, provision of medical insurance, vouchers, fitness center subscriptions, meal subsidies, cellular communications, and transportation to work. For example, in 2012 the company allocated about 13 mln tenge for acquisition of sanatorium and resort vouchers and summer children's camp vouchers for

children of the employees. About 180 employees were able to restore their health and to enjoy their holidays in sanatoriums.

Corporate parties, as well as modern equipment and furnishings in the office and creation of favorable working conditions also serve as good incentives of high importance, because it is always pleasant to work in a modern company. In the years 2011-2012, renovation of the canteens in the Refinery's administrative and utility buildings was completed - air conditioners and TVs were installed in each canteen, and now the workers not only can have a good meal during their lunch break, but they can watch the news as well.

3. Which one of the accomplished projects are you particularly proud of?

One of the most interesting projects, which left an impression not only in my memory but in the memories of many of the employees, was the Best in Profession contest held in 2006. I would like to thank Vice-President for Operations Mr. Jiang Shi, who supported this event by finding the possibility to allocate serious monetary funds for awarding the winners. The award presentation was held at a New Year's eve party, and I think that every winner was pleased to put on the decoration ribbon, with their colleagues cheering, and to receive the Best in Profession diploma and an envelope with the monetary bonus from the hands of the Vice-President or the Department Director. Unfortunately, this contest hasn't become traditional.

4. Your favorite saying.

«Perseverance always wins». This is a universal saying which is applicable to any activity, whether work, study or bringing up

children - you need to be patient and to exert efforts for achieving results in anything; nothing happens on its own.

5. What role in your life or destiny do you assign to the PetroKazakhstan company?

It is an inseparable part of my life, a place where I grew up professionally and was able to realize my potential, where I have learned a lot and continue learning every day.

6. What mistakes in the work of the HR manager, in your opinion, are unforgivable?

Since the HR manager's work is directly related to people, it is necessary to give consideration to every word and to always behave appropriately. As for unforgivable mistakes, they include a biased attitude towards applicants and, just like in any other profession, incompetence and by-the-book approach to work.

7. If you had magic powers, what supernatural abilities would you bestow upon yourself?

I would bestow upon myself the gift of being able to make people healthy, happy, kind and fair.

Education

The Pavlodar Polytechnic College, Faculty of Operation of Refrigerating Compression Machines and Units, qualification: mechanical technician; The South Kazakhstani State University, major in finance and credit, qualification: economics and finance specialist

Career

1979 - technician of refrigerating service, Medeo Sports Complex; 1981 - machinist of compression units, 4 category, Pavlodar Refinery; 1985 - labor organization engineer, Shymkent Refinery; 1987 - labor economics specialist; 1989 - accounting technician; 1998 - labor organization engineer; 2002 - senior manager of labor department; 2003 - head of labor department; 2005 - acting manager for human resources, administration and training; 2006 - manager for human resources and training.

First salary

120 rubles (1979)

...TATYANA IVANOVA, Chief Accountant, PKOSI

1. How does your working day go?

While organizing a working day, I try to adhere to my golden rule: «Good preliminary planning prevents bad indicators». First of all, I review my mail, then I work with my «to do» list, which includes meetings, deadlines for submission of reports and mandatory payments. I check account balances, forecasts of forthcoming payments, the reports, and the data to be entered into the Ledger; I sign documents, work with my subordinates, and lots of other things. I try to assign about 60% of my time to working with planned tasks, and the rest of the time goes to the ad hoc tasks.

2. What personal qualities do you value in people?

I could make a very long list: integrity and self-discipline, intelligence, positive outlook, good sense of humor, knowing how to take care of people, how to love and be friends. I value sense of responsibility, willpower and endurance, purposefulness and ability to perform. In my view, it is important to be ready for reasonable concessions and to aim for continuous self-improvement.

3. What do you like the most in your work?

I like the people I work with. When you realize the scale of your company's activities, it is very pleasant to be aware that you are also contributing to its great achievements. I like the opportunity to communicate with people from different countries and of different professions, the possibility of continuous development and improvement of my professional skills, earning a worthy salary, receiving pleasure from communicating with my colleagues who

have become a family for me. I appreciate the stability, the implemented advanced technologies, the existence of a fine tuned system in everything, as well as the inner culture of the employees at all positions.

To a modern person, it is not enough to plant a tree, bring up a child and build a house, nowadays we also want to realize our potential in a profession, to achieve fulfillment as an individual. It is a great happiness if you find a company where your abilities are required, and appreciated and shared with colleagues. I am lucky in this respect.

4. What did your work teach you?

Write it down and you'll remember it, omit it and it will be forgotten, negligence in records means doom for the whole business.

Speaking seriously, the chief accountant's work is really complicated, and is impossible to do without a certain knowledge background. I have supplemented my knowledge background by acquiring valuable experience and understanding of the internal business processes of the company. I received additional expertise in the sphere of international financial reporting standards, taxation, labor, currency and civil legislation, methodology for organizing the accounting and taxation records, the procedures for documenting accounting operations and organizing document control by accounting areas, as well as the procedures and rules for performance of audits.

5. You have been working in the company for many years. What, in your view, are the achievements and

changes that have occurred during these years, and what can you be proud of most of all?

When I came to the company in 1997, there were about 36 employees working and only 2 accountants. Today, that number has increased manifold, and PetroKazakhstan has become one of the biggest oil companies in Kazakhstan. The company has grown, and so have we.

6. What advice could you give to young specialists?

Select the vocation that's close to your heart, so as to become a professional in your sphere, learn deeper, look wider, expand your horizons, keep in touch with professionals, but, in your endeavor to carve a career, do not forget about the most important things - your family and your health!

7. If you had three months of free time and no financial restrictions, what would you do?

All people probably dream, in their hearts, of such a nice break, even those who love their work very much, and especially if there are no financial restrictions... (laughs). I would probably try myself in the sphere of investments in real estate and in the financial markets, and opening my own business. Also, together with my close ones, I'd visit the best resorts, spa salons, and, of course - if there would be time left - I'd go traveling around the world.

Education

The Almaty Economic College, major in accounting; the Belorussian State University, major in economics; KIMEP, «Cost and managerial accounting and taxation» course; ACCA Diploma in International Financial Reporting; professional accountant certificate

Career

1993 - specialist, taxation inspector of LLP department, Tax Inspectorate of the Sovietski (currently Almalinsky) district of the city of Almaty; 1995 - accountant, Turan Petroleum JV; 1997 - accountant, AB Hurricane Overseas Services, Inc.; 1998 - chief accountant, AB PKOSI

First salary

The equivalent of 65 dollars in rubles (1993)

Awards

Bronze Presidential Award-2006

...ZHU HONGYU, Deputy Director on economics, planning and budget, PKOSI

1. What is the most interesting part of your job?

Working in EPB involves both micro and macro views of the business activity of our corporation. By evaluating the drilling of an individual well we can estimate its profitability and efficiency; by consolidating the PKI annual budget we have a whole picture of yearly economic activities; and by updating the quarterly Remaining Value Report we can have an extended view until the expiry of subsoil use contracts. So, working in EPB requires knowledge of both the economic strategy and

Education

Master Degree, graduated from Gubkin Oil University (Moscow)

Working experience

2002 - Senior Specialist, Planning Department, AktobeMunaiGas, Aktobe; 2006 - Senior Manager, Planning Department, CNODC, Beijing; 2009 - Deputy Director, EPB, PKOSI

Awards received

- Advanced Individual of Planning System, awarded by CNODC, 2009-2010
- Silver President's award as a member of EPB, 2010
- Advanced Collectives of Planning System, awarded by CNODC, 2011-2012

economic details. I still need to learn to acquire more and more knowledge.

2. What is unusual about working in Kazakhstan? Does working culture in Kazakhstan differ greatly from Chinese one?

First of all, I had to change my working language, comparing to working in China (smiles). The other thing that I grasped is that the importance of communication doubles when working abroad.

Mutual respect and successful communication can diminish any conflict and misunderstanding no matter what the difference in working culture is. Therefore we defend and appreciate each other and enjoy our job!

In general, Kazakhstani people are friendly and open-minded. They love nature, they are very helpful, they enjoy the life and I learn a lot from them!

3. Were there any funny language stories?

For me, it's somehow difficult to remember colleagues' surnames. So when I want to write someone an e-mail, it usually takes me a few seconds to make sure that the addressee is correct.

The funniest thing, I think, was the Russian name given to me by my colleagues from AktobeMunaiGas Company. I had an English name of Jean, so I just changed it to "Джина" first, but they told me that there were already three girls named "Джина"! So they named me "Юля" (Yulya), just because there is a "Ю" in my Chinese name (Чжу Хунь Юй), and I do like it!

4. Do you always follow your daily working plan?

I make a customary task list for the next day at the end of each day. And I have a pleasant feeling after completing them one by one.

5. What is your greatest personal achievement?

For a woman, I think, the greatest achievement is both her family and her career. So I need to balance work and family (smiles). I try to be focused on work 8 hours a day and spend the rest of the time with my family. Currently, I'm satisfied with what I have. All my family lives together, no matter in homeland or abroad. I have a job where I can apply my experience and efforts which is CNPC's overseas business. I enjoy my own inner peace. And still I know that I have a long way to go to improve myself.

Anyway, I think, a person in a company or society is just like a component in a huge machine. So I simply do what I should do to fulfill my responsibility, and to cooperate and tackle tasks and challenges one after another.

6. If you were a magician, what supernatural power would you like to possess?

The power of flying! I love travelling around the world, and with this power of wandering anywhere I want to go will be just a piece of cake!

7. We know that you had been working in Aktobe for sometime before coming to Almaty. What are your impressions of these two cities?

When I worked in Aktobe, every time flying on my way back to Beijing I had a transfer via Almaty. And I only had few opportunities (twice a year) to wander around the city. At that time, I imagined that working in Almaty would be wonderful! And the dream came true! I do love Almaty. It has humid and moderate climate. Comparing to Beijing Almaty is less crowded and you will not see many people standing in queues. It also does not take long to get to a place you want even by foot. That is really comfortable. It's a lovely city.

HEARTS OF GOLD

Charity, the ability to stretch out a helping hand and to render support - these are among the most important human qualities which are strength-tested in difficult real life situations. In this article we would like to tell you about one of such cases which occurred in PKKR.

On 28 July last year, Nurlybek Utebergenovich Toigulov, a 39 year old commanding officer of PKKR fire guards, passed away, leaving a spouse and five children. This was a heavy bereavement for all... And his family found itself in a complicated situation - four years ago, Nurlybek acquired a house by taking a bank loan in order to improve living conditions. Nurlybek was the only provider in the family, and after his death there was an unpaid loan remaining for the amount of more than five million tenge, which was a very big sum for his family. Both the company and the employees came to help. The colleagues, who knew Nurlybek, started collecting funds for rendering all possible assistance to his family. The company rendered material assistance, and the administration, jointly with the trade union committee, conducted negotiations with the bank's management.

Nurlybek's spouse, Lyazzat Duisenbekyzy, sent a letter to our editorial office, in which she once again would like to thank all those who were able to help her family at such a difficult time.

«My deceased grandmother, who firmly believed in the frailty of this world, used to say: 'We are all only guests in this world'. It

was probably because we were thinking that we had our whole lives ahead of us that we didn't give much thought to the turns of fortune, which life could have in store for us. We were just sailing along on the life's waves and, like a pair of happy swans, we were enjoying every passing day, and then all the lights suddenly went out and a dreary autumn and a harsh winter set in. We joined our fortunes with Nurlybek 17 years and begot five children; and suddenly, our sustainer, the father of our children, the well-being of our family, and the pride of all his relatives and friends - departed this life. I was a happy woman, and the Creator, as if deciding to reign me in, in just three months took away the meaning of my life, my Nurlybek. It was all like a bad dream. I can't get reconciled with the thought that I will never see again the man who's so dear to me, that I won't hear his voice. It sometimes seems to me that he will enter in the next moment, look at me with his kind eyes, ask me about the children and pick up in his arms his youngest daughter...

Kindness and the desire to give help to whoever needed were his ever-present qualities. He equally respected and loved both his and my parents. The popular wisdom - «A good daughter-in-law is like your own daughter, and a good son-in-law is like your own son» - seems to have been said about him.

I still remember that day like a nightmare. I would very much like to thank parents, relatives and close ones for their help in those days, when life seemed to be meaningless and the future very bleak. I would also like to express my gratitude to PetroKazakhstan for its support both during my husband's illness and after his death, when he left his inconsolable wife and crying children. The company sincerely shared our grief and rendered material support to us. Many thanks to the PetroKazakhstan management, all employees, trade union committee, and especially to Nurlybek's colleagues - the fire safety department. Let Allah reward them for their help in solving our family problems, in unpledging the house, in installation of the fence around the house. They are noble people with big hearts! Since it has been said «Let every person be rewarded for his good deeds», our relatives and close ones wish all the best to friends and colleagues for their caring attitude. I'm very glad that he worked in such a great team and that his friends are such kind people. I hope that the children will be worthy of their father and that they will carry on his best qualities».

OHSAS 18001:2007 IN PKKR

PetroKazakhstan Kumkol Resources JSC has successfully passed certification for compliance with the requirements of the OHSAS 18001:2007 standard. In the autumn last year, the 'Russian Register' audit company presented a report which confirmed compliance of the PKKR Occupational Health & Safety Management System with the international requirements.

During implementation of the standard, training was conducted for all PKKR employees - from operational personnel to management level, which was aimed at compliance with the international safety and labor protection requirements. The OHSAS compliant health protection and labor safety assurance management system will facilitate reduction of personnel injury risks and prevention of accidents, which will eventually significantly reduce the number of industrial injuries.

In the framework of assuring OHSAS 18001:2007 compliance, PKKR has also tightened the requirements to contractor organizations, including mandatory possession of protective work clothes, footwear and personal protection equipment by the

contractor specialists, mandatory assurance of own and others' safety during work performance.

«The company is paying special attention to the issues of labor safety and fulfilling its obligations to the workers, because people are PKKR's highest value. Assuring compliance with the OHSAS requirements allowed us to go beyond the framework of the traditional understanding of labor protection and safety, to codify our experience in these issues, to engage the employees - from operational workers to top management - in building an efficient labor safety system», - noted Almas Bekenov, Director of the HSE Department, PKKR.

After receiving the appropriate certificate, an independent certification body will be annually performing an external audit with respect to PKKR's compliance with the international safety standards. We remind that the implementation of the OHSAS 18001:2007 international standard compliant labor protection management system, which started in 2011, was completed on 14 September 2012.

OIL: FROM SUBSURFACE RIGHT TO YOUR HOME

In the first part of our column we told you about the origin of oil theories, and today we are going to speak about exploration, the first link in the oil production chain. This is one of the most important stages in the oil business, because the search for and discovery of reserves directly affect the company's development and its future. What are the exploration methods and technologies, what is the company's deepest well and, most importantly: who finds oil in our company - you are going to learn all this from our article.

Part Two. Exploration of oil and gas fields

The purpose of prospecting and exploration works is the discovery, appraisal of reserves and preparation for development of the commercial oil and gas deposits. For prospecting of mineral deposits, geological, geophysical and hydrogeological methods are used, and subsequently well drilling and surveying. Exploration allows determining the geological structure of the deposit field, its shape and size, the types and volumes of oil and gas accumulations, as well as other factors which subsequently affect the production methods in each specific field.

PetroKazakhstan is conducting its exploration and production activities on the territory of 11 203 km² in the South Turgay Basin, and the company has a stake in 12 exploration and production licenses and contracts. The overall volume of reserves as of January 1st, 2013 amounted to 58973.0 thousand tons. The oil-bearing strata of PetroKazakhstan's fields have a

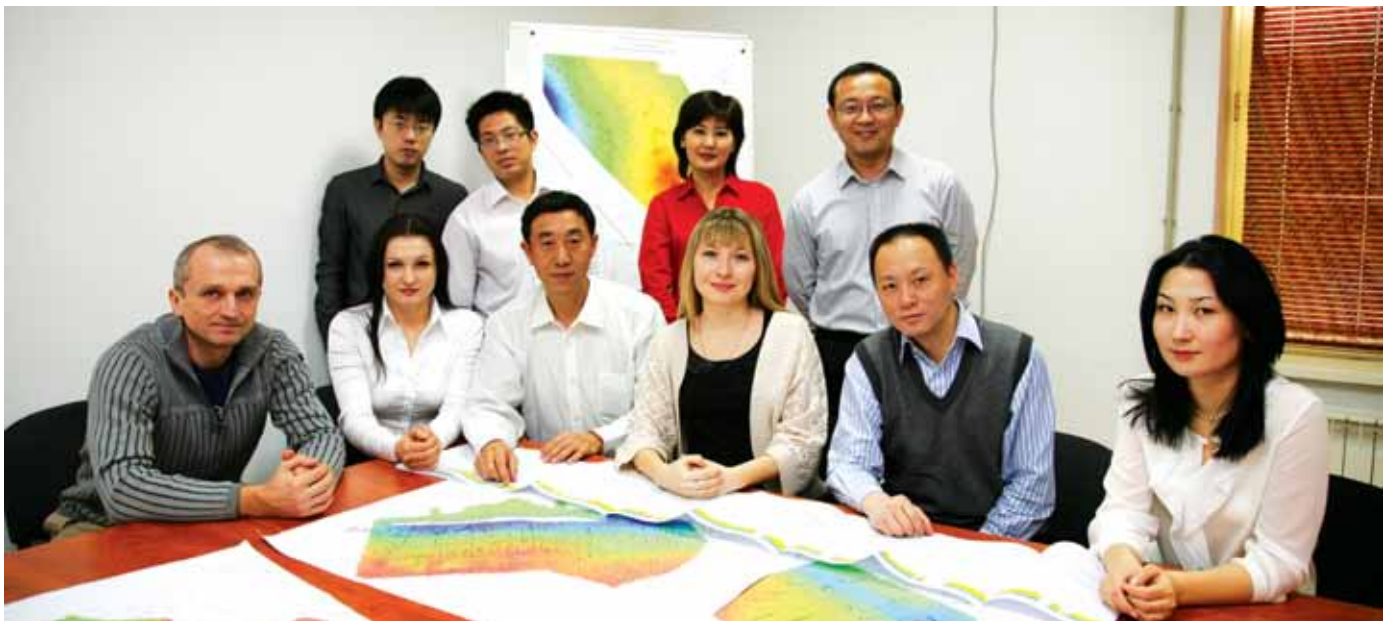

Чжан Цзиньхай, геология және геофизика департаментінің директоры / Чжан Цзиньхай, директор Департамента геологии и геофизики / Zhang Jinhai, G&G Department Director

high porosity and high permeability level, the oil which they contain is light, low in sulfur, with a density of 37° to 44° on the API scale, and sulfur content of less than 0.4%.

As of today, there are 17 deposit fields on the balance books of our company. Eight of these fields are in development stages: Kumkol, South Kumkol, East Kumkol, North Nuraly, Ayskum, Maibulak, Kyzylkia, and North-West Kyzylkia; and 9 fields are in exploration stage: West Tuzkol, West Karabulak, Karabulak, Karavanchi, Doshan, South-West Doshan, Zhanbyrshy, Belkudyk and Taskudyk. Prospective structures have also been delineated; they include Karabulak, Kokbulak, Oishybar, Bozjar, Terensay, Zhanbyrshy, Taskudyk, Belkudyk, Akzhar and others.

The Geology and Geophysics Department consists of three sections: the Production Geology Section, the Exploration Geology Section and the Section for Licenses and Contracts, and has 35 employees. The Department is headed by Zhang Jinhai, who holds the post of the G&G Department Director and the Chief Geologist. To learn about all the exploration processes in more detail, we put some questions to the department's employees.

Барлау геология бөлімінің қызметкерлері / Сотрудники отдела разведочной геологии / Employees of Exploration Geology Section

- In the understanding of most people, geology is a rather romantic profession: tents, rock samples, guitar and evenings by the fire. How is the oil and gas exploration done in reality? What are the stages and what is discovered at each of them?

- Indeed, the geologist's profession is one of the few professions that are considered to be romantic, and it has its attractive features for people of diverse interests. For those who like to travel, it is the romanticism of the work in the taiga, in the polar, desert and high altitude conditions, the possibility to visit different regions. For those who like extreme conditions, it is the field work in difficult conditions on land, in the sea and in the air: because the unbearable heat and biting frost require heroic endurance.

Mineral and energy resources are the basis of the economy of any state, and our country is one of the richest in this respect, since there are deposits of all kinds of mineral resources located on Kazakhstan's territory. Without false modesty, I'd like to point out the importance of the geologist's profession, because their dedicated service ensures the development of the country's economy.

No two deposit fields are exactly alike, therefore the geologist needs to take into account many factors and, essentially, engage in scientific research every time. The exploration process can be divided into 2 phases - prospecting and exploration.

The prospecting phase consists of the stage of identification and preparation of the sites for wildcat drilling and the stage of searching for the deposits of oil and gas. At the first stage, a stock of prospective sites is created and they are prioritized for performance of deep well drilling on them. Here, using the geophysical methods (seismic exploration most often), works are conducted within the oil-and-gas-promising zones to determine the modes of occurrence and other geological and geophysical properties of the oil-and-gas-bearing and oil-and-gas-promising plays. Promising traps and sites are determined and they are sequenced for preparation for prospect drilling. The locations for well spudding are also selected at this stage.

At the next stage, which is the search for deposit fields, the geologists work with the traps which have been prepared for the prospect drilling, in other words: with those where the hydrocarbon accumulations are possible. The oil and gas reservoirs in the sections of the oil-and-gas plays are identified at this stage, the geological and geophysical properties of horizons and formations are determined, and then these formations undergo testing, in the course of which commercial inflows of oil and gas are achieved and their properties are determined, and reserves of the discovered deposits are estimated. The result of the prospecting stage is either receipt of the first commercial inflow of oil and gas or justification of the site's hopelessness.

At the exploration phase, work is conducted with the discovered deposit fields and the identified reservoirs. Here, the specialists establish main characteristics of the fields in order to determine their commercial significance, they study the physical and chemical properties and commercial qualities of the produced fluids, determine the type of reservoirs and well productivity factor, and estimate the reserves. The deposit fields are also divided into commercial and non-commercial at this phase, exploration targets are selected and sequenced for pilot production and preparation for development. On the whole, the general task of preparing commercial fields for development is accomplished at the exploration phase.

- What is the geological structure of our fields and what are the distinctive features of the oil occurrences?

- Compared to other oil and gas bearing basins, the specific feature is the geological structure of the South Turgay Basin, which is related to the rifting nature of its genesis.

There are three structural levels in the subsurface geology of the South Turgay: the crystalline basement of Proterozoic - Early Paleozoic age; the rifting terrigenous-carbonaceous-coal-bearing deposits with hydrocarbon generation; the platform-type Mesozoic-Cenozoic formations with lower productive plays of reservoir rocks.

- What is the largest field among those discovered in the company?

- Among the fields discovered in the last few years, the largest are the Western Tuzkol and the Western Karabulak. The oil accumulations are at the depth of 860-1545 meters, geological reserves of the fields by categories amount to: Oil C1 - 4587 thous. tons; C2 - 7990 thous. tons. Gas C1 - 135 mln m³; C2 - 166 mln m³.

- Which theory of the origin of oil do you adhere to - the organic or the non-organic origin?

- There are two points of view in the world on the oil's genealogy, the first one is the hypothesis of the organic origin of oil, according to which the oil was formed from the remains of animals and plants, and the second one is the hypothesis of mineral (abiogenic) origin, which upholds the point of view of the oil's natural synthesis from non-organic compounds.

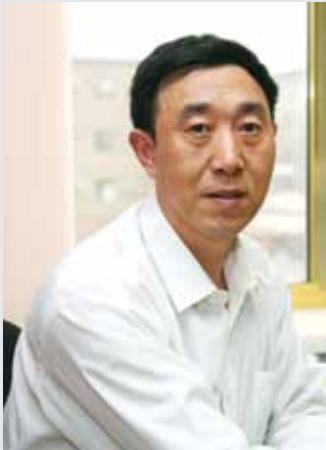
As for me personally, I advocate the organic origin of oil. In his research works, Academician I.M. Gubkin convincingly proved the theory of sedimentation and migration nature of the origin of hydrocarbon gas oil. I. Gubkin believed that sapropelite (bitumenous silt) of plant and animal origin served as the starting substance for oil formation. As the stratum, loaded with organic remnants, subsides under the impact of subsequent accretion and downward tectonic shifts, the temperatures and pressures in it are growing. It is these processes, which subsequently received the name of katagenesis, that were eventually leading to transformation of the organic substances into oil.

Baizak Alipbaev,
*Head of Production
Geology*

- Which methods and new technologies are applied in the company to search for resources?

- Our company applies seismic exploration, vertical seismic profiling, gravity survey, appraisal of oil source rocks, imitative basin modeling, and integrated geological and geophysical surveys. In our search for oil and gas we also use such methods as reservoir surveys

Chen Sukao,
*Head of
Exploration Geology*

and forecasting, trap appraisal method, basin evolution studies, mud logging, geophysical well logging, high conductivity formation identification techniques, fracture porosity identification in metamorphic rocks and other methods.

Seismic exploration is considered as the most precise geophysical method, it applies the reflection mode used to study the structures and to split stack of aqueous rock mass. Geophysical well survey mode is the main to discover and explore oil & gas fields, and is used to study well rock parameters. As for complicated geological conditions, we apply vertical seismic profiling, the results of which are used to prove velocity model, to provide details of borehole environment and decode wave field.

- The 3D exploration is a rather lengthy and costly method. How long does it take to obtain and analyze the data? What is the accuracy level of this method?

- The time period for performance of 3D exploration depends on the work scope. Performance of 3D exploration on the territory of 300 sq. km, for example, will take about 10 months, which includes 4 months for collection of the seismic data, 3 months for its processing and 3 more months for interpretation. It's not a quick process. Seismic exploration allows us to accurately determine rupture faults and structural traps; for lithological traps (i.e. formed as a result of lithologic replacement of porous permeable rocks by impermeable), however, it is necessary to perform high-resolution seismics.

- The final exploration phase is the drilling of an exploration well. What is the average success factor of exploration drilling in the company and in the world?

- We can be proud of the fact that the exploration drilling success factor in our company is very high, on the average it amounts to 50-70%. Taking our individual blocks, for block 1057 this figure is 71%, for 951D - 57%, for 1928 - 48%, and for 260D-1 - 45%. In global practice this indicator on the average amounts to only 25% (as of the years 2000-2010).

- What is the average and the maximum depth of exploration wells in our company?

- The average depth of exploration wells in our company amounts to 1600-1800 meters, and the maximum depth of 4250 meter was achieved at Arysium 301 well.

- At what phase is the potential of the field determined?

- The field potential is established at the exploration phase, at the time when the reservoir rock parameters are determined; the indicators as the inhomogeneity, stratification, and the flow rate characteristics of the horizons during well testing at different conditions.

- Subsurface water and the oil company. The relation is far from obvious... Can you tell us what your department does.

- While making up only 0.27% of the whole hydrosphere, subsurface water has a significant place in satisfying the mankind's water requirements. As noted by Academician A.P. Karpinsky: «Water is not simply a mineral resource, it's not only a means for development of the economy, water is the real culture conductor, it is the live blood which creates life where it didn't exist».

Our company's deposit fields are located on the territory where there are absolutely no surface water courses, with the exception of short-lived (during flooding time) rivers and lakes. Personnel life support, water injection into formation to maintain formation pressure, drilling of production and exploration wells, well treatments with steam and hot water, fire fighting, plant watering - all that would be impossible without subsurface water.

For producing subsurface water - same as for oil and gas production - it is necessary to obtain contracts and permits, and we are preparing all that is required to receive the above mentioned documents, we design the plans for exploration, usage and commercial development of the subsurface water, for drilling water supply wells, we perform the estimation and re-estimation of the water reserves. Our department conducts hydrogeological monitoring at the water wells, we prepare various reports for the state geology and subsoil resource usage authorities, for the Basin Water Inspectorate and ecological bodies.

As any subsoil resource, the subsurface water reserves must be estimated and approved in the State Commission for Mineral Reserves. The subsurface water has a number of distinct features in this case, the main one being the sustainability of its reserves due to the overall water circulation cycle, which constitutes the fundamental distinction of subsurface water with respect to all other mineral resources, and its another peculiarity is its mobility and its close interrelationship with the environment.

Last year we performed re-estimation of the recoverable reserves of the Kumkol Field subsurface water at the potable and technical water intake sites, as well as calculation and approval of the subsurface water reserves at a number of water intake sites located in Arysium and Kyzylkia. This year we are planning to estimate and approve the reserves in areas of the South-Eastern Kyzylkia and water intake for supplying water to the Arysium rotational camp.

Shyngis Basalkhayev,
Hydrogeology Team Leader

- Did you find any mineral waters? Are you conducting the search for new subsurface water deposits at present?

- Mineral water is the natural subsurface water with a total mineralization level of over 1000 mg/liter. The mineralization of subsurface water in our fields varies from 900 to 3200 mg/liter, so these are real mineral waters according to their definition. It is a different thing, however, if we speak about the microelements and components which affect human health. The usage of subsurface waters as natural medicinal waters is regulated by the directive of the Healthcare Ministry and it is within the competence of the health resort centers. Honestly speaking, we didn't submit any requests or documents to such scientific centers, and, looking at it with a sense of humor, it is doubtful that anyone will go to a resort in the oil field.

As for the search for subsurface water deposits, it is necessary to point out that almost everywhere in the section of the South Turgay basin there are subsurface waters, which differ by mineralization and quantitative content of components. This was established during performance of the survey for state hydrogeological sheets during the existence of the USSR. Therefore, the tasks of our department include estimation of recoverable subsurface water reserves at the various purpose water intake sites (utility / potable or production / technical), which are under construction or at design stages.

And in conclusion I would like to point out that it has become apparent in the last few decades that subsurface water is one of the most important natural resources, and that in the future all conflicts between the states and population migrations will be occurring due to the shortage of clean fresh water.

In 2008, thanks to the company, I had the chance to attend the 36th Congress of International Association of Hydrogeologists in Toyama, Japan. The leading topic of the congress was the subject of rational attitude towards fresh subsurface waters, since their resources and reserves are limited by the size of their renewal. Thus, for example, for surface waters the global average water renewal period is estimated to be 16 days, but for subsurface water streams it is tens, hundreds and even thousands of years, depending on the hydrogeological section!

Of course, it is hard to imagine current civilization without the oil and oil based products, but it is water that is the substance without which mankind simply cannot exist. Taking this opportunity, I would like to request all employees of our company to adopt a water saving attitude, especially with respect to fresh subsurface water!

- The whole world is concerned with the question of how long the oil reserves will last for mankind. And what can be said about the Turgay Basin reserves in this respect?

- The Earth's population tripled in the last 60 years and exceeds 7 billion people now, and by the year 2050 it will reach 9 billion. The requirements for energy resources will be increasing accordingly. Today, the problem of global energy security and exhaustibility of natural resources worries literally everyone, from politicians and scientists to people who simply care. And they are all asking this question: for how many years will there be sufficient hydrocarbon resources on our planet. I can only say one thing, that as of today, according to scientific studies based on the volumes of proven reserves, mankind will have sufficient hydrocarbon resources a little longer than 200 years. However, to assuage the fears of our readers, I would like to stress that this is not going to be the end of it all. Indeed, it is necessary to also understand that in the nearest future human activities will not be based solely on oil and gas, but on renewable energy sources as well. Currently, however, we are still not seeing wide-scale application of renewable energy sources in our daily lives.

Therefore, the work on prospecting and exploration of new oil and gas deposits is not ceasing, on the contrary, it is expanding. And the main prospects for further expansion of hydrocarbon reserves and production are related to the Global Ocean area. The basins of North Africa may become the territories of fruitful and intensive exploration works. The most favorable regions for discovery of significant oil accumulations are located in the basins of the Pacific and the Atlantic oceans and along the Asian coast. There are potential oil reserves in the southern part of the Yellow Sea (editor - fringing sea in the Pacific between China and the Korean Peninsula), estimated at 50-85 bln barrels.

The Arctic basins will probably prove to be the richest in discoveries, because it is assumed that 50% of the so far undiscovered global hydrocarbon reserves will be identified in these territories.

In the last 10 years, the giant field of Kashagan was discovered in the Kazakhstan's sector of the Caspian Sea. The KazMunaiGas national company is conducting its activities on the Caspian project along with such global leaders as Shell, British Petroleum and Eni. About 10 largest structures with potential reserves of several billion tons have been discovered in the Kazakhstan's sector of the Caspian shelf, which will serve the development of the country's economy.

Returning to the global reserves, for successful work in the Arctic seas it is necessary to use the innovational approach of «going under the ice». Scientists and petroleum geologists predict that the Arctic, Pacific and African basins contain hydrocarbon resources which will not be depleted in the next 500 years. But it should be remembered that man is only a part of nature, and it is only if the natural balance is not disrupted that the Earth's subsoil resources will serve for the benefit of mankind. It is this way that will allow to create energy stability for many countries of the world for years to come.

As for the Turgay Basin, its potential capacity hasn't been fully depleted yet. Turgay's northern part hasn't yet been touched by exploration, and geological exploration works can be continued, in particular, in the Zhylanshykyskiy and Zhinishkekumyskiy troughs.

- What is the annual increment of reserves in the company, and what is the ratio of incremental reserves and production?

- PetroKazakhstan Kumkol Resources JSC is paying special attention to geological exploration works, as a result of which from 75% to 130% hydrocarbon reserves replacement ratio was achieved in recent years.

Agzam Sharmenov,
*Senior Manager,
G&G Department*

Thank you for your interviews!

OUR TALENTS – CORPORATE NEW YEAR PARTY 2012

One of the most popular holidays of the year, the New Year, we always celebrate in a big way: at home, with friends, and, of course, with the team! New Year's corporate event helps to unite the team, to erase the boundaries between people of different ages and positions, and ... to show the talents and abilities – this is to be recount. Creativity and originality of the sketches prepared for the New Year celebration have revealed many talents in our company! More – in our article.

PKKR - Relax in "Disco style"

PKKR celebrated the New Year's party in the style of the «Disco of the 80s». In order to make it more entertaining, Administration Department, the organizer of the corporate party, announced creative contest among PPKR departments a month ahead. The topic was «Stars of Disco-80s», and five departments confirmed their participation.

The legendary "Dos-Mukasan" pop group took the responsibility for the plunge into an atmosphere of the 80s and kicked off the New Year party.

...And here was the long-desired contest. Participant #1, Turmagambet Kalauov from Capital Construction Department performed a song of Konstantin Nikolsky "Musician". Boys and girls from Finance Department, participating under #2, in black&white outfit gave a dance ball to the hits of the 80s.

Two pairs from Materials Management performing #3, continued the fiery dance program under foreign hits of 80-s. The real show of this performance became driving appearance of Sabit Sultan to the megahit of Opa Gangnam Style. Participant under

the #4 - Essey Zhassekenov from Kumkol Support Services prepared a video called «Dreams Come True». The video was on while his own performance of the song «Dream» under the stormy laughter of the audience. The protagonist of the movie, working as a street cleaner, wants to have a beautiful live and become a boss, well, sometimes dreams do come true! The team #5, Human Recourses Department, prepared a pleasant surprise and created an incredible aura of celebration and vivid impressions that will accompany us long in the new year. The main emphasis of the dance was the unity of the people of Kazakhstan. The participants in bright colorful costumes in the rhythms of Chinese music, gypsy melodies, the Kazakh "Kara Zhorga" demonstrated their dancing skills. As the summing up of the event - all participants have shown themselves to be true professionals at the creative contest.

The event was a success, show programs with performances and contests, dances and songs, staging, prepared in the style of the 70s and 80s by the employees' own efforts, had received a high appreciation of the management and a burst of applause

from colleagues for artistry, creativity and gracefulness. Main task before the judges was to determine the best participants and award the winners. After long discussions the decision was made: 1st place received the Human Resources Department; 2nd place - UMR and 3rd - Kumkol Support Services.

During the breaks everyone could participate in various contests and win wonderful prizes, also check out the barman-show by current champion in the bar art in Kazakhstan Alibek Djaibergenov, vivid dances by Street Style group. The final flavor of the celebration was the performance by the Kazakhstani show-biz rising star Kairat Tuntekov. The fun carried on still long, the dance marathon was endured perfectly!

PKOP - «Gangnam style» forever!

There was no escape from a mega-popular hit of 2012 - the song Opa Gangnam Style. It should be noted that PKOP's employees celebrated the New Year differently, as they celebrated the party as departments and divisions only. Some of them also held art contests. Thus, the ushering of the new 2013 of the Financial Department was memorable due to the program, built on the creativity of the staff. Funny and entertaining games held among adults, who often transformed into «horse», «prince», «princess» and other fairy-tale characters, performing all the instructions given by the presenter of the evening. Laughter and cheering up of happy colleagues helped to reveal the talents of performers. Hit number of the program was a popular song of Korean artist - especially prepared for the New Year corporate party dance from the Finance Department staff made everyone give a shake, and we were able to see the colleagues in a completely new way.

Employees of Human Resources Department and Administration were also in incredibly high spirits at the celebration of the New Year. The highlight of the evening was the «star performance» in which every performer imitated to famous artists. Someone «singing» with the lovely

Қаржы департаменті - қатысушы топ №2, ПҚҚР / Финансовый департамент - участник №2, ПҚҚР / Finance Department Team - participant #2, PPKR

voice of Vera Brezhneva about the love guide, the other one - with the charming voice of Beibit Korgan, and the voice of Valeryi Leontiev who sang about the dear Augustine.

Although each department celebrated the New Year in its own way, the most important is that for years passed working together the Refinery workers became a big family and close friends to each other, where each one can work efficiently and effectively and celebrate well too! Those days warm wishes were heard all around: let Snake year bring all of us wisdom, peace and prosperity!

PKOSI - «Blue Light»

Long before the New Year, in November, PKOSI Human Resources Department announced a contest among the employees to expose their talents at the New Year's party, setting the sketch on one of the most popular New Year songs. Performances became the highlight of the «blue light.»

First dancing on the scene were employees of Human Resources Department together with department of Strategic Communications accompanied with the song «3 white horses.» The main requirement of the competition was the creativity - and the participants have not forgotten about it by submitting the original dance to the old Soviet songs, mixed up with modern hip-hop accents. 4 pairs involved, the beautiful half of which are the fresh comers engaged in various types of dance before, though the men had to face some difficulties, as many of them have reached a pro-dance floor for the first time. Participants recall rehearsal to be hard job because of learning the specific movements that required simultaneousness - it was fun to watch the guys in somewhat unusual shoes for them. As a result, the team received the prize for «The most emotional performance.»

The next was the performance of Treasury Department, united with employees of Accounting Department, Economics, Planning and Budgets Department and Corporate Taxes. Their video for the popular song Gangnam Style, posted later on youtube (<http://youtube/UjVRabR1yAc>), received a huge number of «Likes» from both friends and family members who have seen them in a completely unexpected way, and from total strangers. They were the recipients of the nomination «The best scenario» for the job that was very creative, and video turned out to be better than the original! Black-and-white clip on top of a familiar

«Петро стайл» жасаушыларының бірі, ПҚОСИ /
Один из создателей «Петро стайл», ПҚОСИ /
One of the creators of 'Petro style', PKOSI

melody from the Soviet years film of the «Office affair» was replaced by a bright burst of emotion: gorgeous costumes, multiple change of scenery, dancing on a table, display art of kung fu, cash scattered around the room and limousine, which officially carries away all the participants at the end - this video is really worth to be seen. The creators of «Petro style» task - that was the name of the clip - came up with a lot of enthusiasm and seriousness, where every participant took part and contributed with great pleasure and new ideas.

Chinese Team, our Chinese colleagues have prepared a performance called «Sin Lian» (translated from Chinese - «Love in the soul»), differing with brightness and well thought-out costumes, melodious song and beautiful dancing «pa.» The

result - a prize for «The best vocal performance.» Fourth were the «Red Dragons» (Logistics Division staff and assistants to managers) with the sketch «Winter in Prostokvashino», and received the prize for «The most fancy-dressed.» It reminded happy times and a sense of childhood carefree watching one of the favorite cartoons.

Fifth was the team of Finance Department and Marketing and Transportation unit, which had traditionally prepared impressive show for corporate events. And this time, the guys distinguished with hearty and skillful performance. Reward was not long in coming - dance to a mix of different songs, including the popular Gangnam Style, Everybody dance, and songs from the film «Ivan Vasilyevich changes his occupation», won in the category «The best dance performance» and received the audience award. Concise, but very stylish suits, mixing dance styles, great refined moves almost at the level of professionals - the boys and girls once again impressed everyone present with their artistry!

Rounding up of the contest was greeting from vivid Santa Claus as Andrey Batanov from HSE and wonderful Snow Maiden (Snegurochka) - Dana Ibrasheva from Human Resources Department, who staged a sketch accompanied by a song from the beloved cartoon «Wait a minute!».

We are the team! These corporate parties have once again proved that in addition to preparing annual balance sheets, contracts and schedules of transportation, we have a huge potential of other talents. And even dancing and laughing, we once again demonstrate the multicultural unity, common spirit, professionalism and dedication to work!

Қаржы департаменті мен Маркетинг және тасымалдау бөлімінің тобы, ПҚОСИ / Команда Финансового департамента и подразделения Маркетинга и транспортировки, ПҚОСИ /
Finance and M&T team, PKOSI

OIL PRODUCTS – THE WELL KNOWN AND THE UNUSUAL

We don't even think about it, but you can't really do anything without oil these days. Child safety seat in the car, lip balm, a headache pill or a raincoat which we put on in bad weather – all of these contain a particle of the «black gold». We literally start our day with some oil in the morning, when we brush our teeth with a toothbrush, and we end it with oil, watching the TV, for manufacturing of which hydrocarbons are also used. According to a number of studies, the quantity of oil based products is in excess of 6,000. So, what do they really make from oil – see the details in our article.

The complex chemical composition of oil makes it the richest input material for manufacturing the items which surround us in our daily lives: plastics, rubber, solvents, detergents, fertilizers, medicines, cosmetics. However, before it will turn into all these products which are so useful to people, this natural resource first needs to be purified: at this stage, mechanical impurities and dissolved gases are removed from crude oil, and it is also cleaned from excess salt and water at electrical desalting plants. Then the raw material goes to primary and secondary processing. During the primary processing, the oil is distilled in rectification columns: it is heated to separate it into its component parts (fractions) depending on the boiling temperature and density. During heating, the hydrocarbons with low number of carbon atoms in the molecule, which have low boiling temperature, are stripped first. With the temperature rising, hydrocarbons with higher boiling temperature are distilled.

Various types of fuel are produced at this stage: gasoline, jet fuel, kerosene, liquefied gas and mazut. By the way, up until the end of the 19th century, mazut was discarded as production waste, and now it is being used as fuel oil for boiler plants or as input material for further processing - vacuum distillation. It is impossible to distill the heavier fractions at atmospheric pressure, and if the temperature is high enough for them to boil, then the molecules start breaking up; whereas in vacuum conditions, they can be distilled without breaking the molecules at a temperature of about 400°C. The resulting product is fit for conversion into motor fuel, oils, paraffins and ceresine,

The complete cycle of petrochemical production includes at least seven technological conversions. In some cases, the value of the final conversion product may 100 times exceed the value of the input material.

**Oil produces heat and light -
No replacement you can find.
Lots of things they make from oil:
Asphalt roads,
And suits, and shirts,
Also, wondrous cups and pots!
When I traveled to the sea,
Train went there like a bee ...
Oil was burning in its furnace,
Without oil it would be worthless.
Not in vain in our region
Oilmen know it any season.
They await it eagerly,
Call it Black Gold dearly.**

and the heavy residue (tar) serves as input material for bitumen production.

Then, the secondary oil processing starts, as a result of which its deeper structure, or, rather, the structure of its component hydrocarbons, is changed. The secondary processes are of three types: the cracking processes (catalytic cracking, thermal cracking, visbreaking, delayed coking, hydrocracking, bitumen production), reforming processes (reforming, hydrofining, isomerization) and others (processes for producing oils, MTBE, alkylation, aromatic hydrocarbons, etc.). The resulting input material finds a wide range of applications in manufacturing raw rubber, synthetic rubber, synthetic textiles and plastics, polymers, polyethylene, polypropylene, paints, varnishes, solvents, domestic coloring materials, wax and toxic chemicals. According to statistics, about 84% of the produced volume of oil and gas goes for fuel production, and the remaining 16% serve as input material for petrochemical products.

Strange as it may sound, but the oil is all around us. Starting our day, we use a huge number of products which were manufactured thanks to the «black gold». We are woken up by the sound of the alarm clock, which is partially made of plastic, which, in turn, is made from hydrocarbons. In the bathroom, the next point of our morning routine, the shelves also contain a multitude of products which are made from oil. And we are using these products on a daily basis, moreover, we cannot do without them. Soap, shampoo, shaving foam, toothbrush and toothpaste, deodorant and perfume; lipstick, mascara, nail lacquer, hair dye, hair combs and contact lenses; the bathtub itself and the curtain for it - and this list is far from complete.

When we plug in a plastic tea kettle or open a fridge, we are also dealing with oil products. Styrene, a derivative of ethyl benzene, which, in turn, is produced from oil, is one of the components for refrigerator manufacturing. And the package for sliced sausage, for example, is made from polyethylene, which is the most popular packing material today.

We also wear a lot made from oil. From head to toes, in hot weather or in cold, this

Usage of oil as input material for chemical production started in the 1920-s. By the end of the century, more than a third of the chemical industry's output was manufactured from the oil products. As input material for the chemical industry, oil and gas have replaced coal, grain, treacle and wood.

Шымкент МӨЗ-дегі айыру вакуум-қондырғысы / Установка вакуумной перегонки мазута на Шымкентском НПЗ / Vacuum distillation unit at the Shymkent Refinery

natural resource helps us have a trendy look and be comfortable. Eye glasses, pantyhose, fleece jackets, rubber boots, waterproof jackets, jogging shoes, imitation leather footwear and polish for it, umbrellas, zip fasteners, as well as a number of innovative materials, for example, the Nomex non-flammable fabric used by the fire fighting services, which can withstand the temperature of up to 350 degrees Celsius, are also made from oil.

In the automobile, we are also surrounded by about 20 «oil based» products. They include the rubber tyres (wheels), wheel flaps and windscreen wipers, mats, seat covers and even the steering wheel. Anti-freeze liquid, the dashboard, made from ABS plastic, one of the components of which is the above mentioned styrene; door handles, fan belts, oil filters. In addition to all that, your car drives on asphalt, to manufacture which the «black gold» is also used.

Need to write an e-mail to a friend or do some work - we turn on the computer, 80-90% of which consists of oil. The DVD and CD disks, by the way, are also made with the help of oil. When we want to relax, we turn to iPad or MP3 player, if we get lost, the GPS navigator comes to our help, if we wish to capture the world around us, we pick up the video or photo camera. Cables, earphones, monitors, keyboard, telephones, printers, projectors, scanners, printer cartridges - all of these items are also made from oil.

The medical sphere is not an exception. It's not good to be sick, but, as it turns out, it's practically impossible to recover from sickness without the oil & gas industry's products, strange as it may sound. Pain relief medicines, antihistamines and antiseptics, prosthetic devices and bandages, catheters

and gloves, surgical equipment, and even our favorite aspirin - they are all in the list.

Besides, oil is used for manufacturing household chemistry products, candles, glue, plastic pipes and bottles, some types of pillows, and Teflon - anti-stick coating for kitchen utensils. A multitude of sporting accessories, starting with golf balls, skateboards and snowboards and ending with artificial lawn turf, as well as credit cards, dolls, dominoes, ink and Kevlar vests - everything contains some part of hydrocarbons.

Could we manage a world without oil today? Probably not. Whereas with the development of alternative energy sources the oil's fuel function will, most likely, diminish, its petrochemical component will only be growing with the appearance of new technologies for deeper oil refining, and that means that it will be possible to produce an even greater number of products that are useful to us.

The first synthetic fiber was nylon, produced in 1939. The list of new materials started expanding quickly. The bright, often elastic and non-creasable artificial fabrics quickly became fashionable after the war and gave rise to predictions that cotton and flax will soon disappear from our lives. This did not happen, because initially the artificial fabrics couldn't «breathe» very well and were not very pleasant to wear. With time, however, people learned to impart the required properties to them and started combining them with natural fibers. Modern synthetic apparel is made of quickly drying fabrics with good air penetration and heat retaining properties.

CALENDAR OF EVENTS

January

January 10 - A charity event was held at the Regional Youth House in Shymkent, in the framework of which an exhibition of handicrafts from the «SKO Craftsmen Resource Center» took place and a meeting with the former orphanage residents now living at the Youth House was held. Our company renders assistance to the Youth House, thus, PetroKazakhstan recently purchased furniture, TVs and domestic appliances for its canteens.

January 16 - In accordance with the norms of ST RK ISO/IEC 17025-2007 «General Requirements to Test and Calibration Laboratories Competence» and DP-SM-03-06 «Management System. Management Audits», materials were prepared for performance of management audit at the PKOP testing laboratory.

January 23 - At the request of the KazEnergy Association, expert evaluation of the draft interstate standard GOST (STB 1588-2005) «Petroleum liquid products. Potentiometric Method of Mercaptan Sulfur determination» was performed at the Shymkent Refinery.

January 24-27 - Basketball tournament among 7 PKKR divisions and its contractors was held at Kumkol. The 1st place was taken by Kutkarushy contractor team, the 2nd place went to CPF (Central Pumping Facility) team, and the 3rd place - to CNEC contractor team.

February

February 6 - PKOP rendered sponsorship assistance to the SKO Boxing Federation for the amount of over 18 mln tenge, designated for improvement of its organizational and material & technical base.

February 7 - The Miloserdie Volunteer Society Public Fund summed up the results of the regular «Present Children with Life» initiative by holding a review concert at the Almaty Circus. There were 376 children's lives saved in the 5 years of the initiative, and the total sum of collected funds reached 2.6 mln US dollars. There is a certain contribution of our company in this achievement - for several years now PetroKazakhstan has been the Fund's partner, allocating financial funds for implementation of its programs.

February 11 - The KazInSt Republican State Enterprise approved the Regulatory Documentation Update Statement of the PKOP Laboratory for Water and Air Monitoring and Reagents.

February 12 - A meeting dedicated to the results of the Labor Protection Review Contest among the PKOP contractors for the year 2012 was held in the conference hall of our Refinery. The winners received certificates and valuable gifts.

February 13 - At the request of NC KazMunaiGas JSC and KazMunaiGas - PM JSC, our downstream division performed expert evaluation of the draft state standards on the quality of water and petroleum products.

February 14 - PKKR JSC and Kolzhan LLP took part in the Oil & Gas 2013 Forum of oil and gas companies held by the RK Ministry of Oil & Gas, which took place at the KazMedia Center, Astana. The main idea of the forum was to inform the participants about the demands of the oil and gas sector in goods, works and services, as well as to acquaint them with the purchasing plans for 2013-2015.

February 14 - The traditional celebration of the Day of the Troops Withdrawal from Afghanistan was held for the Afghanistan veterans-internationalists, PKOP employees and their guests - representatives of the Shymkent Union of Afghanistan Veterans and the SKO veterans of the Great Patriotic War.

February 14-15 - A table tennis competition was held in Kumkol with participation of 20 employees of PKKR and its contractors. The 1st place was taken by Gas Utilization Shop electrician B.Mukhamedov, the 2nd place - by Interteach employee B.Parmenov, and the 3rd place - to UTO senior mechanic D.Popovich.

February 15 - PKKR acted as the sponsor of chess tournament among men and checker tournament among women - veterans of the education system, organized by the public association of veteran teachers at the Kyzylorda Municipal Education Department.

February 16-17 - A chess competition with participation of 12 employees of PKKR and its contractors was held at Kumkol. The chess crown went to Gas Utilization Shop specialist K.Shalakhatova, the 2nd place - to Procurement Department specialist K.Kulimgaliyev, and the 3rd place - to Kutkarushi employee G.Iskakov.

February 19-23 - PKKR sponsored the participation of the Kyzylorda Oblast soccer veterans team in the XVI Futsal Championship of the RK among veterans, which was held in Almaty.

March

March 12-14 - In anticipation of Nauryz, PKKR organizes donation of food packages for 250 residents of Syrdarya, Zhalagash and Karmakshy districts and the city of Kyzylorda, from among various socially vulnerable groups. Similar food packages are also received by 100 pensioners of the company and persons who were disabled on the job.

March 15 - A formal ceremony of the annual PetroKazakhstan President's Award presentation is held in Almaty, in the framework of which company's best employees receive awards for their high professionalism and dedicated work.

March 15 - The annual award ceremony to the best PKKR contractors based on HSE indicators takes place.

March 17-21 - Charity matinee performances are held for 50 children from low-income families of the Balgyn kindergarten in the Zhanakorgan District, 50 children with disabilities of the Shapagat rehabilitation center in the Kazaly District, and 300 children from low-income families in the city of Kyzylorda, which are dedicated to the Nauryz celebration. PetroKazakhstan provides clothes, plush toys and sweets as gifts for the children.

March 20 - The academic concert «Nauryz with Bibigul Tulegenova» is held for PetroKazakhstan employees and the company's partners. The concert is organized by PetroKazakhstan jointly with the «People's Health» Public Fund.

March 20-21 - A gala concert in honor of Nauryz is held for PKKR employees in the Kumkol and KAM fields with participation of the Mereke pop group.

March 22 - Celebration of Nauryz Meyramy for PKOP employees. And PKKR takes part in the city-wide Nauryz celebration on the Kyzylorda central square. In the yurts with national ornaments the company organizes a festive charity Dastarkhan with traditional dishes for 500 residents of the regional center.

March 30-31 - An indoor soccer competition devoted to Nauryz celebration is held among PKKR divisions at the PetroKazakhstan Sports Center.

THE WINTER TRIP TO LAPLAND

Preparation for the Trip

On September 25, 2012, in anticipation of the Tourism Day, the residents of the southern capital had the opportunity to meet Santa Claus in one of the shopping and entertainment centers of Almaty. Children of various ages and their parents came to see the magic guest from the snow-covered Finland. Everyone who wished to do so could come up to Santa to sit on his lap and make their most cherished New Year's wish. This promotional event was held in the framework of the opening of the new direct charter flight Astana - Kittilä (Finland) - Astana.

It was at that time that our family first wished to visit Lapland, the wonderful region located within the Polar Circle, during the New Year holidays. My colleagues were somewhat surprised when they learned of my intention to usher in the New Year 2013 in the conditions of the polar winter as the overwhelming majority of our citizens go to warm countries at that time. But me and my spouse were bent on flying from the Almaty winter to the Finnish polar winter, and we commenced the preparations for the forthcoming trip.

By early November, after analyzing hotel descriptions and feedback of the tourists, we ordered hotel accommodation and received Schengen visas which were issued at the Republic of Lithuania Embassy in Almaty. Thanks to Internet, by that time we already had active New Year's sports and entertainment events fitted in our schedule. Then the days were dragging

as we were waiting for the miracle which comes to adults and children alike on New Year's Eve. The passage of days accelerated geometrically as the departure date was getting closer, and finally that day arrived. «See you in the New Year, my dear relatives and colleagues, my company and my native town!» - I was saying, boarding the plane.

First impressions

After arriving to Astana without any problems, we registered for the Finnair flight. We were surprised to see many parents with school and pre-school age children on the plane, because, according to weather service information, the temperature at Levi was lower than 20 degrees below zero. Further events proved, however, that all required conditions for active recreation and entertainment of children are provided at this resort. The flight from Astana went smoothly and in 4.5 hours our plane landed at the Kittilä airport. The air temperature in the vicinity of the airport was minus 26 degrees Celsius. So here it comes, the winter in the polar circle, I thought leaving the plane; however, to my surprise, the frost didn't feel that strong. The border and customs checks and baggage receipt were pretty much as usual. I was surprised that the border guard, after careful scrutiny of the visa, still had to ask every tourist: «For how long have you arrived to Finland and what is the purpose of your trip?» I also vividly remember the cute little doggie which was sniffing the arriving suitcases, eagerly trying, as it seemed to me, to justify its owner's,

the customs officer's, hopes of finding an «extra» bottle of alcohol as the import of alcohol to Finland is strictly limited.

After a 20 minute bus ride on a rather narrow snowy road, lined on both sides by snow-covered fir trees, we arrived at the hotel. The hotel room was standard, but it had one special feature - there was an individual sauna in it, which could be heated to 100 degrees within two hours. The windows were facing the central ski slope, which had five ski lifts, and the whole slope was beautifully illuminated throughout the day. The first day of our stay we spent getting acquainted with Levi.

The resort of Levi is located in the western part of Lapland, 160 km to the north of the polar circle and 15 km from the airport of the town of Kittilä. It was still dark outside at 10 o'clock in the morning local time, then it got a little lighter by noon, but the night set in again by 15 hours. The Finns call this time of the year «kaamos», when the sun doesn't rise above the horizon. The mysterious alternation of complete darkness and semi-twilight is a unique phenomenon which can be observed at the height of the Finnish winter for a longer or shorter period of time, depending on the geographical latitude of the location.

Levi constitutes a small village of several hotels and numerous cottages located right in the middle of the forest. The cottages are mostly timber buildings, same as the Finnish saunas located next to them. The streets, alleys, balconies and walls of the buildings are illuminated by artificial lighting round the clock. There are nice daisy chains and lanterns hanging between the houses, creating an atmosphere of some kind of magic and festive mood. Despite the frost, there were quite a few people in the streets. The snow, which fell the previous day, was piled in huge heaps which the children of varying ages were greatly delighted to use for sledging downhill, belly-whopping or simply for sprawling out on them for sheer fun. Passing the parked vehicles, one couldn't fail to notice the special devices used for engine warm-up. After parking the vehicle, the driver connects it by a cable to a special stand, and the engine is in a permanently warm state. This service is provided by most hotels and cottages which do not have an enclosed heated parking facility.

The trip to a reindeer farm

The weather changed drastically the next day, the temperature climbed to minus 4

degrees Celsius (more than a 20 degree temperature change in the duration of one day), and the snow started and continued falling, with practically no intermission, until our departure, with the temperature not going below minus 8 degrees. After breakfast, we went to a reindeer farm, to get acquainted with the life and everyday occupations of the Sami, the indigenous residents of the polar tundra, and to get a reindeer sled ride in the forest. The reindeer is part of the national image and one of the main symbols of Lapland. It is a partially domesticated animal. The reindeer are timorous creatures and they try to avoid encounters with people, especially during

the winter period. But on the roads, in the forest, next to the ski slopes one can sometimes meet the reindeer carelessly strolling or trying to recover from under the snow the reindeer moss which grows in the alpine tundra and which, in the winter time, accounts for up to 90% of these animals' food ration. Seeing the reindeer, visiting the Sami reindeer-hide tent, taking sled rides in conjunction with the wild nature observations left an indelible impression on us. There were many children of various ages at the excursion, and they were all delighted by seeing the animals and by being allowed to feed the reindeer from their own hands.

Motorized safari

On one of the days of our stay we rented a snowmobile and took an exciting trip in the Levi surroundings. The leasing company provides all required clothing, which includes warm coveralls, tall boots, gloves and hardhat with protective mask. We were required to have a driver's license and 0 ppm blood alcohol for the driver, though the test wasn't performed. After a short briefing, I took the driver's seat and my spouse got on behind me. The instructor handed us the map of official routes for the snowmobiles, the total length of which adds up to 886 km. As of the day of our trip, there were about 300 km of the routes prepared and specially marked on the map. The course prepared for snowmobiles constitutes a snow road 4-5 meters wide, treaded by a tractor, which is cleaned and compacted on a daily basis. After leaving the town, we traveled on a frozen lake, the coastline of which could be guessed by the presence of forest. Then we entered

the forest and our speed of movement dropped noticeably, because it was hard to take our eyes off the snow-covered fir trees and the surrounding nature. On our way, we were encountering signs, similar to road traffic signs, which were providing warnings of hazards, ski track crossings and speed limits. For children, an enclosed, heated trailer sled can be hooked up to the tractor snowmobile, and it can comfortably accommodate 2-3 persons who can observe the surroundings through a window. On our way back, having gained some experience and driving control skills, I was able to achieve speeds of up to 70 km per hour on open spaces. At the leasing company they told us that, if desired, it is possible to make multi-day trips and even drive to the Norwegian or Swedish border.

Husky Park

Our next entertainment was dog-sledding. There are several dog farms located around Levi, which offer various distance safari services. Following the locals' advice, we chose the Levi Huskypark company, which has more than 20 years' experience of dog breeding and organizing dog-sled safaris. The breeding farm's owner told us that some huskies are direct relatives of the black northern wolf; nevertheless, they are very friendly and attached to humans. Before the trip, an instructional briefing was provided on the dog sled driving methods and on the living habits of the dogs. The dogs are keenly aware of the driver (called 'kayur') and of the rider in the sled. The safari was held in two stages, so that each of the riders could try out being a driver. The unforgettable dog-sled ride in the snow-covered landscape of this polar region, when the huskies are eagerly trotting in the forest and you are merging with the nature, delighting in the deep stillness and the inimitable northern views, will remain in our memories for a long time. In conclusion, we were offered to have our pictures with the dogs taken, to have some hot gloggy (non-alcoholic drink based on clusterberry or black currant juice) in the reindeer-hide tent, and to partake of some open fire fried sausages.

The New Year's Eve

On the New Year's Eve, we decided to visit one of the national cuisine restaurants in Levi. The traditional Lapland cuisine and the ancient fine foods are in high demand among gourmets; moreover, some of the recipes are prepared by the chefs from foodstuffs produced in Lapland. We were offered to try the dishes with reindeer meat, snow grouse, salmon and local berries. The reindeer hot-pot and steak are very

Көліктердің қозғалтқышын жылыту құралы / Приспособления для обогрева двигателей / Special devices for engine warm-up

popular Lapland dishes, this is a delicacy meat and it has an inimitable refined taste. After the dinner, we went for a walk to the central ski slope, taking along a bottle of champagne which was purchased in a duty-free shop. The resort administration gave all the tourists a present by extending the ski lift operation time until midnight and thus giving them the opportunity of ushering in the New Year right on the skis. There were a lot of people gathered on the slope - the adults, teenagers and children were sledging, having fun or just fooling around, counting the last minutes of the departing year and awaiting the advent of the New Year 2013. At midnight, we all heard and started counting the local bell rings, which prompted hundreds of champagne corks flying into the air. The New Year has arrived! Complete strangers from different countries were congratulating each other, offering the sparkling beverage. Before we had the time to get used to the fact that it is all over, the sky was lit by the bright sparkles of the fireworks, which continued for about half an hour and was a logical follow-up of this winter festivity. So that's how we ushered in the New Year, in the circle of complete strangers, but, of course, remembering our kindred, acquaintances and colleagues and wishing them good health and all the best, especially since the new year was in its fifth hour in Almaty by that time.

The Alpine Skier starts in Finland

January First, 9 in the morning. What do ordinary people do at this time? Of course, they are trying to come to life after the New Year's night fun. As for us, we were standing in line at the Zero Point ticket offices to get the «ski passes» for the ski lifts and skiing gear. First and foremost, Levi is a world-famous ski resort, which has already been four times recognized the best in Finland and which is one of the two resorts in this country equipped with ski gondolas (Levi Gondola 2000) and a ski run which annually hosts the Alpine Ski World Cup stages (9-11 November in 2012). The widespread system of ski tracks, which is expanding every season, covers the whole Levitunturi mountain with its open top and wooded slopes. Even for a well prepared skier, it would be hard to test all of the local ski runs in one day. The ski lifts' proximity to the hotels allows to use the skiing time with maximum efficiency. During our stay at Levi, there were 16 lifts in operation out of 26 available, 18 slopes were open out of 43, and 15 slopes were illuminated. The greater part of the ski slopes are fit for beginners, there are slopes for advanced skiers and four black slopes for experts. The maximum vertical drop is 325 m, the

longest descent is 2500 m, and the longest ski lift is 1636 m. There is one superpipe (editor – a structure for stunts), one half-pipe, one snow park and 10 ski descents for children. Every ski run receives very careful maintenance. If possible, the height of the snow cover is maintained and increased with the help of ratracs and snow machines, which work only at night time. The «ski buses» for skiers run the whole day along two routes going around the mountain in opposite directions, which allows reaching any slope in a short time. Skiing is available to anybody who wishes. Even the tourists who were using alpine skis for the first time, with the help of the local alpine skiing school instructors, were beginning to quite confidently descend from average complexity slopes on their 3rd - 5th day. We were mostly skiing on the southern slopes, which are also called «family slopes», that have two parallel lifts and several descents for children and adults, which allow the children and the beginner to intermediate level skiers to receive maximum satisfaction. The ski lift services are free for children, and there were even three-year-old kids skiing on the children's slope. During the ascent on one of the central lifts one can enjoy a beautiful view of Levi and surrounding landscape, and at the top of the mountain I twice encountered carelessly grazing reindeer; many skiers were coming to a halt, fascinated by this unusual sight. In my four days of skiing I checked out practically all the ski runs, including the so called World Cup run with an average inclination of 52 degrees in its final stretch. The daily alpine skiing was giving us huge pleasure and a charge of vigor and good spirits.

One of the evenings was devoted to classical cross-country skiing - and once again we were delighted with the variety of

excellently prepared and lighted ski tracks, which are adapted for skiers with various levels of training. Some ski tracks start right from the hotel door (believe me, this is not an exaggeration). In all, there are about 230 km of ski tracks around Levi, of which approximately 120 km were open during our stay. One can check the track condition and readiness via the Internet, where this information is available in online mode. And after skiing it was always pleasant to relax in the sauna and to have a cup of fragrant tea with Finnish honey.

Time to go home

The seven days of our stay in Levi passed very quickly and it was time for us to pack for going back home. The end of a holiday is always a little sad, but, remembering all the events separately and in general, we came to the conclusion that we had a good holiday. There wasn't a place for traditional coins-throwing, therefore we just threw them in the snow on the skiing slope, making a wish to return here. The return flight was conventional, no major delays. So this is how our cherished wish came true - we visited the snow-covered Lapland in the polar circle, we enjoyed reindeer and dog sled rides and mountain skiing, and as for the meeting with Santa Claus himself in his residence, we intentionally left this for the next year, to have an excuse for another visit. Upon returning to Almaty, we went for skiing to our famous alpine skiing resort. The price and service ratio, the equipment and slope preparation quickly returned us from the Finnish miracle to our usual reality. Good-bye, Lapland!

I. Dyadichshev,

*Oil Bases Operations Manager,
PKOSI, Almaty*

